

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ มีประเด็นการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

1.1 การใช้คำ

- 1.1.1 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู
- 1.1.2 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ
- 1.1.3 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.1.4 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการประหยัดอดออม
- 1.1.5 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- 1.1.6 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการหาเลี้ยงชีพ
- 1.1.7 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 1.1.8 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีกิริยามารยาทที่ดี
- 1.1.9 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

1.2 การใช้ประโยค

1.3 การใช้มูลบท

1.4 การใช้สัทบท

1.5 การเล่าเรื่อง

2. วิถีปฏิบัติทางวาทกรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

- 2.1 สถานที่และโอกาสของการสื่อสาร (Setting and Scene)
- 2.2 ผู้ร่วมการสื่อสาร (Participant)
- 2.3 จุดมุ่งหมาย (Ends)
- 2.4 ลำดับวาทกรรม (Act sequences)
- 2.5 น้ำเสียง (Key)
- 2.6 เครื่องมือสื่อสาร (Instrumentalities)
- 2.7 บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of interaction and interpretation)

2.8 ประเภทของตัวบท (Genres)

3. วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

- 3.1 ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคม

ออนไลน์

- 3.2 ผลของการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ที่มีต่อสังคม

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ปรากฏการใช้คำ การใช้ประโยค การใช้
มูลบท และการใช้สทบท มีรายละเอียดดังนี้

1.1 การใช้คำ ปรากฏการใช้คำเรียกร่วมกับการใช้คำหรือชุดคำ ซึ่งการใช้คำเรียกเป็นการใช้คำ
หรือกลุ่มคำในการนำเสนอบุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีผลต่อการเลือกแง่มุมในการนำเสนออัตลักษณ์ของ
บุคคลหรือกลุ่มบุคคล และอาจจะสื่อทัศนคติบางประการได้ด้วย (Machin and Mayr, 2012 อ้างถึงใน
ศิริพร ภักดีผาสุข, 2561 : 111) สามารถจำแนกได้ 10 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
ได้ดังนี้

1.1.1 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู

1.1.1.1 การใช้คำเรียก “กตัญญู ยอดกตัญญู และลูกกตัญญู” เพื่อใช้เป็นคำเรียก
เด็กที่แสดงพฤติกรรมด้านความกตัญญู

ตัวอย่างที่ 1

2 พี่น้องกตัญญู ช่วยแม่กวาดขยะที่ตลาดเทศบาลนางรองทุกเช้าวันหยุด ทราบชื่อ
ต่อมาคือ นางสาวณัฐกานต์ วันศุกร์ หรือมุก อายุ 16 ปี และ ด.ญ.ณัฐริกา วันศุกร์ หรือ พลอย อายุ 14 ปี
(ไทยรัฐ, 13 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “2 พี่น้องกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำ
ที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่กวาดขยะ

ตัวอย่างที่ 2

น้องพิวส์ เด็กชายกตัญญู ช่วยแม่ขายขนมหลังเลิกเรียน แบ่งเบาภาระทางบ้าน
ขานเนตสุดประทับใจแห่แชร์ภาพ เจ้าตัวเผยดีใจและขอบคุณ หลังคนช่วยอุดหนุน ขายขนมหมดเร็ว
(Kapook, 26 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องพิวส์ เด็กชายกตัญญู” ร่วมกับคำหรือ
ชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่ขายขนมหลังเลิกเรียน

ตัวอย่างที่ 3

2 แผลดยอดกตัญญู เร่ขายอาหารแห้งริมชายหาดหลังเลิกเรียน เพื่อความ
อยู่รอดของครอบครัว (Tnews, 15 พฤศจิกายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “2 แผลดยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือ
ชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ เร่ขายอาหารแห้งริมชายหาดเลิกเรียน เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

ตัวอย่างที่ 4

เด็กยอดกตัญญู ซึ่งทุกวันหลังเลิกเรียน จะไปช่วยแม่หาเก็บของเก่าตาม
ถังขยะ เพื่อขายเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว ทราบชื่อต่อมา ด.ช.รัฐชน ขจีจิต หรือน้องรัฐชน อายุ 14 ปี
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโพหวาย ตำบลตลาด อำเภอมือง (ไทยรัฐ, 9 มกราคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่หาเก็บของเก่าตามถังขยะทุกวันหลังเลิกเรียน

ตัวอย่างที่ 5

เด็กหญิงยอดกตัญญู อาศัยอยู่กับย่า ส่วนบ้านไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้เลย ซึ่งในทุกๆ วัน ต้องนำรถเข็นไปเข็นเอาน้ำจากสระน้ำภายในหมู่บ้านมาใช้ เพราะไม่มีเงินค่าติดตั้งไฟฟ้า และเงินสำหรับไปซื้อท่อน้ำประปา (ไทยรัฐ, 8 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ทุกวันจะนำรถเข็นไปเข็นน้ำจากสระภายในหมู่บ้านมาใช้

ตัวอย่างที่ 6

นักเรียนหญิงวัย 17 ปี ยอดกตัญญู ดูแลแม่ที่พิการสติไม่สมประกอบ-พ่อป่วยหนักที่จังหวัดอ่างทอง (Mthai, 30 มกราคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียนหญิงวัย 17 ปี ยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ดูแลแม่ที่พิการสติไม่สมประกอบ และพ่อที่ป่วยหนัก

ตัวอย่างที่ 7

ด.ช. ยอดกตัญญู วัย 10 ขวบ ปั่นจักรยานกลับบ้านเพื่อป้อนข้าวแม่ตาบอด ทุกวันตอนพักเที่ยง ครูประจำชั้นตามเยี่ยมศิษย์ถึงบ้านจึงทราบเรื่อง (Tnews, 23 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 7 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ด.ช.ยอดกตัญญู วัย 10 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ปั่นจักรยานจากโรงเรียนกลับมาที่บ้านตอนพักเที่ยงทุกวัน เพื่อมาป้อนข้าวแม่ที่ตาบอด

ตัวอย่างที่ 8

เด็กชายยอดกตัญญู ปั่นจักรยานวันละหลายกิโลเมตร เร่ขายถั่วต้มและผลไม้ ถูกละ 20 บาท หาเงินช่วยยายพิการตาข้างซ้ายบอด เพื่อนำมาจ่ายค่าดอกเบี้ยยวันละ 1,200 บาท (Amarintv, 6 มีนาคม 2564)

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ปั่นจักรยานเร่ขายถั่วต้มและผลไม้ หาเงินช่วยยายพิการจ่ายค่าดอกเบี้ยย

ตัวอย่างที่ 9

เด็กชายวัย 10 ขวบ ยอดกตัญญู ทำงานรับจ้างหลังเลิกเรียนหารายได้พิเศษ เก็บออมไว้รักษานิ้วเท้าที่ติดกันตั้งแต่เด็ก (Amarintv, 28 สิงหาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 9 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายวัย 10 ขวบ ยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ทำงานรับจ้างหลังเลิกเรียน หารายได้พิเศษ เก็บเงินรักษานิ้วเท้าที่ติดกัน

ตัวอย่างที่ 10

ยอดกตัญญู! หนูมวัย 16 ลาออก ร.ร.ดูแลน้องพิการ วอนคนใจบุญช่วย (ไทยรัฐออนไลน์, 30 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 10 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ลาออกจากโรงเรียน เพื่อมาดูแลน้องที่พิการ

ตัวอย่างที่ 11

เด็ก ม.1 จันทบุรี ยอดกตัญญูเดินเท้าระยะทาง 15-20 กิโลเมตรจากบ้านไปเฝ้าพ่อที่โรงพยาบาล หลังพ่อประสบอุบัติเหตุ (Sanook, 1 กรกฎาคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 11 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็ก ม.1 ยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ เดินเท้าระยะ 15-20 กิโลเมตร เพื่อไปเฝ้าพ่อที่โรงพยาบาล

ตัวอย่างที่ 12

วอนช่วยเด็กหญิงยอดกตัญญู วัย 11 ปี ยอมขาดเรียน 2 เดือน เฝ้าแม่ตาบอดที่ ร.พ.บ้านหมี่ (Sanook, 29 กันยายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ยอมขาดเรียน เพื่อไปเฝ้าแม่ตาบอดที่โรงพยาบาล

ตัวอย่างที่ 13

วอนช่วย! เด็กน้อย อายุ 10 ขวบ ยอดกตัญญู พ่อแม่แยกทางกัน ต้องดูแลปู่ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง อาศัยอยู่ใน จังหวัดอ่างทอง (Mthai, 21 เมษายน 2560)

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กน้อย อายุ 10 ขวบยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ดูแลปู่ที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง

ตัวอย่างที่ 14

สุดประทับใจ คลิปเด็กอนุบาล 2 ยอดกตัญญู ล้างเท้าให้น้า ตอบแทนที่เลี้ยงดู (Kapook, 23 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 14 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กอนุบาล 2 ยอดกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ล้างเท้าให้น้า เพื่อตอบแทนบุญคุณ

ตัวอย่างที่ 15

ลูกกตัญญูใส่ชุดครุยก้มกราบเท้าแม่ ซึ่งขายโรตี่ในตลาด หลังเข้ารับพระราชทานปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต ที่ ม.ราชภัฏสกลนคร (ไทยรัฐ, 10 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 15 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ลูกกตัญญู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ก้มกราบเท้าแม่หลังเรียนจบปริญญาตรี

1.1.1.2 การใช้คำเรียกที่แสดงถึงการเป็นเด็กดี ได้แก่ “เด็กดี เด็กไฟดี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู

ตัวอย่างที่ 16

ไม่เคยอาย! ตัวอย่างเด็กดี 2 พี่น้องเรียนเรียนเก่ง ช่วยแม่ทำงานกวาดขยะ (ไทยรัฐออนไลน์, 13 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 16 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดี 2 พี่น้อง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่ทำงานกวาดขยะ

ตัวอย่างที่ 17

เด็กดีของสังคม!!! เด็กชาย วัย 10 ขวบ ปั่นจักรยานขายน้ำ แบ่งเบาภาระพ่อแม่ หลังเลิกเรียน ชาวเน็ตแห่ชื่นชม!!? (Tnews, 19 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 17 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดีของสังคม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ปั่นจักรยานขายน้ำหลังเลิกเรียน แบ่งเบาภาระพ่อแม่

ตัวอย่างที่ 18

เด็กไฝดี ช่วยพ่อแม่หารายได้ ปลุกผักปลอดสารพิษ-เลี้ยงปลาขาย เก็บเป็นทุนใช้จ่ายค่าเทอม โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวง ร.9 ดำเนินชีวิต (Mthai, 8 ตุลาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 18 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กไฝดี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่หารายได้ด้วยการปลุกผักปลอดสารพิษและเลี้ยงปลาขาย เก็บไว้เป็นทุนจ่ายค่าเทอม

1.1.1.3 การใช้คำเรียกด้วยการบอกสถานภาพ อายุ หรือชื่อบุคคล โดยเฉพาะการบอกสถานภาพของความเป็นนักเรียน ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู

ตัวอย่างที่ 19

เด็กชายวัย 11 ปี จังหวัดตรัง ใช้เวลาว่างช่วงปิดเทอมนั่งแกะลายรองเท้าแตะตามแบบที่ถอดมาจากยูทูบ ฝีมือไม่ธรรมดา ขายน้ำเงินแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว (Amarintv, 26 มิถุนายน 2563)

จากตัวอย่างที่ 19 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายวัย 11 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ นั่งแกะลายรองเท้าแตะขาย เพื่อนำเงินมาแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

ตัวอย่างที่ 20

เด็กหญิงวัย 12 ปี ปั่นรถจักรยานไปตามหมู่บ้าน ในพื้นที่ ตำบลท่าโรง อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อตระเวนขายน้ำพริกหารายได้ซื้อกระเป๋าและเสื้อผ้านักเรียนที่จะเปิดเทอมในอีกไม่กี่วันนี้

จากตัวอย่างที่ 20 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงวัย 12 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ปั่นจักรยานไปตามหมู่บ้านเพื่อตระเวนขายน้ำพริก หารายได้ซื้อกระเป๋าและชุดนักเรียน

ตัวอย่างที่ 21

ชาวเน็ตแห่ชื่นชมเพียบ!! **นักเรียนหญิง ม.ต้น** สุดขยันแถมไม่ยอมทำกิน **ใช้เวลา** หลังเลิกเรียน เดินขายพวงมาลัยริมถนน เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว (Kapook, 17 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 21 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียนหญิง ม.ต้น” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ เดินขายพวงมาลัยหลังเลิกเรียน เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว

ตัวอย่างที่ 22

ไฟแดงนาน ๆ หน่อย! **เด็ก ม.1** ตื่นเช้ามีดช่วยแม่ขายมาลัยหาเงินเลี้ยงครอบครัว (ไทยรัฐออนไลน์, 13 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 22 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็ก ม.1” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ตื่นแต่เช้ามีด เพื่อออกมาช่วยแม่ขายมาลัย หาเลี้ยงครอบครัว

ตัวอย่างที่ 23

ชื่นชม **เด็ก ม.1** ชีซ่าเลี้ยงขายไส้กรอกอีสานหลังเลิกเรียน หาเงินช่วยครอบครัว (Kapook, 10 สิงหาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 23 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็ก ม.1” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ชีซ่าฟวงข้างขายไส้กรอกอีสานหลังเลิกเรียน เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว

ตัวอย่างที่ 24

วอนผู้ใจบุญช่วยเหลือ! **ด.ญ.วัย 14** จังหวัดราชบุรี เรียนดีแต่ฐานะยากจน หลังเลิกเรียนต้องช่วยแม่ทำงาน เลี้ยงน้อง 2 คน รายได้ไม่พอใช้ เผย ปัจจุบันค้ำค่าเทอมกว่า 1.8 หมื่น แม่ห่วงอนาคตลูกสาวเรียนไม่จบ (ไทยรัฐออนไลน์, 15 มิถุนายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 24 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ด.ญ.วัย 14” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ หลังเลิกเรียนต้องช่วยแม่ทำงานและเลี้ยงน้องสองคน

ตัวอย่างที่ 25

ชีวิตรันทด ! **เด็กชายวัย 15** ต้องเลิกเรียนกลางคัน ออกมาหาเลี้ยงครอบครัว ใช้หนี้แทนแม่ (Kapook, 20 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 25 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายวัย 15” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ เลิกเรียนหนังสือ เพื่อออกมาหาเลี้ยงครอบครัวและใช้หนี้แทนแม่

ตัวอย่างที่ 26

โซเซียลแห่ชื่นชมเนตรนารี **ม.3** ตื่นแต่เช้ามาขายข้าวกล่อง 10 บาท เพื่อหาทุนการศึกษา (Tnews, 20 กุมภาพันธ์ 2562)

จากตัวอย่างที่ 26 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เนตรนารี ม.3” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ตื่นแต่เช้า ขายข้าวกล่อง เพื่อหารายได้มาใช้เป็นทุนการศึกษา

ตัวอย่างที่ 27

เรื่องราวที่ไม่คาดคิดว่าจะสุดซึ้ง สะเทือนใจเช่นนี้ กับชีวิตของ **หนูน้อยชั้น ป.3** รายหนึ่ง ที่ทางครูประจำชั้น เผ่าติดตามสังเกตมาตลอด พบว่ามีพฤติกรรมแปลกๆ ไม่ค่อยมาเรียน ด้วยความเป็นห่วง เกรงว่า นักเรียนจะออกนอกกลุณนอกทาง คุณครูเลยตัดสินใจตามไปถึงบ้าน เพื่อจะได้รู้ถึง ความจริง เด็กคนนี้อยู่ ป.3 ครูประจำชั้นสังเกตเห็นว่าชอบหลบเรียน กลัวว่าจะไปติดเกมส์ กลัวหลบเรียน ไปร้านเกมส์ วันนีครูเลยแอบตามไปไปถึงบ้านถึงกับน้ำตาตก ซึ่งเด็กคนนี้จะเดินเท้ากลับบ้านแถว แดนเกษม อำเภวารินชำราบ อุบลราชธานี ไปอยู่ที่ยช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไปเซ็ดตัว ป้อนข้าว ป้อนยา เทียงมาต้องรีบกลับ เพราะเป็นห่วงย่าผู้มีพระคุณและเลี้ยงดูมา (Tnews, 10 กรกฎาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 27 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อย ชั้น ป.3” ร่วมกับคำหรือชุดคำ ที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ตอนพักกลางวันจะเดินเท้ากลับไปที่บ้าน เพื่อดูแลย่าที่ยช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

ตัวอย่างที่ 28

หนูน้อยวัย 13 เริ่มเป็นแม่ค้าขายเครปตั้งแต่ยังเล็ก ถ้าไม่ช่วยเหลือครอบครัว ก็จะไม่เงินเรียนหนังสือ (Tnews, 21 มีนาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 28 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยวัย 13” ร่วมกับคำหรือชุดคำ ที่สื่อถึงความกตัญญู คือ เริ่มเป็นแม่ค้าขายเครปตั้งแต่อายุน้อย เพื่อช่วยเหลือครอบครัวและให้ได้เรียน หนังสือ

ตัวอย่างที่ 29

น่าชื่นชม! **หนูน้อยวัย 15 ปี** จังหวัดสุโขทัย แบ่งเบาภาระแม่ ใช้เวลาว่าง ช่วงปิดเทอม รับจ้างเย็บ-เข็นกระสอบถั่ว หาเงินเรียนต่อช่างยนต์ ตามที่ฝัน (ไทยรัฐออนไลน์, 22 มีนาคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 29 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยวัย 15 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำ ที่สื่อถึงความกตัญญู คือ รับจ้างเย็บกระสอบ เข็นกระสอบถั่ว เพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัว และหาเงินเรียนหนังสือ

ตัวอย่างที่ 30

น้ำใจไทยไม่เคยแห้งหาย หลังไหลช่วยเหลือเด็กหญิงวัย 5 ขวบ ช่วยพ่อเก็บขยะ ให้ได้เข้าเรียน (Amarintv, 30 มิถุนายน 2563)

จากตัวอย่างที่ 30 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงวัย 5 ขวบ” ร่วมกับคำหรือ ชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยพ่อเก็บขยะ เพื่อให้มีเงินไปเรียนหนังสือ

ตัวอย่างที่ 31

หนูน้อย ขายลูกอม หารายได้ช่วยครอบครัว กับความไร้เดียงสา แฝงด้วยไหวพริบ เมื่อเจอลูกค้าถามราคา (Tnews, 22 กุมภาพันธ์ 2562)

จากตัวอย่างที่ 31 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึง ความกตัญญู คือ ขายลูกอม หารายได้ช่วยครอบครัว

ตัวอย่างที่ 32

น้องเต่า เด็ก ป.4 เกือบของเก่าขาย ค่าขนม-ค่ายารักษาพ่อ (ไทยรัฐออนไลน์, 20 กันยายน 2560)

จากตัวอย่างที่ 32 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องเต่า เด็ก ป.4” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ เกือบของเก่าขาย เพื่อใช้เป็นค่าขนมและค่ายารักษาพ่อ

ตัวอย่างที่ 33

น้องโต หนูน้อย ป.4 ปั่นจักรยานขายน้ำ คิดเงินคล่องแคล่ว ขอแบ่งเบาภาระ พ่อ-แม่ (Kapook, 21 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 33 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องโต หนูน้อย ป.4” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ปั่นจักรยานขายน้ำ เพื่อแบ่งเบาภาระของครอบครัว

ตัวอย่างที่ 34

สุดยอดเลย !! น้องบอล เด็ก ม.1 ขายโรตี่ หาเลี้ยงตัวเองและตา (Kapook, 20 พฤษภาคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 34 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องบอล เด็ก ม.1” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ขายโรตี่ เพื่อหาเลี้ยงตนเองและคุณตา

ตัวอย่างที่ 35

น้องคิม หนูน้อย ม.5 เป็นเสาหลักดูแลน้องสาว ตา-ยายชรา แม่ไม่เคยเห็นหน้า พ่อ-แม่ ก็ไม่ย่อท้อ ยึดรับความลำบากจะได้รู้ว่าเงินแต่ละบาทหายากขนาดไหน (Kapook, 21 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 35 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องคิม หนูน้อย ม.5” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ดูแลน้องสาว คุณตา และคุณยาย

ตัวอย่างที่ 36

น้องโอปอ วัย 10 ขวบป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว อดทนใช้ชีวิตที่เหลือดูแลตายาย (ไทยรัฐออนไลน์, 20 ตุลาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 36 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องโอปอ วัย 10 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ดูแลตายาย แม้ตนเองจะป่วยเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว

ตัวอย่างที่ 37

เหตุผลฟังขึ้น น้องมะปราง ช่วยพ่อแม่ขายของยันดึก จนมาโรงเรียนสาย (ไทยรัฐออนไลน์, 13 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 37 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องมะปราง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความมกตัญญู คือ ช่วยพ่อแม่ขายของถึงเวลาดึก จึงทำให้ไปโรงเรียนสาย

ตัวอย่างที่ 38

นำชื่นชม! 'น้องลูกหมู' เด็กชายวัย 7 ขวบ ที่สุโขทัย ตื่นช่วยแม่กวาดถนนตอนเช้านานกว่า 3 ปี บอกอยากช่วยแบ่งเบาภาระแม่ (ไทยรัฐออนไลน์, 6 เมษายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 38 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องลูกหมู” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่กวาดถนนตอนเช้า เพื่อแบ่งเบาภาระของแม่

ตัวอย่างที่ 39

ชื่นชม! น้องพิวส์ ชาคร ชายชนมหาเงินเรียน-ค่าอาหาร (Mthai, 25 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 39 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องพิวส์ ชาคร” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ชายชนมหาเงินเรียนและใช้เป็นค่าอาหาร

ตัวอย่างที่ 40

น้องภาคิน นร.ชั้นป.6 ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ด้วยการช่วยแม่ชายชนม (Tnews, 24 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 40 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องภาคิน นร.ชั้น ป.6” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่ชายชนม

ตัวอย่างที่ 41

น้องครีมโม เจ้าของलयมือสั่งอาหารที่ทำแม่ครัวกุมขมับ คุณพ่อคุณแม่บอกว่า ช่วงปิดเทอม จ้างลูกสาว 2 คน คนโตน้องครีม อายุ 10 ขวบ กับน้องครีมโม อายุ 6 ขวบ คนเล็ก มาช่วยรับลูกค้า ช่วยเก็บจาน เสิร์ฟอาหาร ล้างจาน ให้คนละ 100 บาท (Tnews, 2 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 41 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องครีมโม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยต้อนรับลูกค้า เก็บงาน เสิร์ฟอาหาร และล้างจานที่ร้านขายอาหารของพ่อแม่

ตัวอย่างที่ 42

น้องอิงฟ้า สาวน้อยวัย 3 ขวบ นั่งพับผ้าอย่างเรียบร้อย (Tnews, 29 เมษายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 42 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องอิงฟ้า สาวน้อยวัย 3 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ช่วยแม่พับผ้า

ตัวอย่างที่ 43

สุดลำบาก! พบเด็กสองพี่น้อง ชาย-หญิง อัยยา ต่อยมวยเลี้ยงพ่อพิการ (ไทยรัฐออนไลน์, 1 เมษายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 43 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กสองพี่น้อง ชาย-หญิง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ประกอบอาชีพต่อยมวย เพื่อเลี้ยงดูพ่อที่พิการ

ตัวอย่างที่ 44

ครูสอนช่วย! ลูกศิษย์เรียนดีแต่ยากจน หาเงินช่วยพ่อแม่ ดูแลน้องพิการ (ไทยรัฐออนไลน์, 1 สิงหาคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 44 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ลูกศิษย์” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ หาเงินช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่และดูแลน้องที่พิการ

ตัวอย่างที่ 45

ลูกชายตามพ่อมาช่วยทำงานก่อสร้าง พ่อกลัวลูกอายุแต่ลูกชายบอกจะไม่ปล่อยให้พ่อเหนื่อยคนเดียว (Tnews, 5 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 44 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ลูกชาย” ร่วมกับคำหรือ ชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ มาช่วยพ่อทำงานก่อสร้าง เพราะไม่ยอมให้พ่อเหนื่อย

ตัวอย่างที่ 46

คุณครูเสรี สุขโยธิน ครูชำนาญการพิเศษ สาขาคณิตศาสตร์ ได้เผยแพร่ภาพจากกล้องวงจรปิด ขณะที่น้องไอซ์แสดงความรักจูบหน้าผากและหอมแก้มมารดาขณะมาส่งที่โรงเรียนในตอนเช้าของทุกวัน จนเกิดกระแสแห่งแสดงความรักความอบอุ่นภายในครอบครัวกันอย่างแพร่หลาย (Tnews, 12 กันยายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 46 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องไอซ์” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการแสดงความรักต่อพ่อแม่ คือ จูบหน้าผากและหอมแก้มแม่ทุกวันหน้าโรงเรียนตอนเช้า

1.1.1.4 การใช้คำเรียกด้วยการบ่งบอกถึงความขยัน ได้แก่ “สุดขยัน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู

ตัวอย่างที่ 47

แบบอย่างที่ดีของสังคม!!! แอร์สนั่นคลิป หนูน้อยสุดขยัน ทำงานช่วยพ่อแม่แบก ถ่านเป็นกระสอบ ชาวเน็ตแห่แชร์กันสนั่นโซเชียล (Tnews, 18 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 47 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยสุดขยัน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ทำงานช่วยพ่อแม่แบกถ่าน

1.1.1.5 การใช้คำเรียกลักษณะอื่น ได้แก่ “เน็ตไอดอลตัวจริง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู

ตัวอย่างที่ 48

เน็ตไอดอลตัวจริง!! 2 พี่น้อง ยินขายปลาหมึกปิ้ง ตั้งแต่ 1 ทุ่ม-ตี 1 หวังช่วยแบ่งเบาภาระพ่อ-แม่ และส่งตัวเองพี่สาว-น้องสาวเรียนหนังสือ (Tnews, 28 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 48 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เน็ตไอดอลตัวจริง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ยินขายปลาหมึกปิ้งตั้งแต่ 1 ทุ่ม-ตี1 หวังช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ และหาเงินส่งตัวเองและน้องสาวเรียนหนังสือ

จากตัวอย่างข้างต้น การใช้คำหรือชุดคำแสดงให้เห็นการที่ลูกมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ด้วยการช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลพ่อแม่ การรับรู้บุญคุณ และการแสดงความรักต่อพ่อแม่ นอกจากนี้ ยังปรากฏการใช้คำเรียกร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญูต่อครู อาจารย์ พบ 1 ตัวอย่าง ได้แก่

ตัวอย่างที่ 49

ครูสาวซึ่งใจ นักเรียนเด็กพิเศษ ดูแลในยามไม่สบาย แม้ร่างกายไม่ปกติ แต่มีน้ำใจ ล้นหลาม (ไทยรัฐ, 13 ธันวาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 49 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียนเด็กพิเศษ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความกตัญญู คือ ดูแลคุณครูที่ไม่สบาย

1.1.2 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ

1.1.2.1 การใช้คำเรียกที่แสดงถึงการเป็นเด็กดี คนดี ได้แก่ “เด็กดี จิตใจงาม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างที่ 1

2 พี่น้องเด็กดี อาสาช่วยหลวงตาอาหาร บิณฑบาตทุกเช้า (ไทยรัฐ, 8 มิถุนายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “2 พี่น้องเด็กดี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ อาสาช่วยหลวงตาบิณฑบาตทุกเช้า

ตัวอย่างที่ 2

เด็กนักเรียนจิตใจงาม ยินกางร่มให้คนประสบอุบัติเหตุ (Sanook, 15 กันยายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กนักเรียนจิตใจงาม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ยินกางร่มให้ผู้บาดเจ็บ

1.1.2.2 การใช้คำเรียกที่แสดงถึงการเป็นคนที่มีจิตใจเสียสละเพื่อคนอื่น ได้แก่ “จิตอาสา จิตสาธารณะ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างที่ 3

ชาวบ้านชื่นชม "น้องพลอย-น้องมาตัง" สองพี่น้องจิตอาสา สมัครเป็นอาสาสมัครกุ๊ก สยามรวมใจปู้อินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ อุทิศตัวทำงานช่วยเหลือสังคม แต่งหน้าศพฟรี (ไทยรัฐ, 10 มกราคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “สองพี่น้องจิตอาสา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ อุทิศตัวช่วยเหลือสังคมด้วยการเป็นอาสาสมัครกุ๊กและแต่งหน้าศพ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ตัวอย่างที่ 4

เปิดใจน้องมินต์ นักเรียนหญิงชั้น ม.6 เด็กจิตอาสาช่วยทำคลอดสาวกะเหรี่ยงจนปลอดภัยทั้งแม่ทั้งเด็ก เผยนิสัยชอบช่วยเหลือคน ก่อนตัดสินใจใช้ความรู้ที่เคยอบรมกับโรงพยาบาล มาทำจริง (Kapook, 5 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กจิตอาสา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยทำคลอดสาวกะเหรี่ยงจนปลอดภัยทั้งแม่และลูก

ตัวอย่างที่ 5

อีกหนึ่งเรื่องราวดี ๆ ของจิตอาสาตัวน้อย อายุเพียง 7 ขวบ ช่วยเก็บขยะ-ตกแต่งต้นดาวเรือง รอบพระเมรุมาศจำลอง ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี (Kapook, 25 ตุลาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า มีการใช้คำเรียก “จิตอาสาตัวน้อย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยเก็บขยะและตกแต่งต้นดาวเรืองบริเวณพระเมรุมาศจำลอง วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี

ตัวอย่างที่ 6

หนูน้อยจิตอาสา หนึ่งในสมาชิกกัญญกุลศรัทธา ลงพื้นที่เข้าช่วยเหลือชาวบ้าน จากเหตุการณ์น้ำป่าในพื้นที่ อำเภอนวม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เรียกรอยยิ้ม สร้างความประทับใจแก่ชาวบ้าน (Kapook, 12 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยจิตอาสา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยเหลือชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำป่าไหลหลาก

ตัวอย่างที่ 7

เด็กจิตอาสา ช่วยลากไม้ล้มขวางถนน (ไทยรัฐออนไลน์, 14 กรกฎาคม 2565)

จากตัวอย่างที่ 7 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กจิตอาสา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยลากไม้ล้มขวางถนน

ตัวอย่างที่ 8

ชื่นชม...น้องตาต้า หนูน้อยจิตสาธารณะ เข็นรถเดินเก็บขยะรอบหมู่บ้าน หวังโลกสะอาด ปราศจากขยะ ด้านเจ้าคณะอำเภอ ทราบเรื่อง มอบทุนการศึกษาให้เป็นตัวอย่างเด็กรุ่นใหม่ (Kapook, 21 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยจิตสาธารณะ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ เข็นรถเก็บขยะรอบหมู่บ้าน

1.1.2.3 การใช้คำเรียกที่แสดงถึงสถานภาพ หรือวัย โดยเฉพาะนักเรียน ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างที่ 9

เด็กนักเรียนลงจากรถมอเตอร์ไซค์เพื่อน น่าจะเป็นเด็กนักเรียนอยุธยาวิทยาลัย น่ารักมีน้ำใจ ช่วยยายเข็นรถพาข้ามถนน (ไทยรัฐ, 22 พฤศจิกายน 2560)

จากตัวอย่างที่ 9 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กนักเรียน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยยายเข็นรถข้ามถนน

ตัวอย่างที่ 10

กลุ่มนักศึกษาวิชาทหาร ฝ่าฝนวิ่งไปเข้าช่วยเหลือหญิงหมดสติข้างรางรถไฟ ด้านโรงเรียนมอบเกียรติบัตรเป็นนักเรียนตัวอย่าง ชาวเน็ตแห่ชื่นชม (Kapook, 7 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 10 พบว่า มีการใช้คำเรียก “กลุ่มนักศึกษาวิชาทหาร” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยเหลือหญิงสาวหมดสติบริเวณรางรถไฟ

ตัวอย่างที่ 11

พี่ ๆ มัธยม ช่วยกันกางร่มให้น้องวัยประถมฯ เดินเข้าโรงเรียน (Tnews, 13 สิงหาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 11 พบว่า มีการใช้คำเรียก “พี่ ๆ มัธยม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ช่วยกันกางร่มให้น้องชั้นประถมศึกษา เดินเข้าโรงเรียน

ตัวอย่างที่ 12

เด็กนักเรียนหญิงวัยมัธยม เดินเก็บขยะตามพื้นหลังงานพิธีถวายพระพร เมื่อวันที่ 5 ธันวาคมที่ผ่านมา ทำชาวลำปางพากันยกย่องชื่นชมในความมีน้ำใจและความเสียสละต่อส่วนรวม (Kapook, 7 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กนักเรียนหญิงวัยมัธยม” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ เดินเก็บขยะตามพื้น หลังงานพิธีถวายพระพร

ตัวอย่างที่ 13

หนูน้อยนักเรียน ลงทุนพายเรือเพื่อช่วยเจ้าแมวน้อยตกน้ำ โซเชียลแห่สตุสั่น (Tnews, 5 กันยายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยนักเรียน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ พายเรือ เพื่อช่วยเหลือแมวที่ตกน้ำ

ตัวอย่างที่ 14

เฟซบุ๊กของสำนักข่าวไทย ได้โพสต์คลิปวิดีโอน่ารัก ๆ ของน้องยีหิง เด็กหญิงวัย 7 ขวบ จากโรงเรียนบ้านป่าเหมือด ที่เดินทางมายังถ้ำหลวง เพื่อทำหน้าที่เป็นจิตอาสา คอยช่วยเจ้าหน้าที่เก็บขยะและคอยช่วยแจกน้ำให้พี่ ๆ ที่หิวกระหายขณะทำงาน (Kapook, 1 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 14 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิง วัย 7 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ทำหน้าที่เป็นจิตอาสา ช่วยเจ้าหน้าที่เก็บขยะและแจกน้ำให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ถ้ำหลวง

ตัวอย่างที่ 15

หนูน้อยกำลังเข็นชายสูงอายุ ซึ่งนั่งอยู่บนรถวีลแชร์อยู่ริมถนนแห่งหนึ่ง ผู้คนที่ผ่านไปมาเมื่อเห็นภาพนี้ต่างสะท้อนใจ และชื่นชมว่าหนูน้อยคนนี้ ช่างเป็นเด็กดี และกตัญญูเหลือเกิน จนต้องแอบถ่ายคลิปเก็บเอาไว้ (News ch7, 23 พฤษภาคม 2565)

จากตัวอย่างที่ 15 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ เข็นชายสูงอายุ ซึ่งนั่งอยู่บนรถวีลแชร์

1.1.2.4 การใช้คำเรียกลักษณะอื่น ได้แก่ ฮีโร่ ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างที่ 16

เปิดใจ สาวน้อยฮีโร่ วัย 13 ปี เป็นคนแรกที่ว่ายน้ำฝ่ากระแสน้ำเชี่ยวช่วย 2 ฝรั่ง นักดำน้ำที่เคยช่วยเหลือทีมหมูป่า ถูกน้ำซัดรถตกคลองลึกที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขณะที่นายอำเภอเตรียมมอบเกียรติบัตรเชิดชูความเป็นจิตอาสา (Kapook, 11 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 16 พบว่า มีการใช้คำเรียก “สาวน้อยฮีโร่” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ คือ ว่ายน้ำช่วยเหลือนักดำน้ำต่างชาติที่ตกน้ำ หลังรถถูกกระแสน้ำพัดจมลงคลอง นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้**ชื่อปลั๊กชัน** เพื่อใช้เป็นคำเรียก ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างที่ 17

นางฟ้า ป.6 วางหินให้คนอื่นเดินข้ามน้ำท่วมขัง (ไทยรัฐ, 9 มีนาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 17 พบว่า มีการใช้คำว่า “นางฟ้า ป.6” เพื่อสื่อว่าเด็กนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจิตใจดีงามเปรียบเสมือนนางฟ้า วางหินให้คนอื่นเดินข้ามบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง

1.1.3 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต

1.1.3.1 การใช้คำเรียกที่แสดงถึงการเป็นเด็กดี ได้แก่ “เด็กดี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวอย่างที่ 1

เด็กดี!! พ่อเมืองภูเก็ต มอบเกียรติบัตรชื่นชมความซื่อสัตย์ให้นักเรียน ป.5 หลังเก็บกระเป๋าสตางค์ในตลาดสดหน้าหมู่บ้านภูเก็ตค้นทรัพย์สิน ส่งคืนนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน (ไทยรัฐออนไลน์, 1 ธันวาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บกระเป๋าสตางค์ได้ส่งคืนให้แก่เจ้าของ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวอเมริกัน

ตัวอย่างที่ 2

เด็กดีของชาติ! 'อ้อย เกรียงไกร' โพสต์เฟซบุ๊กชื่นชม “น้องเต๋า” เก็บมือถือได้แล้ว
ส่งคืน (ไทยรัฐ, 28 ตุลาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดีของชาติ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บมือถือได้แล้วส่งคืนให้แก่เจ้าของ

ตัวอย่างที่ 3

เด็กดีศรีลพบุรี เก็บกระเป๋าเงินคืนนักข่าวอิเหนา (ไทยรัฐ, 7 มกราคม 2558)
 จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดีศรีลพบุรี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บกระเป๋าเงินคืนให้แก่เจ้าของ ซึ่งเป็นนักข่าวชาวอินโดนีเซีย

ตัวอย่างที่ 4

เด็กดีศรีเมืองคอน หนูน้อยนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร.ร.ไตรภูมิวิทยา
 ที่ได้ทำความดี **นำเงินที่คุณป้ารายหนึ่งได้ทำตกหล่น กลับมาคืนให้คุณป้า** ขณะกำลังยื่นเลือกซื้อ
 ลอตเตอรี่ จนได้รับเสียงชื่นชมตามมาอย่างมากมาย (Tnews, 25 มิถุนายน 2563)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กดีศรีเมืองคอน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บเงินคืนคุณป้าที่ทำหล่นไว้

1.1.3.2 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกสถานภาพหรือวัย โดยเฉพาะคำว่านักเรียนร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวอย่างที่ 5

เด็กหญิงวัย 13 เมืองพัทยา ทำความดีเก็บมือถือ iPhone 6 เข้าพบตำรวจ
เพื่อตามหาเจ้าของ บอกเป็นเจ้าบ้านที่ติดตามที่ครูสอน (Kapook, 5 กรกฎาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงวัย 13 เมืองพัทยา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บโทรศัพท์มือถือ Iphone ได้ จึงเข้าพบตำรวจเพื่อตามหาเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 6

ชื่นชมน้องเฟิส **เด็กนักเรียน ป.1 เก็บกระเป๋าเงิน** ซึ่งมีเงินสดถึง 6,000 บาท
คืนให้กับเจ้าของ ด้านผู้กำกับให้กำลังใจในการทำความดี (Sanook, 22 ธันวาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กนักเรียน ป. 1” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บกระเป๋าสตางค์ส่งคืนเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 7

เลขาฯ สพฐ.ปลื้ม **2 พี่น้องนักเรียน เก็บเงินกว่าครึ่งล้าน คืนเจ้าของ** (Mthai, 12 มีนาคม 2555)

จากตัวอย่างที่ 7 พบว่า มีการใช้คำเรียก “2 พี่น้องนักเรียน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บเงินกว่าครึ่งล้านคืนเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 8

ชื่นชม เด็กอนุบาลนครสวรรค์เก็บเงิน 35,000 คืนเจ้าของ (Sanook, 7 มีนาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กอนุบาลนครสวรรค์” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บเงิน 35,000 บาท ส่งคืนเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 9

ด.ญ. เก็บเงินแสนกว่าบาทได้ นำส่งคืนเจ้าของ ทำผู้ใหญ่ชื่นชมไม่ขอรับสินน้ำใจ (Tnews, 12 กรกฎาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 9 พบว่า มีการใช้คำเรียก “ด.ญ.” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บเงินแสนกว่าบาทส่งคืนเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 10

เด็กนักเรียนเก็บกระเป๋าได้ ประกาศหาเจ้าของ (Tnews, 19 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 10 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กนักเรียน” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บกระเป๋าได้ จึงประกาศหาเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 11

ชื่นชม!! นักเรียน ป.3 โรงเรียนบ้านกรงหยันใต้ อำเภอทุ่งใหญ่ เมืองคอน
ปั่นจักรยานพบกระเป๋าเงินบนถนน รีบนำประกาศตามหาเจ้าของ เผยขอทำความดีส่งท้ายปีเก่า (Mthai, 31 ธันวาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 11 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียน ป.3” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ พบกระเป๋าเงินบนถนน รีบประกาศตามหาเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 12

หนูน้อยเล่นน้ำสงกรานต์ พร้อมกลุ่มเพื่อน เจอสร้อยคอทองคำตัดสินใจ พี่ ๆ
ประกาศหาให้ผมหน่อย (Tnews, 11 เมษายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 12 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ ประกาศหาเจ้าของสร้อยคอทองคำที่ตนเองเก็บได้

ตัวอย่างที่ 13

น้องต้นกล้า เก็บเงินกว่า 4 หมื่น ส่งตรงตามหาเจ้าของ (Tnews, 6 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 13 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องต้นกล้า” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เก็บเงินได้กว่า 4 หมื่นบาท ส่งตำรวจ เพื่อตามหาเจ้าของ

ตัวอย่างที่ 14

หนูน้อย 10 ขวบ เจอกระเป๋าเงิน พร้อมเอกสารสำคัญรีบนำส่งคุณตา (Tnews, 26 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 14 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อย 10 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ นำกระเป๋าสตางค์และเอกสารที่พบ ส่งคืนให้แก่คุณตา

นอกจากนี้ ยังปรากฏลักษณะการทอนเงินเกิน ซึ่งเด็กไทยแสดงความซื่อสัตย์ด้วยการส่งเงินคืนให้แก่ร้านค้า ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 15

เด็กหญิงวัย 11 ปี ชื่อของที่ร้านสะดวกซื้อ แต่ได้เงินทอนเกินมา 5 บาท จึงส่งจดหมายนำเงินไปคืน ด้านขวาเนตยกรนี้ให้ บอกน่ารัก แถมยังซื่อสัตย์ (Kapook, 18 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 15 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงวัย 11 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความซื่อสัตย์สุจริต คือ เขียนจดหมายและส่งคืนเงินที่ทอนเกินมานั้นให้แก่เจ้าของร้าน

1.1.4 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการประหยัดเก็บออม

1.1.4.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกสถานภาพ วัย หรือชื่อบุคคล โดยเฉพาะคำว่านักเรียนร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดเก็บออม

ตัวอย่างที่ 1

นักเรียนชายเก็บออมเหรียญจากค่าข้าววันละ 20 บาท มาสมัครเข้าเรียนไม่ขอรับกวานพ่อแม่ (Tnews, 4 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียนชาย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดอดออม คือ เก็บออมเงินจากค่าขนมวันละ 20 บาท เพื่อนำเงินมาสมัครเข้าเรียนหนังสือ

ตัวอย่างที่ 2

เจ้าของร้านขายโทรศัพท์ ชื่นชมและปลื้มหนุ่มน้อยนักเรียนชั้น ม.ต้น ที่รู้จักขยันเก็บหอมรอมริบเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์ด้วยตัวเอง จึงโพสต์เพื่อแชร์เรื่องราวดี ๆ ให้สังคมรับรู้ โดยไม่คิดว่าจะเป็นกระแสดังขนาดนี้ (Amarintv, 9 มกราคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนูน้อยนักเรียนชั้น ม.ต้น” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดอดออม คือ ขยันเก็บออมเพื่อหาเงินซื้อโทรศัพท์มือถือ

ตัวอย่างที่ 3

ประทับใจ เด็กหญิง ล้างจาน-ขนอริฐ เก็บเงินวันละ 20 ซื้อสมุดคัดภาษาจีน แอดมินซึ่งใจ ขอยกของให้น้องฟรี (Amarintv, 28 ธันวาคม 2564)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดอดออม คือ เก็บเงินวันละ 20 บาท จากค่าจ้างล้างจานและขนอริฐ เพื่อซื้อสมุดคัดภาษาจีน

ตัวอย่างที่ 4

เฟซบุ๊ก Sirilada Losakul ได้โพสต์คลิปเด็กคนหนึ่งนำเงินหยอดกระปุกมาซื้อโทรศัพท์ที่ร้านของตัวเอง สร้างความประทับใจมาก จึงได้ตีตประกาศมอบรางวัลเด็กคนดังกล่าว เป็นแหวนทองหนึ่งวง (Kapook, 30 ธันวาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กคนหนึ่ง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดดอคอม คือ เก็บออมเงินใส่กระปุกออมสิน เพื่อนำเงินมาซื้อโทรศัพท์มือถือ

ตัวอย่างที่ 5

น้องภูมิวัย 10 ขวบ ปั่นจักรยานขายไอติม เก็บเงินเรียน (Tnews, 21 เมษายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องภูมิวัย 10 ขวบ” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการประหยัดดอคอม คือ ปั่นจักรยานขายไอศกรีม เพื่อเก็บเงินเรียน

1.1.5 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

1.1.5.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกชื่อบุคคล หรือสถานภาพพร้อมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

ตัวอย่างที่ 1

นายทองศักดิ์ (ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง) อายุ 16 ปี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เดินทางไปโรงเรียนไม่เคยขาด แม้ระยะทางจากบ้านไปถึงโรงเรียนไกลกว่า 30 กิโลเมตร (Tnews, 27 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นายทองศักดิ์” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน คือ เดินทางจากบ้านไปโรงเรียนทุกวัน แม้ระยะทางไกลกว่า 30 กิโลเมตร

ตัวอย่างที่ 2

ด้านนายสุวิทย์ ทองสงค์ นายกเทศมนตรีตำบลเมืองบางขลัง กล่าวด้วยว่า หลังทราบเรื่องน้องลลิตาที่เป็นเด็กดี **ตั้งใจเรียน จนสอบติดแพทย์** ก็ได้ปรึกษากับทีมผู้บริหารในเทศบาล และเห็นชอบร่วมกันที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งก็ถือเป็นความภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติประวัติของชาวเทศบาลตำบลเมืองบางขลัง ที่ช่วยเหลือให้น้องได้มีโอกาสจนสำเร็จการศึกษาด้วย (Tnews, 9 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “น้องลลิตา” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน คือ “ตั้งใจเรียน จนสอบติดแพทย์”

ตัวอย่างที่ 3

ต่อมาน้องวี ได้เปิดเผยถึงเรื่องราวของตนเอง หลังจากได้รับเสียงชื่นชมเป็นจำนวนมาก เล่าว่า ก่อนหน้านั้นเรียนหนังสือระดับมัธยมปลายที่โรงเรียนท้าววังผาพิทยาคม อำเภอท้าววังผา จังหวัดน่าน **ระหว่างเรียนหนังสือได้ตั้งใจอ่านหนังสือและทบทวนความรู้มาตลอด** เพราะมีความฝันอยากเป็นสัตวแพทย์ กระทั่งถึง ม.6 ได้สอบเข้ามหาวิทยาลัย **เลือกคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** รวมทั้งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ **จนกระทั่งทราบว่าสอบติดทั้งสองคณะตามที่ตั้งใจ** แต่ตัดสินใจเลือกคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะฝันอยากเป็นหมอมาตั้งแต่เด็ก ๆ (Tnews, 17 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า การใช้คำเรียก “น้องวี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน คือ “ตั้งใจอ่านหนังสือและทบทวนความรู้มาตลอด จนกระทั่งสอบติดทั้งสองแห่ง

ตัวอย่างที่ 4

กลายเป็นเรื่องราวที่มีการแชร์กันอยู่ในโลกโซเชียล เมื่อเพจเฟซบุ๊กชื่อแฟนเพจรายหนึ่งได้เผยแพร่เรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่ง ชื่อ **น้องภูมิที่ได้ออกมาขายไอติม เก็บเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษาในอนาคตให้กับตัวเองและลงทุนค้าขายต่อไป** ตอนนี้น้องก็ได้เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองปักษาสวรรค์ อำเภอปทุมธานี (Tnews, 21 เมษายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า การใช้คำเรียก “น้องวี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน คือ **ขายไอศกรีม เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่ตนเอง**

ตัวอย่างที่ 5

นายสุพจน์ กล่าวว่า ครอบครัวของตนเองอาศัยอยู่รวมกัน 4 ชีวิต ที่ได้กลับบ้านญาตินานหลาย 10 ปี ตนเองทำงานเป็นลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ในตำแหน่งคนงานสวนส่วนนรรยากับลูกชายที่มีความพิการ ได้รับเบี้ยคนพิการ ส่วนหลานชายเป็นเด็กดี **ขยันเรียนหนังสือ** (ไทยรัฐออนไลน์, 9 มกราคม 2559)

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่า การใช้คำเรียก “หลานชาย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน คือ **ขยันเรียนหนังสือ**

1.1.6 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการหาเลี้ยงชีพ

1.1.6.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกสถานภาพ ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการหาเลี้ยงชีพ

ตัวอย่างที่ 1

เด็กหญิงวัย 15 ปี ปิ้งไอเดียทำแซนด์วิชน้ำสลัดสูตรโบราณรูปทรงสามเหลี่ยม ห่อด้วยใบตอง กอบโกยรายได้ช่วงปิดเทอม พ่อแม่สนับสนุนแถมภูมิใจในตัวลูก (ไทยรัฐออนไลน์, 15 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงวัย 15 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการหาเลี้ยงชีพ คือ **ทำแซนด์วิชขาย เพื่อหารายได้ช่วงปิดเทอม**

ตัวอย่างที่ 2

ชาวเน็ตเห็นใจ **หนุ่มปวช.ปี 2** เหลือตัวคนเดียว หลังแม่เพิ่งเสียชีวิตเพราะโรคมะเร็ง **ต้องทำงานรับจ้างทุกอย่างเพื่อหาเลี้ยงชีพ**

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนุ่มปวช.ปี 2” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการหาเลี้ยงชีพ คือ **ทำงานรับจ้างทุกอย่างเพื่อหาเลี้ยงชีพ**

ตัวอย่างที่ 3

ชาวเน็ตแห่แชร์คลิป **เด็กหญิงสู้ชีวิต เดินถือถุงใบใหญ่ เก็บขวดตามข้างทาง-
ถึงขยะขาย ชื่นชมในความขยัน** (Kapook, 22 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กหญิงสู้ชีวิต” ร่วมกับคำหรือชุดคำ
ที่สื่อถึงการหาเลี้ยงชีพ คือ เก็บขวดตามข้างทางและถึงขยะ เพื่อนำไปขาย

1.1.7 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

1.1.7.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกสถานภาพ ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความรักชาติ
ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ตัวอย่างที่ 1

เรื่องดี ๆ ที่น่าบอกต่อ น้องเขี้ยว **เด็กชายยากจน ใส่เสื้อผิดไซส์ จักรยานเก่ามาก
แต่ยังมีใจมาร่วมงานปั่นเพื่อพ่อ ได้จักรยานใหม่แล้ว** เผยด้านดี ๆ ของพลังโซเชียล (Kapook,
14 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายยากจน” ร่วมกับคำหรือชุดคำ
ที่สื่อถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ มาร่วมปั่นจักรยานในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
“ปั่นเพื่อพ่อ”

ตัวอย่างที่ 2

โลกโซเชียลแห่ชื่นชม**เด็กชายวัย 12 ปี** นักเรียน ม.1 ร.ร. อ่างทองปทุมโรจน์วิทยาคม
หลังเดินลุยฝนเก็บธงชาติที่ตกลงมาบนพื้น เพราะฝนตกและลมพัดแรง **เผยครูสอนว่าธงชาติควรอยู่
ที่สูง เพราะแสดงถึง “ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”**

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กชายวัย 12 ปี” ร่วมกับคำหรือชุดคำ
ที่สื่อถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ ลุยเก็บธงชาติที่ตกลงบนพื้น

ตัวอย่างที่ 3

ด.ช.ประทีป ช่างชู **นักเรียนชั้น ม. 1** โรงเรียนอ่างทองปทุมโรจน์วิทยาคม **เดินฝ่า
สายฝนเก็บธงชาติเผย ธงชาติเป็นของสูง ไม่สมควรมาอยู่ที่ต่ำ** ไม่มีคนถ่ายรูปไปลงโซเชียล
ผู้อำนวยการและศิษย์เก่าเตรียมมอบทุนการศึกษา ซึ่งเป็นเด็กที่มีจิตสำนึกดี (Kapook, 14 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้คำเรียก “นักเรียนชั้น ม.1” ร่วมกับคำหรือชุดคำ
ที่สื่อถึงความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ ฝ่าสายฝนเก็บธงชาติที่ตกลงพื้น

1.1.8 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีกิริยามารยาทที่ดี

1.1.8.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกวัย ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีกิริยามารยาทที่ดี

ตัวอย่างที่ 1

สาวผู้ใช้งานเฟซบุ๊ก Uraiporn Kaengkat ได้มีการเปิดเผยเรื่องราวของหนุ่มน้อยน่ารัก พ่อค้าข้าวโพดต้มหน้าห้างบิ๊กซี จังหวัดเพชรบุรี ที่กิริยาน่าชื่นชม ซึ่งผู้โพสต์ระบุว่า วันนี้มาเจอน้องที่ลานจอดรถ Big C เพชรบุรี น้องเขาขายข้าวโพดต้ม แค่น้องเห็นคนจะเดินเข้าไปซื้อ ก็ยกมือไหว้แล้วไหว้แบบเยอะมาก ๆ น้องเป็นเด็กน่ารัก มีมารยาทมาก ๆ คนเพชรบุรี ใครเจอน้อง ช่วยกันอุดหนุนน้องหน่อยนะคะ (Kapook, 15 ธันวาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “หนุ่มน้อยน่ารัก” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีกิริยามารยาทที่ดี คือ การยกมือไหว้ลูกค้าที่มาซื้อข้าวโพดต้ม

ตัวอย่างที่ 2

ในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์กต่างมีการแชร์คลิปของคุณ Krittapong Sueasena สมาชิกเว็บไซต์ยูทูบดอทคอม ซึ่งอัปโหลดตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน 2559 แต่กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง สำหรับคลิปดังกล่าวนั้น ถ่ายจากกล้องหน้ารถที่กำลังเข้าลานจอดรถของห้างเทสโก้ โลตัส จันทบุรี ก่อนที่จะมีเด็กคนหนึ่ง ยกมือไหว้มาทางรถคันหนึ่ง เพื่อขอข้ามถนน เรียกเสียงชื่นชมเป็นจำนวนมาก (Kapook, 23 พฤศจิกายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้คำเรียก “เด็กคนหนึ่ง” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงการมีกิริยามารยาทที่ดี คือ การยกมือไหว้เจ้าของรถ เพื่อขอข้ามถนน

1.1.9 กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

1.1.9.1 การใช้คำเรียกที่บ่งบอกสถานภาพ ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ตัวอย่างที่ 1

คลิปที่น่ารักน่าเอ็นดู น้อง ป.1 ง่วงในพิธีซ้อมไหว้ครู รุ่นพี่ ม.3 สละตักเป็นหมอนให้หนูนอน หลับยาวจนพิธีจบ (Kapook, 8 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำเรียก “รุ่นพี่ ม.3” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่สื่อถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ ให้น้อง ป.1 หนุนตักแทนหมอนในระหว่างพิธีซ้อมไหว้ครู

จากการวิเคราะห์การใช้คำ เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี สามารถจำแนกลักษณะการใช้คำที่แสดงความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดอดออม การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การหาเลี้ยงชีพ ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีกิริยามารยาทที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยแสดงให้เห็นดังตารางที่ 4.1 ผู้วิจัยเรียงลำดับจากจำนวนมากไปหาน้อย

ตารางที่ 4.1 ตารางสรุปจำนวนการใช้คำ เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

กลุ่มคำ	จำนวน (ข่าว)
1. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู	49
2. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ	17
3. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	15
4. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการประหยัดอดออม	5
5. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน	5
6. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการหาเลี้ยงชีพ	3
7. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	3
8. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีกิริยามารยาทที่ดี	2
9. กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1
รวม	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า กลวิธีทางภาษาที่ใช้ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี พบการใช้กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญูมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการประหยัดอดออม กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการหาเลี้ยงชีพ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความรักชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับการมีกิริยามารยาทที่ดี และกลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.2 การใช้ประโยค ปราบกฏการใช้ประโยคแสดงเหตุผล และประโยคแสดงความขัดแย้ง มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 การใช้ประโยคแสดงเหตุผล ปราบกฏการใช้ประโยคแสดงเหตุผล โดยมักใช้คำเชื่อม “เนื่องจาก จึง จน จนกระทั่ง”

ตัวอย่างที่ 1

เมื่อวันที่ 10 พ.ย 58 ได้มีการโพสต์แสดงความชื่นชมนักศึกษาสาว ลูกแม่ค้าขายโรตี่ในตลาดสด ตำบลการคำ เขตเทศบาลนครสกลนคร ที่เป็นลูกกตัญญู สวมชุดครุยมาราบเท้าแม่ขณะขายโรตี่ ทำให้แม่ค้าและผู้คนที่มาเดินจับจ่ายตลาดเกิดความประทับใจ จนเกิดเป็นกระแสในโลกโซเชียล โดยก่อนหน้านี้ นักศึกษาคนดังกล่าวเป็นขวัญใจของบรรดาแม่ค้าในตลาด เนื่องจากมีความกตัญญู อธิษาศัยดี จึงเป็นที่รักของทุกคน (ไทยรัฐ, 10 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้ประโยคแสดงเหตุผล คือ นักศึกษาสาว ลูกแม่ค้าขายโรตี่เป็นขวัญใจของแม่ค้าในตลาด เนื่องจากมีความกตัญญูและอธิษาศัยดี

ตัวอย่างที่ 2

ปัจจุบันนายเอกพล ใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพัง เนื่องจากพ่อแม่เสียชีวิตไปจนหมด เพื่อหาเงินจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนละ 1 พันบาท จึงต้องรับจ้างทำงานทุกอย่าง 1. รับจ้างรีดผ้า 2. ทำงานล้างรถยนต์ 3. ขายเสื้อผ้าผ่านออนไลน์ 4. รับจ้างทั่วไป ฯลฯ โดยมีอาจารย์และเพื่อน ๆ คอยให้ความช่วยเหลือ และเมื่อนายเอกพลจะรับงานสารพัดเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง แต่ผลการเรียนก็ออกมาดีเยี่ยม เกรดเฉลี่ย 3.26 (Sanook, 16 ธันวาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่า มีการใช้ประโยคแสดงเหตุผล คือ นายเอกพลใช้ชีวิตตัวคนเดียว เนื่องจากพ่อแม่เสียชีวิตไปหมดแล้ว ตนเองจึงต้องรับจ้างทำงานทุกอย่าง เพื่อหาเงินจ่ายค่าเช่าบ้านและหาเลี้ยงตัวเอง

ตัวอย่างที่ 3

ด้านนายสุวิทย์ ทองสงค์ นายกเทศมนตรีตำบลเมืองบางซัง กล่าวด้วยว่า หลังทราบเรื่องน้องลลิตาที่เป็นเด็กดี ตั้งใจเรียน จนสอบติดแพทย์ ก็ได้ปรึกษากับทีมผู้บริหารในเทศบาลฯ และเห็นชอบร่วมกันที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งก็คือเป็นความภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติประวัติของชาวเทศบาลตำบลเมืองบางซัง ที่ช่วยเหลือให้น้องได้มีโอกาสจนสำเร็จการศึกษาด้วย (Tnews, 9 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่า มีการใช้ประโยคแสดงเหตุผล คือ น้องลลิตาเป็นเด็กดี ตั้งใจเรียน จึงทำให้สอบติดแพทย์

ตัวอย่างที่ 4

ต่อมาน้องวี ได้เปิดเผยถึงเรื่องราวของตนเอง หลังจากได้รับเสียงชื่นชมเป็นจำนวนมากแล้วว่า ก่อนหน้านี้เรียนหนังสือระดับมัธยมปลายที่โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ระหว่างเรียนหนังสือได้ตั้งใจอ่านหนังสือและทบทวนความรู้มาตลอด เพราะมีความฝันอยากเป็นสัตวแพทย์ กระทั่งถึง ม.6 ได้สอบเข้ามหาวิทยาลัย เลือกคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จนกระทั่งทราบว่าสอบติดทั้งสองคณะตามที่ตั้งใจ แต่ตัดสินใจเลือกคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะฝันอยากเป็นหมอมาตั้งแต่เด็กๆ (Tnews, 17 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่า มีการใช้ประโยคแสดงเหตุผล คือ น้องวีเป็นเด็กที่ตั้งใจอ่านหนังสือ ทบทวนความรู้ จึงทำให้สามารถสอบเข้าศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้สำเร็จ

1.2.2 การใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง ปรากฏการใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง โดยมักใช้คำเชื่อม “แต่ แม้ว่า”

ตัวอย่างที่ 1

และแม้ว่านายเอกพลจะรับงานสารพัดเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง แต่ผลการเรียนก็ออกมา ดีเยี่ยม เกรตเฉลี่ย 3.26 (Sanook, 16 ธันวาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง คือ แม้ว่านายเอกพลจะรับจ้าง ทำงานหลายสิ่ง แต่ผลการเรียนก็อยู่ในเกณฑ์ที่ดี

จากการวิเคราะห์การใช้ประโยค เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ปรากฏการใช้ ประโยคแสดงเหตุผล และประโยคแสดงความขัดแย้ง

1.3 การใช้มูลบท มีการใช้มูลบทหรือสภาวะการเกิดก่อน เพื่อให้ข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ก่อนหน้านี้แก่ผู้อ่าน ธีระยุทธ สุริยะ (2554 : 179) กล่าวว่า มูลบท หรือสภาวะเกิดก่อน คือ การที่คำกล่าวหรือประพจน์บอกนัยความจริงที่เกิดขึ้นก่อน มโนทัศน์นี้เป็นมโนทัศน์ที่สำคัญในทาง อรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์ โดยมูลบทมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาทฤษฎีวิเคราะห์เชิง วิทยาศาสตร์ เพราะช่วยแนะความบางอย่าง หรือสื่อถึงความเชื่อบางอย่างของผู้กล่าวถ้อยคำนั้น ๆ

ตัวอย่างที่ 1

ผู้สื่อข่าวได้ลงพื้นที่สอบถามไปยัง ด.ญ.สาริศา โกมลตรี หรือน้องไอรุ่ง วัย 11 ปี เจ้าของ จดหมายฉบับดังกล่าว โดยน้องไอรุ่ง ระบุว่า ก่อนหน้านี้นั้นตนได้เดินทางไปร้านสะดวกซื้อกับคุณพ่อเพื่อไป ซื้อหนังสือ ซึ่งตนมักจะมาซื้อที่สาขานี้เป็นประจำ จนเมื่อจ่ายเงินเสร็จกลับถึงบ้าน จึงพบว่าพนักงาน ที่ร้านทอนเงินเกินมาให้ 5 บาท ตนรู้สึกไม่สบายใจ เพราะเงินจำนวนนี้ไม่ใช่ของตน จึงตัดสินใจเขียน จดหมายเพื่อนำเงินทอนดังกล่าวส่งคืนไปยังร้านสะดวกซื้อ (Kapook, 18 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า มีการใช้คำว่า “ก่อนหน้า” เพื่อแสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน คือ ก่อนหน้านี้นี้เด็กหญิงสาริศาไปร้านสะดวกซื้อกับคุณพ่อ เพื่อไปซื้อหนังสือ เมื่อกลับมาถึงบ้านจึงทราบว่า พนักงานที่ร้านทอนเงินเกินมาให้ 5 บาท ตนรู้สึกไม่สบายใจ จึงตัดสินใจเขียนจดหมายส่งคืนเงินทอน ดังกล่าว

จากการวิเคราะห์มูลบท เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ปรากฏการใช้มูลบทหรือ สภาวะการเกิดก่อน เพื่อประกอบการนำเสนอเรื่องราวของเด็กดี

1.4 การใช้สหบท มีการใช้สหบท โดยการกล่าวอ้างคำพูดหรือเรื่องเล่าต่าง ๆ มาแทรก เพื่อช่วยสนับสนุนแนวคิดของผู้ผลิตตัวบทให้เด่นชัดมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวาทกรรมที่ผลิตผ่านตัวบท จะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงไปยังวาทกรรมอื่น ๆ

ตัวอย่างที่ 1

ด.ช.ประทีป เปิดเผยว่า ได้รับการอบรมสั่งสอนมาจากครูโรงเรียนวัดราชปักษี ว่าธงชาติเป็นของสูง ไม่ควรอยู่ที่ต่ำ จึงจำฝังใจตลอดมา และเมื่อวานที่ผ่านมาในขณะที่เลิกเรียน กำลังเดินทางออกนอกโรงเรียน เมื่อเดินผ่านซุ้มประตูโรงเรียนที่มีการประดับธงชาติอยู่ด้านบน และมีพายุพัดกระหน่ำ ทำให้ธงชาติตกลงมา เห็นดังนั้นจึงเดินฝ่าสายฝนไปเก็บธงชาติและนำไปไว้ในที่อันควร เนื่องจากธงชาติควรอยู่ในที่สูง เป็นสัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และไม่ทราบมาก่อนว่ามีรุ่นพี่ถ่ายรูปไปลงในสังคมออนไลน์ (ไทยรัฐ, 21 มิถุนายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่า เด็กชายประทีปมีการกล่าวอ้างว่า ตนเองได้รับการอบรมสั่งสอนจากคุณครูว่า ธงชาติเป็นของสูงไม่ควรอยู่ที่ต่ำ ดังนั้นเมื่อเด็กชายเห็นธงชาติตกที่พื้น จึงได้เก็บธงชาติขึ้นมา

จากการวิเคราะห์สหบท เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ปราบกฏการใช้สหบท เพื่อประกอบการนำเสนอเรื่องราวของเด็กดี

1.5 การเล่าเรื่อง การเล่าเรื่องเป็นกลวิธีหนึ่งที่มักพบในหนังสือพิมพ์ ดังที่ เบลล์ (Bell, 1991 : 146) อ้างถึงใน ธีระยุทธ สุริยะ (2554 : 184) กล่าวว่า สื่อมวลชนไม่ได้เขียนบทความ แต่พวกเขาเขียนเรื่องราว ซึ่งเรื่องที่เขียนนั้นจะมีทิศทาง จุดยืน และมุมมอง สื่อมวลชนจะใส่ความเป็นเทพนิยาย นิทาน ศีลธรรมคำสอน ตำนาน ฯลฯ ลงไปในข่าวผ่านรูปภาพ กลวิธีทางภาษาประเภทนี้จะไม่ได้พิจารณาจากคำศัพท์คำใดคำหนึ่ง แต่จะอยู่ที่เรื่องที่สื่อมวลชนเขียนขึ้น เป็นการให้ภาพและแสดงการดำเนินไปของเหตุการณ์ จากการวิเคราะห์ พบว่า การเล่าเรื่องแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การเล่าเรื่องแบบแสดงเหตุผล และการเล่าเรื่องแบบบรรยายภาพ มีรายละเอียดดังนี้

1.5.1 การเล่าเรื่องแบบแสดงเหตุผล เป็นการเล่าเรื่องที่แสดงให้เห็นความเป็นเหตุเป็นผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งในที่นี้การรายงานข่าวเด็กดีจะแสดงให้เห็นเหตุว่า เด็กดีกระทำความดีบางอย่าง จึงทำให้ได้รับสิ่งดี ๆ ตอบแทน

ตัวอย่างที่ 1

เมื่อเวลา 10.30 น. วันที่ 1 ธ.ค. 60 ที่ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดภูเก็ต นายนรภัทร ปลอดภัย ผวจ.ภูเก็ต เป็นประธานมอบเกียรติบัตรให้แก่ ด.ช.พีระพล แฉวงจันทร์ อายุ 11 ปี นักเรียน ป.5 โรงเรียนเทศบาลบ้านบางเหนียว ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นผู้มีคุณประพฤดีชื่อสัตย์สุจริต หลังพบกระเป๋าสตางค์เงินของนักท่องเที่ยวต่างชาติ บริเวณลานจอดรถหน้าตลาดนัดหมู่บ้านภูเก็ตคันทรี่โฮม ตำบลฉลอง อำเภอเมือง เมื่อวันที่ 27 พ.ย.ที่ผ่านมา โดยได้ประสานนายศุภวัฒน์ คุณลักษณะ สท.เทศบาลตำบลฉลอง เพื่อนำกระเป๋าสตางค์ดังกล่าว พร้อมกับ ด.ช.พีระพล เข้าแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ฉลอง จนได้มีการประสาน น.ส.Kethryn Elizabeth Dillman

อายุ 30 ปี เจ้าของกระเป๋าเงิน มารับคืนเป็นที่เรียบร้อย โดยมีธนบัตรฉบับละ 500 บาท 1 ใบ ธนบัตรฉบับละ 100 บาท 4 ใบ และธนบัตรฉบับละ 20 บาทอีก 1 ใบ รวมเป็นเงิน 920 บาท และยังมีบัตรเครดิตของธนาคารต่างๆ อีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งบัตรประจำตัวประชาชนที่ระบุชื่อ Kethryn Elizabeth Dillman (ไทยรัฐออนไลน์, 1 ธันวาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 1 แสดงให้เห็นเหตุของการกระทำ คือ เด็กชายพีระพล แขวงจันทร์ เก็บกระเป๋าเงินของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ จึงนำไปให้ตำรวจติดตามหาเจ้าของ จนพบเจ้าของในที่สุดนำมาซึ่งผลของการกระทำดังกล่าว คือ ทำให้เด็กชายพีระพลได้รับเกียรติบัตรจากผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต

ตัวอย่างที่ 2

เมื่อเวลา 10.30 น. วันที่ 7 ม.ค. ที่ห้อง ผกก.สภ.เมืองลพบุรี พล.ต.ต.ชัยพร พานิชอัตรา ผบก.ภ.จว.ลพบุรี พร้อม พ.ต.อ.ณัฐภูมิ วรรณวิไล ผกก.สภ.เมืองลพบุรี ได้เป็นสักขีพยาน ในการมอบเงินและหนังสือเดินทาง คืนให้กับเจ้าของ เนื่องจาก น.ส.นิสา เก่งการ หรือน้องกุ้ง อายุ 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 108/10 หมู่ 2 ตำบลช้างแร้ง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ได้เก็บกระเป๋าแบบผ้าถักสีน้ำตาล ได้บนสะพานลอยคนข้ามถนนบริเวณข้างศาลากลางจังหวัดลพบุรี เมื่อเย็นวันที่ 6 ม.ค.ที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม ภายในกระเป๋าพบว่า มีเอกสารและหนังสือเดินทางประเทศอินโดนีเซีย เงินสกุลอินโดนีเซีย จำนวน 963,000 รูเปียห์ และบัตรเครดิต และบัตรประจำตัว ผู้สื่อข่าว สถานีโทรทัศน์ mnc tv โดยหนังสือเดินทางระบุ ระบุชื่อ เป็นภาษาอังกฤษ นาย Gerryndra Danurwendo (เจอรินดา ดาเนอเอ็นดู) อายุ 29 ปี เมื่อเก็บได้จึงนำไปแจ้งเจ้าหน้าที่ ตร.ที่ สภ.เมืองลพบุรี

ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการประสานไปยังเจ้าหน้าที่ ตม.จว.ลพบุรี และมีการสืบทราบ ว่า เจ้าของกระเป๋าดังกล่าว เข้าพักอยู่ที่โรงแรมแห่งหนึ่ง ใน กทม. ซึ่งก็มีการติดต่อประสานงานกัน ติดต่อบริษัทเจ้าของมารับกระเป๋าได้คืน และในวันนี้ก็ได้มีการส่งมอบกระเป๋า ดังกล่าวกัน ซึ่งนายเจอรินดา ดาเนอเอ็นดู ได้ทำการตรวจสอบเงินและเอกสารต่าง ๆ ก็อยู่ครบ และได้กล่าวชมเชย น.ส.นิสา ที่เก็บกระเป๋าได้แล้วนำมาคืนเจ้าของ เป็นเด็กดี เป็นคนไทยที่มีความซื่อสัตย์ ตนเองเป็นสื่อมวลชน ก็ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง ถึงคนไทยทุกคนด้วย

ทั้งนี้ ดร.มานิตย์ มณีธรรม พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดลพบุรี เป็นผู้แทนนายธนาคม จงจิระ ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี มอบใบประกาศเกียรติคุณ ให้กับ น.ส.นิสา เก่งการ เป็นเด็กดีศรีลพบุรี และเงินจำนวนหนึ่ง พร้อมทั้ง ผบ.ภ.จว.ลพบุรี ก็ได้มอบของขวัญ เพื่อกำลังใจกับการทำความดี ให้กับ น.ส.นิสา เก่งการ อีกด้วย (ไทยรัฐออนไลน์, 7 มกราคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 2 แสดงให้เห็นเหตุของการกระทำ คือ เมื่อวันที่ 6 มกราคม นางสาวนิสา เก่งการ หรือน้องกุ้งนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี เก็บกระเป๋าผ้าได้บนสะพานลอย จึงได้นำไปมอบให้ตำรวจที่ สภ.เมืองลพบุรี จนกระทั่งตำรวจประสานไปยังหน่วยงานอื่น จนพบเจ้าของในที่สุดนำมาซึ่งผลของการกระทำดังกล่าวคือ นางสาวนิสาได้รับคำชมเชยจากเจ้าของกระเป๋า ได้รับใบประกาศ

เกียรติคุณและเงินจำนวนหนึ่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และได้รับของขวัญจากผู้บังคับการ ตำรวจภูธรจังหวัดลพบุรี

ตัวอย่างที่ 3

ผู้สื่อข่าวได้รับรายงาน ด.ช.วรินทร์ มนตรี อายุ 7 ปี หรือน้องเฟิส นักเรียนชั้น ป.1 โรงเรียนสุวรรณวงศ์ ได้เก็บกระเป๋าสตางค์ที่ข้างในมีเงินสดอยู่ถึง 6,000 บาท พร้อมกับเอกสารสำคัญต่างๆ ซึ่งเป็นของนายอรรถ ธีระคุณหลี่ อายุ 20 ปี นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ โดยเก็บได้บริเวณถนนนวลแก้ว เขตเทศบาลนครหาดใหญ่ และนำมาแจ้งกับตำรวจ เพื่อตามหาเจ้าของ โดย พ.ต.อ.อภิชาติ วรรณโก ผู้กำกับการสภ.หาดใหญ่ ได้ช่วยประสานให้มารับคืน ซึ่งต่อมา นายอรรถ หรืออิมรอน ก็เดินทางมารับกระเป๋าสตางค์คืน พร้อมกับแสดงหลักฐานว่าเป็นของตนที่ทำตกไว้จริงตำรวจจึงคืนไปพร้อมกับขอบใจน้องเฟิส ที่เก็บได้และมอบเงินเป็นกำลังใจ 500 บาท ส่วนผู้กำกับการสภ.หาดใหญ่ก็มอบเงินเป็นกำลังใจให้กับน้องเฟิสจำนวนหนึ่งเช่นกัน เพื่อตอบแทนการทำความดี นายอรรถ บอกว่า ไม่คิดว่าจะได้คืนแล้วเพราะไม่รู้จะไปทำตกไว้ที่ไหนขณะที่ ขับรถจักรยานยนต์ไปทำธุระ ด้านพ.ต.อ.อภิชาติ วรรณโก ผู้กำกับการสภ.หาดใหญ่ กล่าวว่า ในวันเด็กแห่งชาติปีหน้าจะทำโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับน้องเฟิสอีกครั้งหนึ่งด้วย เพื่อเป็นเกียรติประวัติที่เป็นเด็กดี (Sanook, 22 ธันวาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 3 แสดงให้เห็นเหตุของการกระทำ คือ เด็กชายวรินทร์ มนตรี หรือน้องเฟิส เก็บกระเป๋าสตางค์ของนายอรรถ ธีระคุณหลี่ จึงนำไปมอบให้ตำรวจเพื่อตามหาเจ้าของ จนกระทั่งพบเจ้าของกระเป๋าในที่สุด นำมาซึ่งผลของการกระทำคือ เด็กชายวรินทร์ที่ได้รับคำขอบคุณและเงินจำนวน 500 บาทจากเจ้าของกระเป๋า เพื่อเป็นกำลังใจในการทำความดี

ตัวอย่างที่ 4

ผู้ใช้เฟซบุ๊ก Nannaporn Chueathongkam ได้โพสต์ว่า 10/4/62 งานประจำปีเลี้ยง ศาลเจ้าปู่แห่งบ้านวังตีกวันนี้มีข่าวดี เนื่องจากหลานชายลงไปเล่นน้ำในห้วย บังเอิญว่าน้ำาลตกลงเจอ สร้อยคอพร้อมแหวนและกุญแจรถที่นักท่องเที่ยวทำหล่นหายในน้ำที่ฝายบ้านวังตีก ท่านที่เป็นเจ้าของ สามารถติดต่อได้กับผู้ใหญ่บ้าน 086.1546276 หมายเหตุเจ้าของสร้อยตัวจริงรับทราบแล้วค่ะ

หลังจากเรื่องราวการทำความดีของหนูน้อยรายนี้ออกไป ได้มีผู้ใช้เฟซบุ๊กจำนวนหนึ่ง เอามาแจ้งว่าขณะนี้ได้พบเจ้าของสร้อยทองเส้นนี้แล้ว พร้อมขอบคุณหนูน้อยรายนี้เป็นอย่างมากที่ช่วย เก็บไว้ให้ ทั้งยังได้รับคำชื่นชมจากชาวเน็ตที่เข้ามาพบเห็นเรื่องราวนี้อีกมากมาย

จากตัวอย่างที่ 4 แสดงให้เห็นเหตุของการกระทำ คือ หลานชายของผู้ใช้เฟซบุ๊กที่ชื่อ Nannaporn Chueathongkam เก็บสร้อยคอทองคำ แหวน และกุญแจรถของนักท่องเที่ยวได้ใน ห้วยน้ำที่บ้านวังตีก จึงนำไปให้ผู้ใหญ่บ้านเพื่อตามหาเจ้าของ ต่อมาได้พบเจ้าของสร้อยทองนำมา ซึ่งผลของการกระทำ คือ หลานชายได้รับคำขอบคุณจากเจ้าของสร้อยคอ และได้รับคำชื่นชมการกระทำ ดังกล่าวจากผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก (tnews, 10 เมษายน 2562)

ตัวอย่างที่ 5

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สังคมโซเชียลมีเดียแห่งแชร์ภาพของผู้ใช้เฟซบุ๊ก “Suriya Charoen” ที่โพสต์เมื่อช่วงเย็นวันที่ 20 มิถุนายน 2559 ซึ่งเผยให้เห็นภาพพายุฝนกระหน่ำตรงบริเวณโรงเรียน อ่างทองปทุมโรจน์วิทยาคม แต่แม้สายฝน หรือลมจะแรงเพียงใด ก็ไม่อาจหยุดหนุ่มน้อยในชุดนักเรียน คนนี้ได้ เพราะเขามุ่งมั่นที่จะเดินออกไปเก็บธงชาติไทยที่เคยปักอยู่ข้างบนป้าย แต่หากลมมาตกอยู่กลาง พื้นถนนเข้ามาไว้ด้านใน เพื่อไม่ให้ถูกรถที่ผ่านไปผ่านมาเหยียบย่ำธงชาติไทย

หลังจากที่เรื่องราวดังกล่าวถูกเผยแพร่ออกไป ก็มีคนเข้ามาทักดลค์ กดแชร์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นชื่นชมความดีของหนุ่มน้อยคนนี้เป็นจำนวนมากกระทั่งเวลาต่อมา ผู้สื่อข่าวได้ลงพื้นที่ตามหาตัวหนุ่มน้อยคนดังกล่าวจนทราบว่า เป็น ด.ช.ประทีป ช่างชู นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียน อ่างทองปทุมโรจน์วิทยาคม โดย ด.ช.ประทีป เผยว่า ตนกำลังเดินกลับบ้าน ซึ่งขณะนั้นมีฝนตกหนัก และเห็นว่า มีธงชาติหักและร่วงอยู่กลางถนน อีกทั้งตนเห็นว่าธงชาติเป็นของสูง เป็นสัญลักษณ์ แทนชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ ไม่สมควรที่จะมาอยู่ที่ต่ำ จึงเดินฝ่าฝนออกไปเก็บมาไว้ที่ใต้ร่ม ตามภาพที่ปรากฏ โดยไม่ทราบว่ามีคนถ่ายรูปไว้ แล้นำไปแชร์ทางโลกออนไลน์

ขณะที่ผู้อำนวยการโรงเรียนก็ได้ชื่นชมการกระทำของ ด.ช.ประทีป เพราะมีจิตสำนึกที่ดี เป็นตัวอย่างให้กับเด็กคนอื่น ๆ ซึ่งทางโรงเรียนก็ได้รับการติดต่อจากศิษย์เก่า และผู้ใหญ่จะนำทุนการศึกษาามอบให้ และทางโรงเรียนจะเชิดชูเกียรติ เพราะถือว่าเป็นเด็กดี ที่สร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน (Kapook, 21 มิถุนายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 5 แสดงให้เห็นเหตุของการกระทำ คือ มีผู้ใช้งานเฟซบุ๊กที่มีชื่อว่า “Suriya Charoen” ได้โพสต์ภาพเด็กชายประทีป ช่างชู ขณะกำลังเก็บธงชาติไทยที่ตกอยู่กลางถนนเข้ามาไว้ด้านใน เพื่อไม่ให้รถเหยียบ ซึ่งในช่วงเวลานั้นฝนตกหนักมาก นำมาซึ่งผลของการกระทำคือ เด็กชายประทีป ได้รับคำชื่นชมจากผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก ได้รับคำชื่นชมจากผู้อำนวยการโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีผู้ใหญ่ติดต่อมาที่โรงเรียน เพื่อจะนำทุนการศึกษาามอบให้เด็กชายประทีปอีกด้วย รวมถึงทางโรงเรียนจะเชิดชูเกียรติให้แก่เด็กชายประทีป เนื่องจากเด็กชายเป็นเด็กดีและสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

1.5.2 การเล่าเรื่องแบบการบรรยายภาพ เป็นการเล่ารายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยบรรยายเหตุการณ์ที่ดำเนินไปตั้งแต่เริ่มต้นจนจบเรื่อง ดังนั้นผู้อ่านจะเห็นภาพเหตุการณ์ที่ดำเนินต่อเนื่องเป็นลำดับ

ตัวอย่างที่ 1

ด.ช.ภูณภัส กล่าวว่า ตนช่วยแม่ขายพวงมาลัยเป็นกิจวัตรประจำวัน โดยจะตื่นแต่เช้า 05.00 น. แม่จะขี่รถจักรยานยนต์มาส่งให้ตนเองขายพวงมาลัยที่สามแยกไฟแดง จากนั้นแม่ต้องรีบกลับไปดูแลน้องสาวอีกคนที่เรียนหนังสืออยู่ชั้น ป.1 กระทั่งเวลา 07.00 น. แม่จะรีบไปส่งที่โรงเรียน แล้วแม่ก็กลับมาขายพวงมาลัยต่อ “ผมไม่รู้สึกเหนื่อย อยากช่วยแบ่งเบาภาระให้กับแม่ ที่ต้องหาเงินเลี้ยง ผม น้องสาว และยายอีกคน และก็เพื่อหาทุนในการศึกษา ซึ่งแม่จะให้เงินไปกินขนมวันละ 30 บาท พวงมาลัยที่มาจากบ้านก็ร้อยเอง จะขายได้ประมาณวันละ 40-60 พวง” (ไทยรัฐออนไลน์,

13 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 1 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ ตั้งแต่เด็กชายภูณภัสจะตื่นตั้งแต่เวลา 05.00 น. เพื่อมาขายพวงมาลัยที่สามแยกไฟแดง จนกระทั่งเวลา 07.00 น. แม่จะมารับเด็กชายไปโรงเรียน และกลับมาขายพวงมาลัยต่อ

ตัวอย่างที่ 2

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 เวลา 06.00 น. นักข่าวบ้านนอก ได้ซื้อรถผ่านหน้าโรงเรียน เดิมแสงไขวทยา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พลันสายตาก็เหลียวไปเห็น น้องนักเรียน ใส่ชุดเนตรนารีคนนึง ยืนขายข้าวกล่อง อยู่หน้าโรงเรียน ผมเลยนั่งไปแล้วแต่ก็สะดุดใจเลยรถกลับมาใหม่ มาไขข้อข้องใจว่าทำไม เด็กคนนี้ถึงขยันจังและไม่อายที่จะมาขายข้าวกล่องที่หน้าโรงเรียน ต่างกับกับเด็กคนอื่นที่ตื่นมาแล้วก็กินข้าวแล้วไปโรงเรียนเลย แต่น้อง ต้องมาขายข้าวก่อนถึงจะเข้าโรงเรียน ผมจึงแวะลงไปพูดคุยกับน้องถึงที่มาที่ไป ว่าทำไมถึงเป็นเด็กดีและขยันขนาดนี้

จากการพูดคุยสอบถาม น้องบอกว่าชื่อ น.ศ.ศศิชา วงษ์ประดิษฐ์ เรียนอยู่ชั้น ม.3 โรงเรียน เดิมแสงไขวทยา เพิ่งมาขายข้าวกล่อง ได้ไม่กี่เดือน เพราะเพิ่งย้ายมาจากศรีสะเกษ ผมถามน้องว่าทำไมถึงขยันจัง น้องศศิชาบอกว่า อยากมีรายได้และอยากช่วยแบ่งเบาภาระแม่ เพราะคุณแม่ของน้องศศิชาไปขายข้าวกล่องในตลาดปากช่องตั้งแต่เข้ามิดเช่นกัน ในทุก ๆ วันน้องศศิชาต้องตื่นตี 4 ครึ่ง หรือตี 5 มาช่วยแม่ ทำกับข้าวหุงข้าว จัดข้าวกล่องเพื่อนำไปขาย โดยคุณแม่ไปขายในตลาดเช้า ส่วนน้องศศิชา นำข้าวกล่องมาขายที่หน้าโรงเรียนช่วงเช้ามิด

หลังจากที่ช่วยแม่เตรียมข้าวกล่อง เสร็จแล้วประมาณ ตี 5 ครึ่งก็จะอาบน้ำแต่งตัว ชุดนักเรียนออกมาพร้อมกับข้าวกล่องมาวางขายที่หน้าโรงเรียน และในเวลา 6 โมงเช้าจนถึง 7 โมงครึ่ง ก็เข้าโรงเรียนร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและเข้าเรียน สนนราคาข้าวกล่องที่น้องศศิชา นำมาขายที่หน้าโรงเรียนนั้น ราคาอยู่ที่กล่องละ 10 บาท ฮ้า อย่าตกใจ 10 บาท เท่านั้น แถมมีปริมาณเยอะและกับข้าวมีหลายอย่าง เช่น ข้าวผัดกระเพรา ข้าวไข่เจียว ข้าวหมูทอด ข้าวผัด ผมได้ถามลูกค้าที่มาซื้อข้าวกล่องของน้องศศิชา ซึ่งเป็นขาประจำบอกว่า อร่อยและถูก และลูกค้าบอกว่าตอนแรกที่เห็นน้องศศิชา มาขายข้าวกล่องรู้สึกชื่นชมเลยช่วยซื้อ และหลังจากซื้อไปกินแล้วมีรสชาติอร่อย แถมมีราคาถูก ก็เลยกลายเป็นขาประจำ อุดหนุนทุกวัน น้องศศิชา บอกว่า อยากมีรายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนหนังสือ แม้ว่าขายข้าวกล่องเพียงราคากล่องละ 10 บาทแทบจะไม่มีกำไร แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินได้และได้ช่วยแม่แบ่งเบาภาระได้อีกทาง ถ้าอย่างงั้น เราชาวโซเชียลจะไม่ปรบมือชื่นชมให้น้องศศิชาคนขยันกันบ้างหรือครับ และหากท่านใดมีโอกาสมานไปผ่านหน้าโรงเรียน เดิมแสงไขวทยา ก็ช่วยแวะไปอุดหนุนข้าวกล่องของน้องศศิชากันบ้าง ที่หน้าโรงเรียน เดิมแสงไขวทยา ราคาเพียงกล่องละ 10 บาทเท่านั้น แถมอร่อยอีกต่างหาก นักข่าวบ้านนอกการันตี เพราะพี่นักข่าว ก็อุดหนุนน้องศศิชา มา 4 กล่อง ใส่บาตร 2 กินเอง 2 รับรองว่าอร่อยจริง ไม่ได้โม้ (Tnews, 20 กุมภาพันธ์ 2562)

จากตัวอย่างที่ 2 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ คือ ในทุก ๆ วัน น้องศศิชาจะตื่นตั้งแต่เวลา 04.30 น. หรือ 05.00 น. เพื่อมาช่วยแม่ทำข้าวกล่อง จากนั้นเวลา 05.30 น.

น้องศศิชาจะอาบน้ำแต่งตัวไปโรงเรียนและนำข้าวกล่องไปขายที่หน้าโรงเรียนตั้งแต่เวลา 06.00 น. จนกระทั่งเวลา 07.30 น. ก็จะเข้าโรงเรียน

ตัวอย่างที่ 3

จากกรณีเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2563 เพจเฟซบุ๊ก หน่วยกู้ภัยพายัพ ได้มีการโพสต์ภาพ เหตุการณ์หญิงท้องรายหนึ่ง ขณะกำลังได้รับการช่วยเหลือเพื่อทำคลอดลูกอยู่ริมถนน โดยพบว่าผู้ที่ทำคลอดให้เธอนั้นเป็นเด็กนักเรียนหญิง ซึ่งทางเพจระบุว่า การทำคลอดผ่านพื้นไปด้วยดี ทั้งแม่และเด็กอาการปลอดภัย ทำให้ภาพดังกล่าวเป็นที่พูดถึงอย่างมากในโลกออนไลน์นั้น

เกี่ยวกับเรื่องนี้ (7 ตุลาคม 2563) ไทยพีบีเอส รายงานบทสัมภาษณ์ นางสาวบัณฑิต คำโสภา หรือ น้องมินต์ นักเรียนชั้น ม.6 โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก เปิดเผยว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นขณะเลิกเรียน ตนเห็นคนกำลังมุ่งดูหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงกำลังจะคลอดลูก จึงตัดสินใจเข้าไปช่วย โดยใช้อุปกรณ์ของเจ้าหน้าที่กู้ภัย ซึ่งพบว่าตอนนั้นหัวเด็กโผล่ออกมาแล้ว จึงสวมถุงมือและประคองหัวเด็ก ก่อนใช้ลูกสูบยางแดงดูดเอาของเหลวออกจากปากเด็ก และใช้เชือกรัดเพื่อตัดสายสะดือ น้องมินต์ กล่าวต่อว่า ตอนนั้นรู้สึกตื่นเต้นมาก แต่พยายามทำสมาธิให้มีสติเพื่อจดจ่อกับตัวเด็ก ซึ่งสาเหตุที่รู้วิธี เนื่องจากตนทำงานกับทีมกู้ภัยพายัพมานานประมาณ 3 ปี และเคยเข้าอบรมบริการการแพทย์ฉุกเฉิน หรือ EMS ที่โรงพยาบาลพระมาด่วย ทั้งนี้ ที่ไปทำงานกับกู้ภัยเนื่องจากส่วนตัวเป็นคนนิสัยชอบช่วยเหลือคน และที่ผ่านมาจากบ้านก็ให้การสนับสนุนเรื่องนี้ (Kapook, 17 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 3 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ คือ เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2563 หลังเลิกเรียน นางสาวบัณฑิต คำโสภา หรือน้องมินต์ เห็นคนกำลังมุ่งดูหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงที่กำลังจะคลอดลูก จึงตัดสินใจเข้าไปช่วยทำคลอด เนื่องจากเคยเข้าอบรมบริการการแพทย์ฉุกเฉินซึ่งการทำคลอดผ่านพื้นไปด้วยดี ทั้งหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงและลูกของเธอปลอดภัยดี

ตัวอย่างที่ 4

จากเหตุการณ์รถกระบะของ 2 นักดำน้ำชาวต่างชาติ ถูกกระแสน้ำท่วมพัดลงจมนคลองสินปุน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช หลังขับรถตามจีพีเอส ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นนักดำน้ำที่เคยร่วมช่วยทีมหมูป่าอะคาเดมีแม่สายติดถ้ำหลวง โดยเหตุการณ์ดังกล่าว ได้ชาวบ้านร่วมกับทหาร และกู้ภัยในพื้นที่ช่วยเหลือจนปลอดภัยนั้น

ล่าสุด (11 สิงหาคม 2561) Workpoint News รายงานว่า ภารกิจช่วยเหลือในครั้งนี้ มีเด็กหญิงวัย 13 ปี สวมชุดเนตรนารี เป็นคนแรกที่พบเห็นเหตุการณ์และว่ายน้ำเข้าไปช่วยนักดำน้ำทั้งสองคน ก่อนจะว่ายน้ำกลับมาแจ้งพ่อแม่ให้นำชาวบ้านและแจ้งกู้ภัยมาช่วย โดยสาวน้อยชื่อว่า ด.ญ.จารุวรรณ ศรีสุกใส นักเรียนชั้น ม. 1 โรงเรียนบ้านควนประชาสรรค์ อำเภอทุ่งใหญ่ ทั้งนี้ตลอดเวลาในการให้ความช่วยเหลือ ด.ญ.จารุวรรณ จะอยู่กับทีมช่วยเหลือ โดยว่ายน้ำไปมาระหว่างถนนและ

รถของชาวต่างชาติ ระยะทางประมาณ 100 เมตร จนสามารถช่วยเหลือสองนักดำน้ำ รวมทั้งลากรรถขึ้นมาได้สำเร็จ สร้างความประทับใจให้กับสองนักดำน้ำ และทั้งในความสามารถของเด็กหญิงคนนี้เป็นอย่างมาก พร้อมยกให้เป็นฮีโร่ในการช่วยเหลือครั้งนี้

ขณะที่สำนักข่าวไทยเผยแพร่สัมภาษณ์ของ ด.ญ.จากรุวรรณหรือน้องกาแพ เล่าถึงวันเกิดเหตุว่า ตอนนั้นตนกำลังกลับจากโรงเรียน จู่ ๆ มีเพื่อนวิ่งมาบอกว่า มีรถฝรั่งตกน้ำจึงวิ่งไปดูและกระโดดว่ายน้ำไปยังจุดที่รถของฝรั่งจมอยู่ พบฝรั่ง 2 คน นิ่งอยู่บนหลังคารถ จึงบอกให้เขาไปนั่งในจุดที่เป็นเนินสูงที่ไม่มีน้ำ จากนั้นก็ไปตามคนมาช่วย (Kapook, 12 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 4 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ คือ เด็กหญิงจากรุวรรณ ศรีสุกใสหรือน้องกาแพ เล่าว่า ในวันที่เกิดเหตุ ขณะที่ตนกำลังกลับจากโรงเรียน มีเพื่อนวิ่งมาบอกตนเองว่ามีรถชาวต่างชาติตกน้ำ เด็กหญิงจากรุวรรณจึงให้การช่วยเหลือชาวต่างชาติสองคน แจ้งพ่อแม่ และแจ้งกู้ภัย จนสามารถช่วยเหลือนักดำน้ำชาวต่างชาติ และนำรถที่จมน้ำขึ้นมาบนฝั่งได้สำเร็จ

ตัวอย่างที่ 5

ถือเป็นอีกหนึ่งเรื่องราวที่น่าประทับใจในโลกออนไลน์ขณะนี้ หลังเจ้าของเฟซบุ๊กชื่อ Mangmum M Manig ได้โพสต์คลิปภาพเหตุการณ์หญิงสาวรายหนึ่งนอนหมดสติอยู่บริเวณริมทางรถไฟ ขณะที่กำลังเกิดฝนตกหนัก โดยมีกลุ่มชายแต่งกายด้วยชุด รต. เข้ามาทางร่ม และพยายามช่วยเหลือหญิงรายดังกล่าว ภายหลังข่าวนี้ต่างเข้ามาชื่นชมเป็นจำนวนมาก และได้ทราบว่ามีกลุ่มชายดังกล่าว เป็นนักเรียนจากโรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพฯ

ล่าสุด (7 กรกฎาคม 2560) มีรายงานว่า นายธรรมรงค์ แสนจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพรตพิทยพยัต เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ เปิดเผยว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 เป็นช่วงที่นักเรียน รต. ชั้นปีที่ 3 ทั้ง 9 คน กำลังเดินทางกลับบ้าน โดยขึ้นรถไฟที่สถานีมักกะสัน ระหว่างนั้นมีผู้หญิงหมดสติอยู่ที่ทางเดินระหว่างรถไฟทั้ง 2 ขบวน เด็ก ๆ ทั้ง 9 คน จึงรีบเข้าไปช่วยเหลือ ด้วยการตรวจสอบว่ามีกระดูกหักหรือไม่ แล้วจึงพลิกตัวให้หญิงคนดังกล่าวนอนหงายขึ้น จากนั้นจึงรีบวิ่งไปแจ้งนายสถานี ซึ่งบางคนก็ได้ถอดเสื้อนอกของชุด รต. ออกมาใช้เป็นอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล

หลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ตนได้รับทราบเรื่องและชมเชยนักเรียน รต. ทั้ง 9 คน เป็นนักเรียนตัวอย่าง เพราะการกระทำของเด็ก ๆ นั้นน่ายกย่อง โดยนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังไม่มีความลังเลที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังได้รับการติดต่อจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงกรมการรักษาดินแดนที่จะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับเด็ก ๆ และในวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 เป็นวันกิจกรรมประจำปีของโรงเรียน ก็จะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนทั้ง 9 คนด้วย (Kapook, 8 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 5 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ คือ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 ที่สถานีรถไฟมักกะสัน ขณะที่นักศึกษาวิชาทหารของโรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพฯ กำลังจะเดินทางกลับบ้าน นักเรียนทั้ง 9 คน สังเกตเห็นผู้หญิงหมดสติอยู่ที่ริมทางรถไฟ ซึ่งขณะนั้นฝนกำลัง

ตทหนัก จึงได้เข้าช่วยเหลือและปฐมพยาบาลหญิงสาวดังกล่าว รวมถึงแจ้งนายสถานีรถไฟ เพื่อให้
การช่วยเหลือ

ตัวอย่างที่ 6

“นักเรียนโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย...น้องคนนี้...เดินเก็บขยะหลังจากเสร็จสิ้นพิธี...
ขอแสดงความชื่นชมค่ะ...เลยนำภาพประทับใจมาแบ่งปัน...”

โดยภาพดังกล่าว เป็นภาพของเด็กหญิงในชุดนักเรียนชั้นมัธยมปลาย กำลังเดินและก้ม
เก็บขยะที่ทิ้งไว้ภายในสวนสาธารณะเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังเลิก
งานพิธีถวายเครื่องราชสักการะ ถวายพระพรชัยมงคล และจุดเทียนชัยถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 88 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2558
มีผู้เข้าร่วมพิธีดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ทั้งข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชน

ซึ่งผู้ใช้เฟซบุ๊กชื่อ จิตรารัตน์ เทวะนา ได้พบกับเด็กหญิงรายนี้ เดินเก็บขยะที่ผู้ร่วมงาน
รายอื่นทิ้งเอาไว้อย่างไม่เห็นดเห็น้อย ทำให้เกิดความประทับใจ และได้บันทึกภาพของเด็กหญิงเอาไว้
ก่อนจะนำมาโพสต์ในเฟซบุ๊กกลุ่มลำปางซิติ์ ทำให้ชาวลำปางจำนวนมากเข้าไปแสดงความคิดเห็น
และกล่าวชื่นชมในน้ำใจต่อส่วนรวมของเด็กหญิงรายนี้กันอย่างคึกคัก

นอกจากนี้ ชาวลำปางยังสงสัยและอยากทราบว่าเด็กหญิงคนดังกล่าวเป็นใครกันแน่ เพราะ
สิ่งที่น้องทำนั้นเป็นเรื่องที่ดี น่าชื่นชม และอยากให้โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยช่วยยกย่องเด็กหญิงให้เป็น
นักเรียนตัวอย่าง เพื่อเป็นแบบอย่างให้ชาวลำปางช่วยกันมีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดของ
บ้านเมืองต่อไป (Kapook, 7 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 6 แสดงให้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ คือ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2558
ผู้ใช้เฟซบุ๊กชื่อ จิตรารัตน์ เทวะนา ได้ถ่ายภาพเด็กหญิงของโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ขณะที่กำลังเดิน
เก็บขยะที่สวนสาธารณะเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง หลังจากเสร็จพิธีถวายเครื่องราชสักการะ ถวายพระพร
ชัยมงคล และจุดเทียนชัยถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยคุณจิตรารัตน์ได้นำภาพดังกล่าว
ไปโพสต์ไปเฟซบุ๊กกลุ่มลำปางซิติ์ ทำให้มีชาวจังหวัดลำปางเข้าไปแสดงความคิดเห็นและชื่นชมเด็กหญิงคนนี้
เป็นจำนวนมาก

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ปรากฏการเล่าเรื่อง
แบบแสดงเหตุผล และการเล่าเรื่องแบบบรรยายภาพ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี พบว่า มีการใช้คำ
การใช้ประโยค การใช้มูลบท การใช้สหบท และการเล่าเรื่อง เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี
ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นดังตารางที่ 4.2 ตารางแสดงความสัมพันธ์
ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนเด็กดี

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนเด็กดี

กลวิธีทางภาษา	ภาพตัวแทนเด็กดี								
	กตัญญู	จิต สาธารณะ	ซื่อสัตย์ สุจริต	ประหยัด อดออม	ตั้งใจศึกษา เล่าเรียน	หาเลี้ยงชีพ	รักษาดิน ศาสนา พระกษัตริย์	กิริยา มารยาทดี	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่
การใช้คำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การใช้ประโยค	✓	-	-	-	✓	✓	-	-	-
การใช้มูลบท	-	-	-	✓	-	-	-	-	-
การใช้สัทบท	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
การเล่าเรื่อง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นว่า การใช้ภาษามีความสัมพันธ์กับภาพตัวแทนที่ปรากฏ กล่าวคือ กล่าวคือ การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้มูลบท การใช้สทบท และการเล่าเรื่อง ช่วยประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี โดยกลวิธีทางภาษาที่โดดเด่นมากที่สุด ได้แก่ การใช้คำ และการเล่าเรื่อง

การใช้คำ พบว่า มีการใช้กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดอดออม การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การหาเลี้ยงชีพ ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีกิริยามารยาทที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ดังนั้นเด็กดีจึงเป็นเด็กที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว ได้แก่ เด็กที่มีความกตัญญู มีจิตสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัดอดออม ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หาเลี้ยงชีพ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีกิริยามารยาทที่ดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การเล่าเรื่อง เป็นลักษณะสำคัญของการรายงานข่าว พบการเล่าเรื่อง 2 ลักษณะ ได้แก่ การเล่าแบบแสดงเหตุผล และการเล่าเรื่องแบบบรรยายภาพ เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เด็กที่มีความกตัญญู มีจิตสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัดอดออม ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หาเลี้ยงชีพ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีกิริยามารยาทที่ดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

การใช้ประโยค พบว่า มีการใช้ประโยค 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้ประโยคแสดงเหตุผล และการใช้ประโยคแสดงความขัดแย้ง เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เด็กที่มีความกตัญญู ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และหาเลี้ยงชีพด้วยตนเอง

การใช้มูลบท พบว่า มีการใช้มูลบท เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เด็กที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

การใช้สทบท พบว่า มีการใช้สทบท เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จากกลวิธีทางภาษาข้างต้น ทำให้เห็นว่าภาษาสามารถประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี คือ เด็กที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เด็กที่มีความกตัญญู มีจิตสาธารณะ มีความซื่อสัตย์สุจริต ประหยัดอดออม ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หาเลี้ยงชีพ มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีกิริยามารยาทที่ดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. เด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี
2. เด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ
มีรายละเอียดดังนี้

1. เด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี

ข่าวสังคมออนไลน์นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม โดยปรากฏการใช้คำว่า “เป็นตัวอย่าง” และ “เป็นแบบอย่าง”

ตัวอย่างที่ 1

เรื่องราวของนักเรียนชายคนนี้สร้างความประทับใจให้กับชาวเน็ตเป็นอย่างมาก ทำให้ยกย่องเขาเป็นตัวอย่างของเด็กรุ่นใหม่ และเป็นตัวอย่างของลูกกตัญญูที่มีความอดทนและมุมานะ ซึ่งทุกคนเชื่อว่าเด็กคนนี้ต้องตั้งใจเรียนและจะประสบความสำเร็จอย่างมากในอนาคต (Tnews, 4 พฤษภาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 1 มีการใช้คำว่า “ตัวอย่างของเด็กรุ่นใหม่” “ตัวอย่างของลูกกตัญญู” ร่วมกับการใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดี ได้แก่ มีความอดทน และมุมานะ

ตัวอย่างที่ 2

นักเรียน รด. ทั้ง 9 คน เป็นนักเรียนตัวอย่าง เพราะการกระทำของเด็กนั้น ๆ นำยกย่อง โดยนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังไม่มีความลังเลที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ (Kapook, 7 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 2 มีการใช้คำว่า “นักเรียนตัวอย่าง” ร่วมกับการใช้คำหรือกลุ่มคำแสดงการตัดสินใจประเมิณค่า คือ การกระทำของนักเรียนวิชาทหาร เป็นสิ่งที่นำยกย่อง

ตัวอย่างที่ 3

ชื่นชม...น้องตาต้า หนุ่มน้อยจิตสาธารณะเข็นรถเดินเก็บขยะรอบหมู่บ้าน หวังโลกสะอาด ปราศจากขยะ ด้านเจ้าคณะอำเภอรอบเรื่อง มอบทุนการศึกษาให้เป็นตัวอย่างเด็กรุ่นใหม่ (Kapook, 22 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 3 มีการใช้คำว่า “ตัวอย่างเด็กรุ่นใหม่” ร่วมกับการใช้คำว่า “ชื่นชม” เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กดีข้างต้น เป็นการกระทำที่ดี

ตัวอย่างที่ 4

กรณี 2 พี่น้องที่ทำความดีเก็บกระเป๋าสตางค์และทองคำรูปพรรณ รวมมูลค่ากว่า 500,000 บาท คืนเจ้าของ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในความซื่อสัตย์ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนในการปลูกจิตสำนึกให้เกิดการคิดดี ทำดี และสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ต่อสังคมต่อไป (Mthai, 12 มีนาคม 2555)

จากตัวอย่างที่ 4 มีการใช้คำว่า “แบบอย่างที่ดี” เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กดีสองพี่น้องนั้น เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ในการปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนใน การทำความดีต่อไป

ตัวอย่างที่ 5

แบบอย่างที่ดีของสังคม!!! แשרสนัน คลิปหนูน้อยสุดขยันทำงานช่วยพ่อแม่ แลกถ่านเป็นกระสอบ ชาวเน็ตแห่แשרกันสนันโซเซียล กลายเป็นคลิปที่ถูกแשרไปทั่วโลกออนไลน์เมื่อมีเพจเฟซบุ๊กชื่อดังได้เผยแพร่คลิปวิดีโอหนูน้อยรายหนึ่ง ที่กำลังช่วยพ่อแม่ แลกถ่าน ซึ่งจากการดูหนูน้อยคนดังกล่าวน่าจะ

มีอายุเพียง 5 ขวบ ถ้าหากเทียบกับของที่ต้องยกแล้วก็ถือว่าหนักพอสมควร แต่หนูน้อยคนนี้ไม่มีท่าที่เหนื่อยล้าแต่กลับขยันขันแข็งสุด ๆ ในขณะที่เด็กส่วนมากหากอายุเท่านี้จะยังเล่นชมนอนอยู่บ้าน น้อยครั้งที่จะได้เห็น

หลังจากที่คลิปได้เผยแพร่ออกไปมีผู้ใช้เฟสบุ๊กจำนวนมากเข้ามาแสดงความคิดเห็นชื่นชมหนูน้อยรายนี้ และยกย่องให้เป็นหนูน้อยตัวอย่าง และในฐานะของพ่อแม่สิ่งนี้ถือว่าเป็นการปลูกฝังที่ดีให้ลูกน้อยของคุณช่วยทำงานตั้งแต่เด็ก ทางเราขอปรบมือให้กับหนูน้อยคนนี้ จะเก่งขนาดไหนไปรับชมจากคลิปกัน (Tnews, 18 พฤษภาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 5 มีการใช้คำว่า “แบบอย่างที่ดีของสังคม” “หนูน้อยตัวอย่าง” ร่วมกับการใช้คำว่า ชื่นชมและยกย่อง เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กดีข้างต้น เป็นการกระทำที่ดี

2. เด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

ข่าวสังคมออนไลน์ นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ โดยปรากฏการใช้คำว่า “คนดีของสังคม” “เด็กดีของชาติ” “อนาคตของชาติ” และ “พลเมืองดี”

ตัวอย่างที่ 1

เจ้าของได้บอกว่า ตนเองมารู้ว่ากระเป๋าทกหายก็เวลา 18.00 น. แล้ว และคิดว่าคงไม่ได้คืนแน่ จนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจติดต่อมาว่า มีเด็กนักเรียนเก็บกระเป๋ามาไว้ได้ เด็กเป็นคนดีมาก ขนาดจะให้รางวัลยังไม่รับจึงมอบเป็นของขวัญแทน ก็ต้องขอบใจเด็กที่เป็นคนดี ขอให้น้องเป็นคนดีของสังคมต่อไป (Sanook, 7 มีนาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 1 มีการใช้คำว่า “คนดีของสังคม” เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กนักเรียนที่เก็บกระเป๋าส่งคืนเจ้าของนั้น เป็นการกระทำของคนดีของสังคม

ตัวอย่างที่ 2

มีเด็กนักเรียนหญิงคนหนึ่งมายืนกางร่มให้คนเจ็บเพื่อไม่ให้ต้องเปียกฝน เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความประทับใจให้แก่ผู้พบเห็น เพราะเด็กเข้ามากางร่มให้คนเจ็บและอาสาгүйภัย จนนำคนเจ็บส่งรพ. อย่างปลอดภัย ทั้งที่ไม่รู้จักกับใคร ทราบต่อมาว่าเด็กคนดังกล่าวเป็นนักเรียนของโรงเรียนรุ่งอรุณวิทยา ปากช่อง

หลังจากภาพถูกเผยแพร่ลงในโลกออนไลน์ ก็มีข่าวนีตเข้ามาคอมเมนต์ชื่นชมน้ำใจที่งดงามของเด็กผู้หญิงคนนี้ ที่ยอมเสียสละความสบายส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือคนอื่น ทำความดีโดยไม่ต้องมีใครร้องขอ และไม่หวังผลตอบแทน พร้อมทั้งชื่นชมไปยังพ่อแม่ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ ที่สั่งสอนปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีของสังคม (Sanook, 15 กันยายน 2559)

จากตัวอย่างที่ 2 มีการใช้คำว่า “คนดีของสังคม” ร่วมกับการใช้คำว่า ชื่นชม เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กนักเรียนหญิง เป็นการกระทำที่ดี

ตัวอย่างที่ 3

เด็กดีของชาติ! อ้อย เกรียงไกร โปสเพชบุ๊ค **ชื่นชม**น้องเต่า เก็บมือถือได้แล้วส่งคืน (ไทยรัฐออนไลน์, 28 ตุลาคม 2558)

จากตัวอย่างที่ 3 มีการใช้คำว่า “เด็กดีของชาติ” ร่วมกับการใช้คำว่า **ชื่นชม** เพื่อแสดงให้เห็นว่า การกระทำของเด็กดีข้างต้น เป็นการกระทำที่ดี

ตัวอย่างที่ 4

นำชื่นชมอย่างยั้งที่สมัยนี้ เด็ก ๆ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องราวที่ดีของสังคมไทย ที่ยังมีนักเรียนที่เรียกได้ว่าเป็น **อนาคตของชาติ** และ **ตัวอย่างที่ดีของเยาวชนไทย** ทุกคนจริง ๆ โดยเพจเฟซบุ๊กชื่อ FM91 Giving4Life ได้เล่าเรื่องราวสุดน่าประทับใจเอาไว้ว่านางณัชชา โพธิ์นอก อายุ 48 ปี อยู่เลขที่ 210 หมู่ 9 ตำบลกะหาด อำเภอเนินสง่าฯ จังหวัดชัยภูมิ ได้มาซื้อของที่ตลาดนัดบ้านค่าย ริมถนนสายชัยภูมิ-สีคิ้ว และได้ทำกระเป๋าตังค์หล่นหายขณะเดินตลาด จึงได้มาแจ้งลงประจำวันไว้เป็นหลักฐาน เนื่องจากมีบัตรประจำตัวเอกสารสำคัญ กุญแจรถยนต์เก๋ง และเงินสดอีก 3,000 บาท อยู่ในกระเป๋า เพื่อจะไปแจ้งทำเอกสารใหม่ ต่อมาไม่ถึงหนึ่งชั่วโมง ได้มี ด.ญ.ศรันยา งามขำ อายุ 10 ขวบ กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.4 ร.ร.บ้านค่ายหมื่นแผ้ว ได้ให้คุณตาทามาที่ สภ.บ้านค่าย แจ้งว่าเก็บกระเป๋าตังค์ได้ที่บริเวณทางเข้าตลาดนัดบ้านค่าย พร้อมนำกระเป๋าตังค์มามอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประกาศหาเจ้าของ จึงได้โทรศัพท์ติดต่อนางณัชชา เจ้าของกระเป๋ามารับกระเป๋าคืน ตรวจสอบเอกสาร กุญแจรถ และเงินสดยังอยู่ครบถ้วน เจ้าของกระเป๋าจึงได้มอบเงินสดที่อยู่ในกระเป๋าทั้งหมด จำนวน 3,000 บาท มอบเป็นสินน้ำใจตอบแทนความดี เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้กับ ด.ญ.ศรันยา ต่อไป (Tnews, 7 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 4 มีการใช้คำว่า “อนาคตของชาติ” “ตัวอย่างที่ดีของเยาวชนไทย” ร่วมกับคำหรือชุดคำที่แสดงการตัดสินประเมินค่า คือ **นำชื่นชมอย่างยั้ง** เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของเด็กดีข้างต้นเป็นการกระทำที่ดี

ตัวอย่างที่ 5

การทำความดีของน้องต้นกล้า หรือเด็กชายปัญญารัตน์ ทองไว อายุ 12 ปี รายนี้ เปิดเผยขึ้นเมื่อเวลาประมาณ 10.00 น. ของวันที่ 01 มิถุนายน 2562 โดยนายสรพันธ์ ทองไว อายุ 51 ปี อาชีพเป็น รปภ.ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ปฏิบัติหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอยู่ที่สถานีไฟฟ้าอ้อมใหญ่กับเด็กชายปัญญารัตน์ หรือน้องต้นกล้า ทองไว อายุ 12 ปี ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเทศบาลอ้อมน้อย

สองพ่อลูกได้นำกระเป๋าตังค์ภายในมีเงินสด 41,800 บาทและเอกสารอื่น ๆ มามอบให้ไว้กับ ร.ต.อ.เกียรติพล น้อยพิทักษ์ รองสารวัตรสอบสวน สภ.กระทุ่มแบน เพื่อติดตามและนำส่งคืนเจ้าของ กระทั่งต่อมา นายสมจิตร วิวัฒน์สุจิตเจริญ อายุ 50 ปี ก็ได้เดินทางมาที่ สภ.กระทุ่มแบน และได้พบกับ **พลเมืองดี**สองพ่อลูก จึงได้รับเงินคืนกลับไปเต็มจำนวน สร้างความดีใจ และปลาบปลื้มใจ **พลเมืองดี**สองพ่อลูก และเจ้าของกระเป๋าตังค์เป็นอย่างมาก รวมถึงทุกคนที่ได้รับทราบข่าวนี้อีกด้วย (Tnews, 6 มิถุนายน 2562)

จากตัวอย่างที่ 5 มีการใช้คำว่า “พลเมืองดี” ร่วมกับคำเรียก คือ สองพ่อลูก เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่า การที่สองพ่อลูกเก็บกระเป๋าสตางค์ส่งคืนเจ้าของนั้น เป็นการกระทำที่ดีในฐานะพลเมืองดีของสังคม

จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี เด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี และเด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ พบว่า มีการนำเสนอผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดี แสดงให้เห็นดังตารางที่ 4.3

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำกับภาพตัวแทนเด็กดี

ภาพตัวแทนเด็กดี	กลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์								
	กตัญญู	จิต สาธารณะ	ซื่อสัตย์ สุจริต	ประหยัด อดออม	ตั้งใจศึกษา เล่าเรียน	หาเลี้ยงชีพ	รักชาติ ศาสนา พระกษัตริย์	กิริยา มารยาทดี	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่
เด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-
เด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า การใช้กลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ได้แก่ เด็กดี คือ เด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี ปรากฏร่วมกับกลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ กตัญญู จิตสาธารณะ และซื่อสัตย์สุจริต แสดงให้เห็นว่าเด็กที่เป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีความกตัญญู มีจิตสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริต ภาพตัวแทนเด็กดี คือ สมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ปรากฏร่วมกับกลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ จิตสาธารณะ และซื่อสัตย์สุจริต แสดงให้เห็นว่า เด็กที่เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ ควรมีจิตสาธารณะและมีความซื่อสัตย์สุจริต

2. วิธีปฏิบัติทางวาทกรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

วิธีปฏิบัติทางวาทกรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีนั้น ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดองค์ประกอบการสื่อสารตามแนวคิดชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร หรือ SPEAKING ของ เดลล์ ไฮเมส์ (Dell Hymes, 1974 อ้างถึงใน ญัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556 : 123-124) มาใช้ศึกษาวิธีปฏิบัติทางวาทกรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ดังนี้

2.1 สถานที่และโอกาสของการสื่อสาร (Setting and Scene)

สถานที่และโอกาสของการสื่อสาร หมายถึง สถานที่และโอกาสของการสื่อสารข่าวหรือเหตุการณ์ที่นำเสนอเรื่องราวของเด็กดี ปรากฏด้วยเว็บไซต์ดังต่อไปนี้

<https://www.tnews.com>

<https://www.thairath.co.th>

<https://www.kapook.com>

<https://www.amarintv.com>

<https://www.sanook.com>

<https://mthai.com>

<https://news.ch7.com>

สถานที่และโอกาสของการสื่อสารข่าวหรือเหตุการณ์ที่นำเสนอเรื่องราวของเด็กดีเหล่านี้ เป็นพื้นที่สาธารณะที่ผู้รับชมสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง สามารถสืบค้นข้อมูลข่าวย้อนหลังหรือรับชมข่าวสารซ้ำ ๆ ได้ โดยไม่มีข้อจำกัด และผู้รับสารสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่นำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์เด็กดีได้ด้วยการเข้าถึงเว็บไซต์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทั้งจากคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และเครื่องมือการสื่อสารต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่ได้สื่อสารแบบเผชิญหน้ากันโดยตรง แต่เป็นการสื่อสารผ่านสื่อกลาง คือ พื้นที่อินเทอร์เน็ต ซึ่งสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่สาธารณะที่สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างแพร่หลาย โดยไม่มีข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์แต่อย่างใด ทำให้การรับรู้ข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและฉับไว สำหรับช่วงเวลาที่ปรากฏในเหตุการณ์การสื่อสารนั้น ครอบคลุมระหว่างปี พ.ศ. 2555-2565 ซึ่งข่าวสารเหล่านี้ได้รับการเผยแพร่ในสังคมไทย ตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน

ด้านสถานที่และโอกาสของการสื่อสารที่ปรากฏในตัวบทของข่าวนั้น ผู้วิจัยพบว่าการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์เด็กดี จะนำเสนอภาพของเด็กดีที่ได้กระทำความดีตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น บ้าน โรงเรียน โรงพยาบาล วัด ตลาด ร้านค้า ชุมชน ถนน สวนสาธารณะ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

ในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา จะพบ “น้องมาตัง” ถือกระบอกลไฟส่องไปมา ช่วยบอกสัญญาณทางลัดเข้าถนนซอยให้รถเคลื่อนผ่าน โดยมีผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่กู้ภัยยื่นให้บริการประชาชนอยู่ใกล้ ๆ หรือหากมีอุบัติเหตุ เจ้าหน้าที่กู้ภัยต้องไปที่เกิดเหตุจะเห็น 2 พี่น้องถือกระบอ

พยาบาลส่งให้ทีมกู้ภัย และช่วยหยาบจับเท่าที่ทำได้ ขณะที่ “น้องพลอย” เป็นอาสาแตงหน้าศพ เมื่อมีผู้เสียชีวิต ต้องการรับบริจาคโลงศพ เจ้าหน้าที่กู้ภัยจะไปช่วยจัดการนำโลงไปให้ น้องพลอยจะอาสาแตงหน้าศพให้ผู้เสียชีวิตเพื่อให้ใบหน้าดูอึมเฉิบ (ไทยรัฐออนไลน์, 10 มกราคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 1 เป็นการนำเสนอภาพของน้องมาตัง ที่ถือกระบอกไฟให้สัญญาณรถที่สัญจรไปมาบนถนน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทาง

ตัวอย่างที่ 2

เด็กชั้นกตัญญูต้องได้รับการดูแล พบเด็กม.1 ที่กำแพงเพชร ตั้งแต่เข้ามิด ช่วยแม่ขายพวงมาลัยที่แยกไฟแดงทุกวันก่อนไปเรียน เผยอยากแบ่งเบาภาระแม่ที่ดูแลน้องอีกคนผู้สื่อข่าวรายงานว่าที่บริเวณสามแยกไฟแดง สปก.กำแพงเพชร ตำบลนครชุม อำเภอเมือง พบ ด.ช.ภูณภัส พูลเชตรกิจ นักเรียนชั้น ม.1 โรงเรียนอ่างทอง ที่ตั้งแต่เข้าตู่ แต่งชุดนักเรียน เดินขายพวงมาลัยทุกวันไปเรียนหนังสือในราคาพวงละ 20 บาท (ไทยรัฐออนไลน์, 13 กรกฎาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 2 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนชาย ที่ไปช่วยแม่ขายพวงมาลัยที่สี่แยกไฟแดงทุกวันก่อนไปโรงเรียน

ตัวอย่างที่ 3

จากกรณีเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2563 เพจเฟซบุ๊ก หน่วยกู้ภัยพายัพ ได้มีการโพสต์ภาพเหตุการณ์หญิงท้องรายหนึ่ง ขณะกำลังได้รับการช่วยเหลือเพื่อทำคลอดลูกอยู่ริมถนน โดยพบว่าผู้ที่ทำคลอดให้เธอนั้นเป็นเด็กนักเรียนหญิง ซึ่งทางเพจระบุว่า การทำคลอดผ่านพ้นไปด้วยดี ทั้งแม่และเด็กอาการปลอดภัย ทำให้ภาพดังกล่าวเป็นที่พูดถึงอย่างมากในโลกออนไลน์นั้น (Kapook, 7 ตุลาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 3 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียน ที่ได้ช่วยทำคลอดหญิงสาวตั้งครรภ์บริเวณริมถนนอย่างปลอดภัย

ตัวอย่างที่ 4

เด็กคนนี้อยู่ ป.3 ครูประจำชั้นสังเกตเห็นว่าชอบหลบเรียน กลัวว่าจะไปติดเกม กลัวหลบเรียนไปร้านเกมส์ วันนี้ครูเลยแอบตามไปไปถึงบ้านถึงกับน้ำตาตก ซึ่งเด็กคนนี้จะเดินเท้ากลับบ้านแถวแดนเกษม อำเภวารินชำราบ อุบลราชธานี ไปดูยาที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ไปเซ็ดตัว ป้อนข้าว ป้อนยา เที่ยงมาต้องรีบกลับ เพราะเป็นห่วงย่าผู้มีพระคุณและเลี้ยงดูมา (Tnews, 10 กรกฎาคม 2563)

จากตัวอย่างที่ 4 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เดินเท้ากลับบ้านในช่วงเวลาพักเที่ยง เพื่อไปดูแลคุณย่าที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

ตัวอย่างที่ 5

เด็กชายยอดกตัญญู 10 ขวบ นักเรียนชั้น ป.5 ปั่นจักรยานกลับบ้านป้อนข้าวแม่ตาบอดทุกพักเที่ยง ครูประจำชั้นตามเยี่ยมศิษย์ถึงบ้านตามโครงการจิงจิงราบเรื่อง (Tnews, 22 มิถุนายน 2561)

จากตัวอย่างที่ 5 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปั่นจักรยานกลับบ้านทุกพักเที่ยง เพื่อไปดูแลแม่ที่ตา

ตัวอย่างที่ 6

นับเป็นอีกหนึ่งเรื่องราวสุดประทับใจชาวเน็ตกับเรื่องราวของเด็กนักเรียนพิเศษที่มาดูแลคุณครูในยามป่วย เนื่องจากคุณครูนั้นไม่ยอมละทิ้งหน้าที่ของตัวเองยังคงฝืนร่างกายมาสอนเหล่าเด็กนักเรียนตัวน้อยในโรงเรียนที่เธอนั้นรักแม้ว่าจะป่วยก็ตาม ซึ่งเรื่องราวสุดประทับใจนี้ถูกเผยแพร่โดยผู้ใช้เฟซบุ๊ก Panisa Korkeaw โดยได้ระบุข้อความบอกเล่าถึงเหตุการณ์นี้ว่า... วันนี้ขอใช้พื้นที่นี้เล่าเรื่องน้องอีกคิวไม่เคยคิดเลยว่า เด็กพิเศษคนนี้จะน่ารักได้ขนาดนี้ (Tnews, 12 ธันวาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 6 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนพิเศษที่คอยดูแลคุณครูที่โรงเรียน เนื่องจากคุณครูไม่สบาย แต่ต้องมาสอนหนังสือที่โรงเรียน

ตัวอย่างที่ 7

เด็กดี 2 พี่น้องเรียนเรียนเก่ง ช่วยแม่ทำงานกวาดขยะที่ตลาดเทศบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทุกวันหยุด บอกไม่เคยอาย เพราะรู้ว่าแม่เหนื่อย (ไทยรัฐออนไลน์, 13 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 7 เป็นการนำเสนอภาพของสองพี่น้อง ช่วยแม่ทำงานกวาดขยะที่ตลาดเทศบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ตัวอย่างที่ 8

เปิดใจสาวน้อยฮีโร่วัย 13 ปี เป็นคนแรกที่ว่ายน้ำฝ่ากระแสน้ำเชี่ยวช่วย 2 ฝรั่งเศสำน้ำที่เคยช่วยเหลือทีมหมูป่า ถูกรถน้ำซัดรถตกลงคลองลึกที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขณะที่ยายอำเภอเตรียมมอบเกียรติบัตรเชิดชูความเป็นจิตอาสา (Kapook, 12 สิงหาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 8 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กสาวที่ช่วยเหลือชาวต่างชาติสองคนจากเหตุการณ์รถตกลงที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตัวอย่างที่ 9

ด.ญ.อริสา อายุ 11 ปี นักเรียนชั้น ป.5 โรงเรียนวัดหนองหอย เด็กหญิงยอดกตัญญูที่หยุดเรียนมาฝ้าดูแลนางนิตยา แม่ที่ป่วยจากโรคเบาหวาน โรคไต จนทำให้ตาบอดบอดทั้งสองข้างนอนรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลบ้านหมี่ โดย นางนิตยา นอกจากจะตาบอดแล้วยังมีโรครุมเร้าหลายโรค ทั้งเบาหวาน ความดัน และโรคไต ต้องมานอนฟอกไต สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ที่โรงพยาบาลบ้านหมี่ ทำให้ ด.ญ.อริสา ต้องขาดเรียนมาฝ้าดูแลอาการของแม่เป็นประจำ (Sanook, 29 กันยายน 2558)

จากตัวอย่างที่ 9 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนหญิงที่ต้องหยุดเรียน เพื่อมาดูแลแม่ที่ป่วยที่โรงพยาบาล

ตัวอย่างที่ 10

อีกหนึ่งเรื่องราวดี ๆ ของจิตอาสาตัวน้อย อายุเพียง 7 ขวบ ช่วยเก็บขยะ-ตกแต่งต้นดาวเรือง รอบพระเมรุมาศจำลอง ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี วันที่ 25 ตุลาคม 2560 ที่พระเมรุมาศจำลองที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี อันเป็นสถานที่ที่ใช้พิธีวางดอกไม้จันทน์ เพื่อถวายแด่ในหลวง รัชกาลที่ 9 ได้มีจิตอาสาเฉพาะกิจงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ทั้งผู้สูงอายุ ข้าราชการที่เกษียณแล้ว หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทุกเพศทุกวัยได้ช่วยกันประดับ

ตกแต่ง ปรับภูมิทัศน์โดยรอบ และหนึ่งในนั้นก็มีจิตอาสาตัวน้อยที่ร่วมทำความดีในโอกาสนี้ด้วย น้องกะทิ หรือ ด.ญ.ฐิติรัตน์ ศรีศัศธมาตย์ อายุ 7 ขวบ ใช้เวลาช่วงปิดเทอมขอตามผู้ปกครองมาร่วมเป็นจิตอาสาทำความดี ด้วยการยกต้นดาวเรือง นำกรรไกรมาตัดดอกดาวเรืองที่ไม่สวยออก เก็บขยะ บริการน้ำดื่ม ทำหน้าที่ตามกำลังที่ตัวเองทำได้ เรียกว่าเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานให้แก่จิตอาสาคนอื่น ๆ ด้วย (Kapook, 25 ตุลาคม 2560)

จากตัวอย่างที่ 10 เป็นการนำเสนอภาพของเด็กนักเรียนหญิง ที่ช่วยเก็บขยะและตกแต่งต้นดาวเรืองรอบพระเมรุมาศจำลอง ที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี

จากตัวอย่างข้างต้น สถานที่และโอกาสของการสื่อสารที่ปรากฏในตัวบทข่าวนั้น สามารถแสดงให้เห็นดังตารางที่ 4.4

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงสถานที่ที่นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์

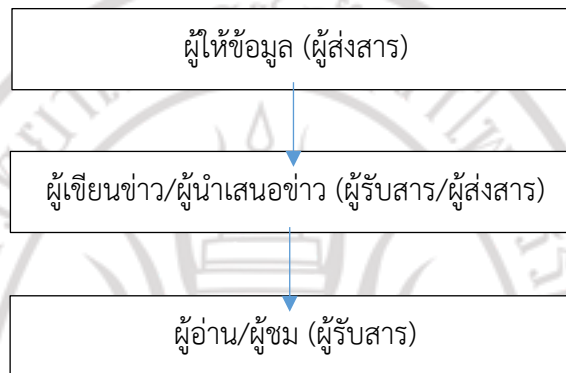
ลำดับ	สถานที่	จำนวน
1	ถนน	45
2	บ้าน	16
3	โรงเรียน	8
4	ตลาดและร้านค้า	7
5	คลอง	3
6	โรงพยาบาล	2
7	วัด	2
8	ชุมชน	1
9	โรงงาน	1
10	สถานที่ก่อสร้าง	1
11	สถานีรถไฟ	1
12	ห้างสรรพสินค้า	1
13	ชายหาด	1
14	สวนสาธารณะ	1
15	ถ้า	1
16	ไม่ระบุ	9
	รวม	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สถานที่ที่นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์มากที่สุด ได้แก่ ถนน รองลงมาเป็น บ้าน โรงเรียน ตลาดและร้านค้า คลอง โรงพยาบาล วัด ชุมชน โรงงาน สถานที่ก่อสร้าง สถานีรถไฟ ห้างสรรพสินค้า ชายหาด สวนสาธารณะ และถ้า อนึ่งยังมีข่าวที่ไม่ได้ระบุสถานที่อีกจำนวนหนึ่ง แสดงให้เห็นว่า การเป็นเด็กดีนั้นสามารถทำได้ทุกหนแห่ง โดยไม่มีข้อจำกัด

นอกจากนี้พื้นที่ของสังคมไทยยังส่งผลต่อการประกอบสร้างภาพเด็กดี เนื่องจากสังคมไทยมีค่านิยมเด็กดี ทำให้การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์เป็นอีกช่องทางหนึ่ง ในการเน้นย้ำภาพตัวแทนเด็กดี ซึ่งเป็นเด็กที่พึงประสงค์ของสังคมไทย

2.2 ผู้ร่วมการสื่อสาร (Participant)

ผู้ร่วมการสื่อสาร ประกอบไปด้วย ผู้ให้ข้อมูล ผู้เขียนข่าวและนำเสนอข่าว และผู้รับสาร ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นเป็นแผนผังได้ดังนี้

จากแผนผังแสดงให้เห็นว่า การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่นำเสนอเรื่องราวของเด็กด้นั้น จะเริ่มต้นตั้งแต่ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับเด็กดี หรือเป็นผู้พบเห็นเหตุการณ์ การทำความดีของเด็กดีที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำดี ด้านผู้เขียนข่าวหรือผู้นำเสนอข่าวจะนำข้อมูลที่ตนได้รับ (รับสาร) มาเขียนเป็นข่าวหรือนำเสนอการรายงานข่าว จากนั้นเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นผ่านเว็บไซต์ข่าว (ส่งสาร) โดยที่ผู้อ่านหรือผู้ชมเป็นผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสารคือ ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ที่สามารถเข้าถึงข่าวออนไลน์ได้จากการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ เด็กและเยาวชนไทย เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ผู้ผลิตต้องการปลูกฝังให้เด็กไทย มีคุณลักษณะของความเป็นเด็กดี ผ่านกลุ่มความหมายของคำหรือชุดคำที่ประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ดังจะเห็นได้จากการรายงานข่าว เช่น

เมื่อเวลา 08.00 น. วันที่ 8 ส.ค. 58 ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งจากชาวบ้านว่า บ้านเลขที่ 38 หมู่ 5 บ้านโนนน้ำคำ ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอนองสูง จังหวัดมุกดาหาร มีเด็กหญิงอดกตัญญู อาศัยอยู่กับย่า ส่วนบ้านไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้เลย ซึ่งในทุก ๆ วัน ต้องนารถขึ้นไปเข็นเอาน้ำจากสระน้ำภายในหมู่บ้านมาใช้ เพราะไม่มีเงินค่าติดตั้งไฟฟ้าและเงินสำหรับไปซื้อท่อน้ำประปาเข้าบ้าน

ผู้สื่อข่าวจึงเดินทางไปบ้านดังกล่าวพบกับเด็กหญิงวรรณวิภา สมสวย อายุ 12 ขวบ บ้านเลขที่ 38 หมู่ 5 ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอนองสูง จังหวัดมุกดาหาร หน้าตาน่ารักน่าซึ้ง นั่งอ่านหนังสือและทำการบ้านอยู่ โดยมีคุณย่านั่งอยู่ข้าง ๆ ซึ่งบ้านเป็นกระท่อมหลังเล็ก ๆ กว้าง 3 เมตร ยาว 4 เมตร ส่วนคุณย่าทราบชื่อนางอุทร สมสวย อายุ 73 ปี เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวว่า ตนเองเลี้ยงเด็กหญิงวรรณวิภา มาตั้งแต่อายุ 1 ขวบ 6 เดือน จนถึงปัจจุบันนี้ อายุ 12 ขวบแล้ว และแจ้งว่าเวลาหลานไปโรงเรียนต้องเดินทางด้วยเท้าไปโรงเรียน ซึ่งเรียนอยู่ชั้น ม.1/3 โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา อำเภอนองสูง จังหวัดมุกดาหาร เดินทางไป-กลับวันละ 5 กิโลเมตร ส่วนรายได้ในปัจจุบันของตนเอง คือเงิน

จากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เดือนละ 700 บาท ซึ่งยังไม่พอใช้จ่าย ต้องไปรับจ้างทั่วไป ทหารายได้ตามกำลังของ คนแก่อย่างตน และในปัจจุบันนี้ เป็นฤดูทำนาก็เลยออกไปรับจ้างถอดต้นกล้าข้าวให้กับชาวบ้าน จะได้เงิน ค่าถอนต้นกล้าข้าวมัดละ 5 บาท เพื่อนำมาเป็นรายได้เสริมไว้เลี้ยงดูหลาน

ด้าน น.ส.เพ็ญศรี แซ่มชื่น ครูที่ปรึกษาชั้น ม.1/3 โรงเรียนหนองสูงสามัคคีวิทยา กล่าว ว่าครอบครัว ของ ต.ญ.วรรณวิภา เป็นครอบครัวที่มีฐานะยากจนมากๆ ไฟฟ้าก็ไม่มีใช้ จะใช้เวลากลางวัน หรือเวลาที่พระอาทิตย์ยังไม่ตกดินทำการบ้านและอ่านหนังสือเท่านั้น ตนเองในฐานะครูที่ปรึกษาได้ให้เงิน ใช้จ่าย เพื่อเป็นค่าอาหารกลางวัน วันละ 20 บาท หากเด็กไปช่วยล้างจานภายในบ้านพักครู ซึ่งบางวันก็ได้ให้อาหารเย็นไปกินที่บ้านเพราะสงสารเด็กมาก

ทั้งนี้ ต.ญ.วรรณวิภา กล่าวว่า ตนเองรักคุณย่าอย่างมากจนสุดหัวใจเพราะท่านได้เลี้ยงดูมา ตั้งแต่ยังแบเบาะ และเนื่องในวันแม่แห่งชาติ 12 ส.ค.58 ที่จะถึงนี้ ตนเองอยากจะบอกว่า “รักคุณย่า มาก ๆ” และอยากจะหอมแก้มย่ามาก ๆ ซึ่งเมื่อโตขึ้น ก็อยากเรียนต่อครูวิชาเอกภาษาไทย เพราะชอบ วิชาภาษาไทยมากๆ อยากมีเงินเดือนไว ๆ เพราะอยากตอบแทนบุญคุณย่า อยากสร้างบ้านหลังใหม่ พร้อมระบบไฟฟ้าและน้ำประปาที่สมบูรณ์เพื่อได้อยู่อาศัย เนื่องจากท่านก็อายุมากแล้ว ปัจจุบันตนเอง กับคุณย่า ต้องใช้รถเข็นไปตักน้ำจากสระน้ำภายในหมู่บ้านมาใช้ ระยะทางจากบ้านไป-กลับ 800 เมตร

ทั้งนี้ น.ส.อารีย์ ทวีวัฒนสุข ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนน้ำคำ กล่าวว่าครอบครัวของนางอุทร เป็นครอบครัวที่มีฐานะยากจนอีกครอบครัวหนึ่ง เห็นควรได้รับการอนุเคราะห์จากผู้ใจบุญ หากใครจะช่วย บริจาคเงิน เพื่อช่วยเหลือครอบครัวดังกล่าว ก็สามารถโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร ประเภทออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาคำชะอี ชื่อบัญชี เด็กหญิงวรรณวิภา สมสวย บัญชี เลขที่ 020030021687 หรือโอนเข้าบัญชีประเภทออมทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สาขาหนองสูง ชื่อบัญชีนางอุทร สมสวย บัญชีเลขที่ 020043576820 หรือติดต่อทาง โทรศัพท์มือถือได้ที่หมายเลข 09-3470-7038 ได้จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง (ไทยรัฐออนไลน์, 8 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ส่งสารลำดับแรก คือ ชาวบ้านบ้านโนนน้ำคำ ตำบลหนองสูงเหนือ อำเภอนองสูง จังหวัดมุกดาหาร ให้ข้อมูลแก่ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับเรื่องราวของเด็กสาวคนหนึ่งที่มีฐานะ ยากจน อาศัยอยู่กับย่าและน้องชาย ผู้สื่อข่าวจึงได้ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์คุณย่าและบุคคลใกล้ชิดของเด็กหญิงคนดังกล่าว จากนั้นผู้สื่อข่าวจึงได้นำเสนอรายละเอียดของข่าว หลังจากนั้นผู้รับสารจะรับทราบ ข้อมูลเป็นลำดับสุดท้าย

อย่างไรก็ตามบางครั้งพบว่า ผู้ให้ข้อมูล อาจไม่ได้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลกับผู้เขียนข่าว แต่ได้นำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์นั้นเอง โดยผ่านช่องทางเฟซบุ๊กส่วนตัว จากนั้นผู้เขียนข่าว/ผู้นำเสนอข่าวได้ นำเสนอเรื่องราวดังกล่าว เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน เช่น

โพสต์เรื่องราวอันน่าประทับใจของทางผู้ใช้เฟซบุ๊ก ประภาส ชุภักดี เกี่ยวกับเด็กดีศรีเมืองคอน หนูน้อยนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร.ร.ไตรภูมิวิทยาที่ได้ทำความดี นำเงินที่คุณป้ารายหนึ่งได้ทำตกหล่น กลับมาคืนให้คุณป้า ขณะกำลังยื่นเลือกซื้อลอตเตอรี่ จนได้รับเสียงชื่นชมตามมาอย่างมากมาย

เหตุเกิดที่บริเวณแผงจำหน่ายลอตเตอรี่ หน้า ธ.กรุงไทย สาขาหนองพิก้า อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อเวลา 12.35 น. น้องหงส์ ด.ญ.ดาวพระศุภร์ บุญธรรม นร.ชั้นป.3 ร.ร.ไตรภูมิวิทยา ได้เห็นผู้หญิงคนหนึ่งเก็บ ธนบัตรใบละ 1,000 ที่คุณอุไรวรรณ คำนวนกิจ ทำตกระหว่างเลือกซื้อลอตเตอรี่ ครั้นเมื่อจะเอาเงินในกระเป๋ามาจ่ายค่าลอตเตอรี่ ไม่มีเงินเสียแล้ว ทุกคนที่อยู่ในเหตุการณ์ก็ช่วยกันค้นหา

จู่ ๆ ก็มีเด็กหญิงคนดังกล่าวนำเงินมายื่นให้ พร้อมกล่าวว่า "นี่เงินของป้าค่ะ" สอบถามจึงทราบว่าเธอเห็นผู้หญิงคนหนึ่งเก็บเงินจำนวนดังกล่าวได้ ตอนนั้นเขาหลบอยู่ในธนาคาร หนูดสงสารป้าไม่ได้จึงไปขอขามา คืนให้ป้า คุณอุไรวรรณ คำนวนกิจ กล่าวขอใจ ยกย่อง ชมเชยพร้อมมอบเงินจำนวนหนึ่งให้ เพื่อเป็นกำลังใจและตอบแทนคนที่ทำความดี ทั้งจะไปสวดที่โรงเรียน พร้อมนำอุปกรณ์ เครื่องใช้ไปมอบให้ที่โรงเรียนตอน รร.เปิดเรียนอีกครั้งหนึ่ง ขอทุกท่านช่วยกันกด Like กด share เพื่อให้กำลังใจเด็กดีทั้งเป็นตัวอย่างของเด็กและเยาวชนต่อ ๆ ไป (Tnews, 25 มิถุนายน 2563)

2.3 จุดมุ่งหมาย (Ends)

จุดมุ่งหมายของข่าวสังคมออนไลน์ นอกจากจะเป็นการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม่ และอย่างไร การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับเด็กดี ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการปลุกฝังเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นเด็กดี โดยผ่านกลวิธีทางภาษา และโน้มน้าวให้ผู้รับสารคล้อยตามยอมรับว่า เด็กดีเป็นเด็กที่พึงประสงค์ของสังคมไทย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ข่าวสังคมออนไลน์มักนำเสนอภาพของเด็กดีที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก มีฐานะยากจน และร้องขอให้ผู้รับสารที่ใจบุญ ให้ช่วยบริจาคเงินหรือสิ่งของเพื่อช่วยเหลือเด็กดีเหล่านี้ เช่น

เรื่องราวของน้องคิม นายดุลยวัธน์ วงษ์สีไช อายุ 17 ปี นักเรียนชั้น ม.5 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยน้องคิม ถูกเลี้ยงดูมาโดยตา-ยาย ตั้งแต่จำความได้ น้องคิมไม่เคยเจอหน้าพ่อ-แม่ และเมื่อโตขึ้นยายก็บอกว่าแม่ของเขา ได้มีครอบครัวใหม่ไปแล้ว และเมื่อน้องคิมอยู่ ป.2 ยายก็ได้รับเลี้ยงหลานสาววัยแรกเกิดอีก 1 คน นั่นจึงกลายเป็นครอบครัวของน้องคิมที่มี ตา ยาย และน้องสาว ก่อนหน้านั้นตากับยายยังทำงานส่งน้องคิมเรียนได้ แต่ปัจจุบันทั้งคู่ก็อายุ 70 ปีแล้ว ประกอบกับยายเคยประสบอุบัติเหตุ ทำให้ทำงานไม่ได้เหมือนเคย เมื่อเป็นเช่นนี้ น้องคิม จึงต้องก้าวขึ้นมาเป็นเสาหลักของครอบครัวตั้งแต่วัยเพียง 13 ปี ซึ่งน้องคิมรับจ้างทำงานจากผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะป็นรับจ้างลากปลา ลากกุ้ง ใส่ปุ๋ย ทำคานา และอื่น ๆ อีกมากมาย

โดยน้องคิมบอกว่าตนคิดถึงพ่อ-แม่เหมือนกัน อยากให้มาเยี่ยม มาดูว่าตนและตากับยาย เป็นอย่างไรบ้าง ส่วนความลำบากนั้นน้องคิมบอกว่า เป็นประสบการณ์ที่ดี จะได้ว่ารู้ว่าเงินแต่ละบาทนั้นหา มายากขนาดไหนทำให้รู้คุณค่าของเงิน เมื่อตนทำงานได้มากก็จะให้เงินไว้ที่ยายหมด และตนได้เงินไป โรงเรียน 20 บาท ส่วนน้องสาวจะได้ 10 บาท บางครั้งตนก็ห่อข้าวไปกินเอง ตนคิดว่าหากคนอื่น ทำได้ ตนก็ทำได้ อยากจะฝึกหัดต่อไปเรื่อย ๆ และจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ตนและน้องได้เรียนต่อ จนจบและมีงานทำ ไม่ให้ตากับยายลำบาก

สำหรับผู้ที่ต้องการสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับน้องคิม สามารถบริจาคได้ที่ ชื่อบัญชี นายคุณยวัทธิ วงษ์สีไช ธนาคารกรุงไทย สาขาภาสสินธุ์พลาซ่า เลขที่บัญชี 392-0-45028-0 (Kapook, 21 มกราคม 2561)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ชำวนำเสนอเรื่องราวของน้องคิม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ที่ต้องรับจ้างทำงานสารพัด เพื่อหาเงินมาเลี้ยงดูยายที่ชรามากแล้ว และหาเงินค่าขนมไปโรงเรียน การรายงานข่าวปรากฏการใช้คำแสดงความน่าเห็นอกเห็นใจ “น้องคิมจึงต้องก้าวขึ้นมาเป็นเสาหลักของ ครอบครัว ตั้งแต่วัยเพียง 13 ปี” เมื่อผู้อ่านได้รับทราบข่าวนี้ อาจเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจน้องคิม และนำไปสู่การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือในที่สุด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า การรายงานข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับเด็กด้อย นั้น มักปรากฏ การใช้คำเรียกผู้ให้การช่วยเหลือคนที่ประสบความลำบากว่า “ผู้ใจบุญ” อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยม ของสังคมไทยเกี่ยวกับเรื่อง “บุญ” เช่น

นายสุพจน์ กล่าวว่า ครอบครัวของตนเองอาศัยอยู่รวมกัน 4 ชีวิต ที่ได้ถุนบ้านญาติ นานหลาย 10 ปี ตนเองทำงานเป็นลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ในตำแหน่งคนงานสวน ส่วนภรรยาอยู่กับลูกชายที่มีความพิการ ได้รับเบี้ยคนพิการ ส่วนหลานชายเป็นเด็กดี ขยันเรียนหนังสือ ซึ่งอาชีพเสริมตนเองนั้น คือ การเก็บของเก่าขาย สร้างรายได้ให้ครอบครัว แต่ด้วยความยากลำบาก หาเช้ากินค่ำ ทั้งยังมีผู้พิการอีก 2 ชีวิตที่ต้องดูแล รายได้จึงน้อยกว่ารายจ่าย แลไม่มีบ้านอยู่ ต้องอาศัย ได้ถุนบ้านน้องสาวเป็นที่หลบนอน มีแต่ที่ดินเล็กน้อยที่เป็นมรดกของพ่อแม่ ตนอยากมีบ้านสักหลังแต่ไม่มี ปัญญาที่จะสร้าง จึงอยากวอนผู้ใจบุญ ช่วยสร้างบ้านสักหลังในบั้นปลายชีวิตจะได้นอนตายตาหลับ และเพื่อให้หลานชายได้มีชีวิตที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ ผู้ใจบุญสามารถบริจาคได้ที่ บัญชี นายสุพจน์ แก้วมณี ธนาคารกรุงไทย สาขา อ่างทอง หมายเลขบัญชี 118-0-30818-2 หรือโทรศัพท์หมายเลข 087-3479463 (ไทยรัฐออนไลน์, 9 มกราคม 2559)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ชำวนำเสนอเรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งที่มีฐานะ ยากลำบาก อาศัยอยู่กับครอบครัวที่ได้ถุนบ้านญาติ โดยใช้คำแสดงการร้องขอ “จึงอยากวอนผู้ใจบุญ” และคำที่แสดงความน่าเห็นอกเห็นใจ “ช่วยสร้างบ้านสักหลังในบั้นปลายชีวิต จะได้นอนตายตาหลับ” “เพื่อให้หลานชายได้มีชีวิตที่ดีขึ้น” ปรากฏร่วมกับคำเรียกผู้ให้การช่วยเหลือว่า “ผู้ใจบุญ”

การนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับเด็กดี ที่น่าเห็นอกเห็นใจนั้น จึงนำมาสู่การบริจาคเงิน เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ลำบาก เช่น

จากกรณีที่มีการนำเสนอข่าว นายสมชาย บุญผ่อง อายุ 35 ปี ผู้เป็นพ่อกำลังเดินเข็นรถเข็น โดยมีเด็กหญิงอารดา (น้องนาตา) วัย 5 ขวบ ลูกสาวเดินตามเก็บขยะและเศษขวดริมถนน ชาย เพื่อเลี้ยงชีพเป็นภาพที่น่าเวทนาสงสาร จนมีผู้เข้าชมและแชร์ในโลกโซเชียล และมีผู้บริจาคเงินเข้ามาช่วยเหลือกันจำนวนมาก

ล่าสุด ผู้สื่อข่าวได้ลงพื้นที่ไปยังบ้านของ นายสมชาย บุญผ่อง พ่อของหนูน้อย เพื่อสอบถามความเป็นอยู่ ภายหลังจากมีผู้ติดต่อให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ ทั้งเรื่องการบริจาคเงินช่วยเหลือ รวมทั้งเรื่องการศึกษาให้กับลูกสาวให้ได้มีโรงเรียนในการเข้าเรียนหนังสือ โดยภายในวันเดียวมียอดเงินที่ประชาชนที่ทราบข่าวต่างร่วมกันบริจาคเข้ามา 944,391 บาท โดยเงินทั้งหมด ผู้ปกครองได้ไปเปิดบัญชีใหม่ ให้ เด็กหญิง อารดา บุญผ่อง (น้องนาตา) และนำเงินจำนวน 900,000 บาท ผากเข้าธนาคารกรุงไทย สาขานาจอมเทียน (บ้านอำเภอบาง) ในชื่อ บัญชีทุนการศึกษา เพื่อเด็กหญิงอารดา เลขที่บัญชี 751-0-37211-9 โดยจะมีผู้ปกครองและคุณครูโรงเรียนบ้านหินวง ร่วมกันดูแลเงินในบัญชี จนกว่าจะน้องจบการศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี

นายสมชาย บุญผ่อง และภรรยา พร้อมบุตรสาววัย 5 ขวบ ได้กล่าวขอบคุณไปยังผู้ใจบุญทุกท่าน ไม่คิดว่าจะมีผู้ร่วมบริจาคเงินช่วยเหลือมากขนาดนี้ โดยเงินทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นทุนการศึกษา ให้กับลูกสาว และมีบางส่วนนำมาใช้จ่ายในการดูแลครอบครัว และจะใช้จ่ายอย่างประหยัด โดยจะเลิกพาลูกสาวเดินตามออกไปเดินเก็บขยะและเศษขวดริมถนน และจะให้ลูกสาวตั้งใจเรียนจนเรียนจบในระดับสูง ๆ (Amarintv, 30 มิถุนายน 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าได้ ชำนาญนำเสนอว่า ก่อนหน้านี้มีการรายงานข่าวของนายสมชายและน้องอารดาซึ่งเป็นลูกสาว เดินเก็บขยะและเศษขวดริมถนน เพื่อนำไปขายเลี้ยงชีพ โดยใช้คำที่แสดงความน่าเห็นอกเห็นใจ “เป็นภาพที่น่าเวทนาสงสาร” และนำไปสู่การบริจาคเงินช่วยเหลือในที่สุด “มีผู้บริจาคเงินเข้ามาช่วยเหลือกันจำนวนมาก” และเรียกผู้บริจาคว่า “ผู้ใจบุญ”

2.4 ลำดับวิจนกรรม (Act sequences)

ลำดับวิจนกรรม คือ การลำดับวิจนกรรมด้วยองค์ประกอบของข่าว ได้แก่ พาดหัวข่าว ความนำ และรายละเอียดของข่าว

พาดหัวข่าว เป็นส่วนที่สร้างความน่าสนใจ จะใช้คำที่สะดุดตา และเร้าความสนใจจากผู้อ่าน ซึ่งข่าวเด็กดีจะพาดหัวข่าวด้วยการนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี โดยการใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดี ได้แก่ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความกตัญญู การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดอดออม การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การหาเลี้ยงชีพ ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีกิริยามารยาทที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความนำ เป็นการบอกเนื้อเรื่องของข่าว ครอบคลุมใจความสำคัญและข้อเท็จจริงของข่าว รวมทั้งช่วยขยายความพาดหัวข่าว

รายละเอียดของข่าว เป็นการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและหลัง และให้รายละเอียดเกี่ยวกับข่าวนั้นว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร

ตัวอย่างที่ 1

พาดหัวข่าว

“น้องพลอย-มาตัง” พี่น้องกัญญาตัวน้อย อุทิศตัวช่วยเหลือสังคม แต่งหน้าศพฟรี

ความนำ

ชาวบ้านชื่นชม “น้องพลอย-น้องมาตัง” สองพี่น้องจิตอาสา สมัครเป็นอาสาสมัครกัญญาสยามรวมใจปทุมธานี จังหวัดบุรีรัมย์ อุทิศตัวทำงานช่วยเหลือสังคม แต่งหน้าศพฟรี

รายละเอียดของข่าว

วันที่ 10 ม.ค.63 ผู้สื่อข่าวรับแจ้งว่าโลกออนไลน์มีการแชร์ภาพของเด็กหญิงอายุ 10 ขวบ และเด็กชาย อายุ 4 ขวบ ได้ทำงานจิตอาสาช่วยเหลือสังคม จนถูกยกเป็นตัวอย่างเด็กดีในวันเด็กแห่งชาติ 2563 ทั้งนี้พบว่า เด็กทั้งสองคือ เด็กหญิงสุชาดา อิธิน หรือ น้องพลอย อายุ 10 ปี เรียนชั้น ป.4 และ เด็กชายนภัสสร อิธิน หรือ น้องมาตัง อายุ 4 ปี เรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นลูกของ นายสมพร อิธิน อายุ 40 ปี และนางนารี สุจริต อายุ 31 ปี เจ้าของร้านสมพรการยางบุรีรัมย์ และมาตังภาพยนตร์ ในอำเภอเมืองบุรีรัมย์ บริการฉายหนังกลางแปลง โดยในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ผ่านมา จะพบ “น้องมาตัง” ถือกระบอกลูกไฟส่องไปมา ช่วยบอกสัญญาณทางลัดเข้าถนนซอยให้รถเคลื่อนผ่าน โดยมิผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่กัญญาอินให้บริการประชาชนอยู่ใกล้ ๆ หรือหากมีอุบัติเหตุ เจ้าหน้าที่กัญญาต้องไปที่เกิดเหตุจะเห็น 2 พี่น้องถือกระบอกลูกไฟพาบาลส่งให้ทีมกัญญา และช่วยหยิบจับเท่าที่ทำได้ ขณะที่ “น้องพลอย” เป็นอาสาสมัครแต่งหน้าศพ เมื่อมีผู้เสียชีวิต ต้องการรับบริจาคโลงศพ เจ้าหน้าที่กัญญาจะไปช่วยจัดการนำโลงไปให้ น้องพลอยจะอาสาแต่งหน้าศพให้ผู้เสียชีวิตเพื่อให้ใบหน้าดูอิมเมียม

จากการสอบถาม น้องพลอย เปิดเผยว่า ทุกครั้งที่แต่งหน้าศพ ไม่เคยกลัว จะคิดว่าคนนั้น กำลังนอนหลับ หลังจากเสร็จงานกลับบ้านก็ไม่เคยคิด ไม่เคยฝันร้ายเลย ภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำความดี ช่วยเหลือคนอื่น นายสมพร ผู้เป็นพ่อ เปิดเผยว่า เริ่มรู้จักกัญญาสยามรวมใจจากการมาใช้บริการเปลี่ยนยางที่ร้านบ่อย ๆ ตนจึงเสนอล้อแม็กซ์ อย่างดีให้ฟรี เพราะเห็นว่ารถใช้งานเยอะ ต้องวิ่งช่วยเหลือประชาชน ตนติดตามและเห็นผลงานของกัญญามาตลอด เมื่อต้องมาเปลี่ยนยางหรือล้อก็จะดูแลเปลี่ยนให้ฟรี อย่างช่วงเหตุการณ์น้ำท่วมที่ จังหวัดอุบลราชธานี ตนได้นำสิ่งของไปบริจาค ยังเห็นการทำงานของกัญญาใกล้ชิดมาก ขึ้น จึงมาช่วยงานเป็นอาสาสมัครกัญญา พร้อมกับภรรยา ในช่วงเวลาว่างและหลังเลิกงาน และได้พาลูกทั้ง 2 คนมาคลุกคลีด้วย ทำให้เด็ก ๆ ซึมซับการช่วยเหลือ

ส่วนคนที่สอนน้องพลอยแต่งหน้าศพก็คือภรรยาของตน เมื่อลูกสามารถทำเองได้ก็ให้ทำเอง โดยใช้เวลาวางหลังเลิกเรียน ทำให้เด็ก ๆ ห่างจากการเล่นเกม ดิจิทัลที่มีมือถือ ได้ใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ เมื่อลูกมีเวลาวางจะขอให้มาส่งที่ศูนย์กักยัตตลอด ตนภูมิใจกับลูกๆ มาก หลายครั้งที่ลูกมาเล่าว่า รถกักยัตไม่มีแอร์ เวลาเดินทางไปทำงานก็ต้องกังวลว่าเครื่องยนต์จะมีปัญหาไหม จึงชวนกลุ่มเพื่อน ๆ ร่วมบริจาคเงินซื้อรถตู้ให้สำนักงานกักยัต นางนารี ผู้เป็นแม่ กล่าวว่า การที่ลูกเป็นเด็กจิตอาสา ทำให้ลูกมีจิตใจดี มีสมาธิ เพราะการแต่งหน้าศพ เด็กจะต้องไม่กลัว คิดถึงแต่งงานที่ทำตรงหน้า ไม่ออกแวงเรื่องอื่น ส่วนผลการเรียนของน้องพลอยอยู่ในเกณฑ์ดี ได้เกรดเฉลี่ย 3 กว่า และได้รับรางวัล เกียรติบัตรการทำ ความดีสู่สังคม เป็นนักเรียนตัวอย่างในโรงเรียน ทำให้ลูกยิ่งอยากทำแต่ความดี

ในขณะที่น้องมาตัง อายุ 4 ขวบ จะซึมซับการช่วยเหลือคนอื่น เห็นพี่ๆ ช่วยเหลือประชาชน ก็อยากทำบ้าง จะรู้ว่าถ้ามีคนเจ็บก็เตรียมถือกระบะไปพยาบาลส่งให้ รู้ว่ามีคนต้องการความช่วยเหลือ ตนคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นการสอนลูกให้รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว (Kapook, 1 กรกฎาคม 2561)

จากตัวอย่างที่ 1 ขาวนำเสนอเรื่องราวของน้องพลอย และน้องมาตัง สองพี่น้องที่ได้กระทำความดีด้วยการเป็นอาสาสมัครกักยัต เพื่อช่วยเหลือสังคม โดยน้องมาตังจะทำหน้าที่โบกรถให้สัญญาณแก่รถที่สัญจรไปมาบนถนน ส่วนน้องพลอยจะช่วยแต่งหน้าศพ

ตัวอย่างที่ 2

พาดหัวข่าว

น้องโอบอ วัย 10 ขวบป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว อดทนใช้ชีวิตที่เหลือดูแลตายาย

ความนำ

น้องโอบอ เด็กหญิง 10 ขวบ ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว กตัญญูดูแลตายายป่วยเส้นเลือดในสมองแตก แม้ตัวเองเจ็บปวด อยู่ได้อีกไม่นาน แต่ยังมีความหวังขอให้ยายหายป่วย

รายละเอียดของข่าว

เฟซบุ๊ก Poramet Misomphop หรือ นายปรเมศร์ มีสมภพ หรือ เมศ เจ้าชายน้อย เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ และเป็นอาสาสมัครมูลนิธิร่วมกตัญญู เปิดเผยเรื่องราวของ “น้องโอบอ” เด็กหญิงวัย 10 ขวบ ป่วยเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวต้องทำคีโม ทุกข์ทรมานกับการฉีดยาเข้ากระดูกสันหลัง แต่ไม่ยอมแพ้ ลูกชิ้นสู้มาดูแลคุณตาวัย 59 ปี ที่ป่วยเป็นโรคไขข้อ ความดัน ซ้ำเข้าพิการผิดรูป และคุณยายวัย 50 ปี ที่ป่วยเส้นเลือดสมองแตก นอนเป็นอัมพฤกษ์ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ทุกเช้าน้องโอบอจะตื่นมาหาข้าว หายา เปลี่ยนแพมเพิร์ส ดูแลยายที่นอนป่วย แล้วค่อยไปโรงเรียน หลังเลิกเรียน น้องโอบอจะรีบกลับบ้านเพื่อที่จะดูแลคุณยายแบบนี้ทุกวัน ส่วนแม่ของน้องโอบอไม่ได้พักอยู่ด้วยกันเพราะต้องทำงานเป็นลูกจ้างร้านโลงศพอีกที่ แต่ยังไปมาดูแลน้องโอบอ ส่วนบ้านที่อยู่นั้นเป็นบ้านไม้ใกล้ฝุพัง อยู่บนน้ำคร่ำ ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟ ต้องอาศัยต่อไฟจากเพื่อนบ้านใช้ “หนูรู้ว่าตอนนี้หนูเป็นอะไร มันเจ็บปวด ทรมานมาก หนูไม่รู้ว่าหนูจะอยู่ได้อีกนานขนาดไหน หนูยังพอมีความหวังที่จะ

หาย หนูต้องอดทน หนูต้องไม่เป็นอะไร หนูต้องหาย หนูอยากให้อายหาย หนูจะอดทนให้มากที่สุด ถึงแม้หนูอาจจะอยู่ได้อีกไม่นาน”

สำหรับใครที่ต้องการช่วยเหลือ สามารถโอนเงินไปที่บัญชีคุณยายได้โดยตรงที่บัญชี ธนาคารกรุงไทย (ศรีนครินทร์ กม.14) ชื่อบัญชี น.ส.นพวรรณ สอนเครือ และ น.ส. ทศนีย์ พุทธบุตร เลขที่บัญชี 253-0-20959-6 (ไทยรัฐออนไลน์, 20 ตุลาคม 2562)

จากตัวอย่างที่ 2 ชำนาญเสนอเรื่องราวของน้องโอปอ ที่ได้กระทำความผิดด้วยการดูแล คุณตาที่ป่วยเป็นโรคไข้มัน ความดัน ข้อเท้าพิการผิดรูป และคุณยายที่ป่วยเส้นเลือดสมองแตก แม้ว่า น้องโอปอจะป่วยเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวก็ตาม

จากการวิเคราะห์ลำดับวิัจจนกรรมของชาวเด็กดีข้างต้น นอกจากข่าวจะใช้วิธีการพาดหัวข่าว ที่แสดงให้เห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดีแล้ว ด้านรายละเอียดของข่าว ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เด็กดีที่ปรากฏในแต่ละข่าว เช่น ชื่อ-นามสกุล อายุ จำนวนพี่น้อง สภาพความเป็นอยู่ ฐานะทางการเงิน เป็นต้น และให้รายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมกระทำดีของเด็กดี

2.5 น้ำเสียง (Key)

น้ำเสียงที่ปรากฏในข่าวเด็กดี เป็นน้ำเสียงชื่นชมการกระทำของเด็กดี โดยสะท้อนผ่านการเลือกใช้คำที่ให้ความหมายเชิงบวก เช่น นำชื่นชม, นายก้อยง เป็นต้น เพื่อสื่อถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดี เช่น

นำชื่นชม! 2 พี่น้อง จังหวัดอ่างทอง อาสาเป็นเด็กวัดช่วยหลวงตาวัย 79 ออกบิณฑบาต ทุกเช้า หลังทราบว่าอาหารหลายโรค-ตาไม่ดี ประกอบกับลูกศิษย์วัดขาเจ็บ ด้านผู้เป็นพ่อเผยอดีต เคยลำบากได้หลวงตาช่วยเหลือ จึงมีความผูกพัน (ไทยรัฐออนไลน์, 8 มิถุนายน 2559)

นำชื่นชม! 'น้องลูกหมู' เด็กชายวัย 7 ขวบ ที่สุโขทัย ตื่นช่วยแม่กวาดถนนตอนเข้านานกว่า 3 ปี บอกอยากช่วยแบ่งเบาภาระแม่ (ไทยรัฐออนไลน์, 6 เมษายน 2558)

นำชื่นชม พี่ ๆ มัธยม ช่วยกันगरร่มน้องวัยประถมฯ เดินเข้าโรงเรียน (Tnews, 13 สิงหาคม 2562)

หลังจากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว ตนได้รับทราบเรื่องและชมเชยนักเรียน รด. ทั้ง 9 คน เป็นนักเรียนตัวอย่าง เพราะการกระทำของเด็ก ๆ นั้น **นายก้อยง** โดยนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังไม่มี ความลังเลที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้รับการติดต่อจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงกรมการรักษาดินแดนที่จะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับเด็ก ๆ และในวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 เป็นวันกิจกรรมประจำปีของโรงเรียน ก็จะมีการมอบเกียรติบัตรให้กับนักเรียนทั้ง 9 คนด้วย (Kapook, 8 กรกฎาคม 2560)

นอกจากน้ำเสียงชื่นชมการกระทำของเด็กดีแล้ว ในข่าวเด็กดียังปรากฏการใช้น้ำเสียงแสดงความเห็นอกเห็นใจเด็กดีที่มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยากลำบากอีกด้วย เช่น

จากการเข้าตรวจสอบ พบนายรพีพัฒน์ หรือ น้องอัน แสงรักษ์ อายุ 16 ปี กำลังดูแล ต.ญ.รัศมีกร หรือ น้องออม แสงรักษ์ อายุ 14 ปี น้องสาวที่มีสภาพร่างกายผอมแห้งจนหนังแทบติดกระดูก แขนและขาลีบ ยืนและนั่งลำบาก ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ต้องคอยดูแลป้อนข้าวป้อนน้ำ นอนอยู่บนที่นอนเก่า ๆ ภายในบ้านปูนหลังเล็กชั้นเดียวสภาพเก่า หลังคารั่ว หน้าต่างผุพัง **เป็นที่น่าเวทนายิ่งนัก**

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการบรรยายสภาพความเป็นอยู่ของน้องอันและน้องอม ซึ่งน้องอันต้องคอยดูแลน้องอม ซึ่งเป็นน้องสาวที่มีสภาพร่างกายผอมแห้ง แขนขาลีบ อาศัยอยู่ในบ้านเก่า ๆ ที่มีสภาพทรุดโทรม เป็นที่น่าเวทนาแก่ผู้พบเห็น การนำเสนอภาพดังกล่าวนำมาซึ่งการขอรับความช่วยเหลือจากผู้ใจบุญ ดังที่ปรากฏในตัวอย่าง “แม้ที่ผ่านมากลูกสาวจะได้รับเงินเบี้ยความพิการจากอบต.สวนผึ้ง เดือนละ 800 บาท แต่ก็ไม่เพียงพอ หากผู้ใดมีจิตศรัทธาอยากจะช่วยเหลือสามารถติดต่อได้ที่เบอร์โทร 09-2871-6084”

2.6 เครื่องมือสื่อสาร (Instrumentalities)

เครื่องมือสื่อสาร คือ ช่องทางการสื่อสารข่าวสารหรือเหตุการณ์เด็กดี ด้วยการเข้าถึงเว็บไซต์ ที่นำเสนอข่าวเหล่านั้น โดยผู้รับสารจะต้องใช้เครื่องมือสื่อสารที่สามารถรองรับการใช้งานอินเทอร์เน็ต เพื่อให้สามารถเข้าใช้งานได้ นอกจากนี้สื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและเข้าถึงผู้รับสารได้เป็นจำนวนมาก นำเสนอในรูปแบบของการเขียน และมีภาพหรือวิดีโอที่ประกอบกรนำเสนอข่าวนั้น ๆ

2.7 บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of interaction and interpretation)

บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ บรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์ เป็นการใช้สื่อเว็บไซต์เป็นตัวกลางในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนข่าวหรือผู้นำเสนอข่าวกับผู้รับสาร โดยไม่ได้ปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงและเป็นการสื่อสารทางเดียว ผู้รับสารไม่สามารถตอบกลับได้ในทันที และข่าวเด็กดีนั้นจะต้องผ่านการคัดกรองและเลือกนำเสนอโดยผู้ผลิต ก่อนเผยแพร่ให้แก่ผู้รับสารได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นต่อไป ด้านบรรทัดฐานของการตีความ ผู้รับสารจะรับทราบว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริง เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เนื่องจากเป็นการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน

2.8 ประเภทของตัวบท (Genres)

ประเภทของตัวบท คือ เป็นการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์เด็กดี อันเป็นลักษณะของการสื่อสารออนไลน์ของสื่อมวลชน ที่สามารถเข้าถึงคนจำนวนมากได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว ตัวบทจะนำเสนอเรื่องราวของเด็กดีตามองค์ประกอบของข่าว ได้แก่ พาดหัวข่าว ความนำ และรายละเอียดของข่าว และมีภาพประกอบการนำเสนอข่าว เช่น

นำชื่นชม! 2 พี่น้องเด็กดี อาสาช่วยหลวงตาอาพาธ บิณฑบาตทุกเช้า

นำชื่นชม! 2 พี่น้อง จังหวัดอ่างทอง อาสาเป็นเด็กวัดช่วยหลวงตา วัย 79 ออกบิณฑบาตทุกเช้า หลังทราบว่าอาพาธหลายโรค-ตาไม่ดี ประกอบกับลูกศิษย์วัดซาเจ็บ ด้านผู้เป็นพ่อเผยอดีตเคยลำบาก ได้หลวงตาช่วยเหลือ จึงมีความผูกพัน

วันที่ 8 มิ.ย.59 ผู้สื่อข่าวรายงานจาก จังหวัดอ่างทอง พบ ด.ญ.ทิตยา อินทรฤทธิ์ หรือน้องเอิร์น อายุ 12 ปี พร้อมกับน้องชาย คือ ด.ช.เพชร อินทรฤทธิ์ หรือน้องเอิร์ธ อายุ 6 ปี อยู่บ้านเลขที่ 24/1 หมู่ที่ 4 ตำบลราชสถิตย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอ่างทอง ซึ่งจะต้องตื่นแต่เช้ามีด เพื่อทำหน้าที่เป็นลูกศิษย์วัด คอยเดินตามหลวงตา พระเสนาะ ปัญญาโร วัย 79 ปี พรรษา 30 พระลูกวัดวงษ์ภาคนาราม ตำบลราชสถิตย์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอ่างทอง ที่เดินออกบิณฑบาตทุกเช้ามีด ไปตามเส้นทางในหมู่บ้าน หลังทราบว่า หลวงตานั้นอาพาธอยู่หลายโรค ดวงตามองเห็นไม่ค่อยชัดเจน แลมลูกศิษย์วัดที่เคยออกมาบิณฑบาตร่วมกันอยู่เป็นประจำ ต้องมาประสบอุบัติเหตุ ขาดขาเดินไม่ได้ ต้องนอนพักรักษาตัวจนกว่าจะหาย

จากการสอบถามหลวงตา กล่าวว่า อาตมาอาพาธ มีโรคประจำตัวอยู่หลายโรค ส่วนดวงตาก็มองเห็นไม่ค่อยชัดเจน จนเด็กทั้ง 2 เข้ามาอาสาเป็นลูกศิษย์วัด คอยช่วยเหลือเวลาอาตมาออกบิณฑบาตมากกว่า 1 เดือนแล้ว ทำให้มีความสะดวกในการออกบิณฑบาตมากขึ้น

ด้านนางมณฑิรา ผู้เป็นแม่ เปิดเผยว่า น้องเอิร์นเป็นเด็กที่น่ารัก ชอบช่วยเหลือแบ่งเบาภาระให้กับครอบครัว โดยน้องเอิร์นบอกกับตนเองว่า สงสารหลวงตาที่ต้องเดินออกบิณฑบาตอย่างลำบาก เนื่องจากหลวงตาอาพาธอยู่หลายโรค และยังหน้ามีดเป็นลมอยู่บ่อยครั้ง ประกอบกับน้องเอิร์นเป็นคนชอบตื่นแต่เช้า จึงได้ช่วยอาสาเดินเป็นลูกศิษย์วัด คอยเป็นหูเป็นตาดูแลหลวงตาจนกว่าจะบิณฑบาตเสร็จ ซึ่งเวลาว่างในวันหยุดก็จะช่วยตนเองเปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวที่ตั้งอยู่ริมถนนข้างทาง พร้อมทั้งช่วยจัดร้านทำความสะอาดจนกว่าจะเสร็จเปิดขายให้ลูกค้าเข้ามารับประทาน

ทั้งนี้ ชาวบ้านที่พบเห็น และที่มารอตักบาตร ต่างเห็นในความน่ารักของทั้ง 2 พี่น้อง พร้อมกับพากันชื่นชม ในความน่ารักและความมีน้ำใจที่ออกมาเป็นลูกศิษย์วัด คอยช่วยเหลือพระเวลาออกบิณฑบาต ไม่เหมือนกับเด็กโดยทั่วไป คล้ายกับบรรยากาศในสมัยก่อน ที่เวลามีพระสงฆ์ออกบิณฑบาตก็จะมีลูกศิษย์วัดเดินตาม ซึ่งปัจจุบันภาพแบบนี้จะหาได้ยากแล้ว

ส่วน นายพุฒิพงษ์ ผู้เป็นพ่อ กล่าวว่า ครอบครัวตนเอง มีความผูกพันกับหลวงตาเป็นอย่างมาก ในสมัยที่ตนเองยังเด็ก บ้านฐานะยากจนมาก ก็ได้หลวงตาคอยช่วยเหลือมาโดยตลอด จึงรู้สึกเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เมื่อหลวงตาอาพาธจึงสนับสนุนให้ลูกทั้ง 2 อาสามาเป็นลูกศิษย์วัด คอยดูแลเวลาหลวงตาท่ออกบิณฑบาต (ไทยรัฐออนไลน์, 8 มิถุนายน 2559)

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างภาพประกอบการนำเสนอข่าวของเว็บไทยรัฐออนไลน์
ที่มา : (ไทยรัฐออนไลน์, 2559)

นอกจากนี้บางข่าวจะมีการใช้วิดีโอที่ประกอบข่าวหรือเหตุการณ์ที่นำเสนอเรื่องราวเด็กดี
นั้น เช่น

สนามข่าว 7 สี - คลิปนี้อยากจะบอกว่า เป็นคลิปตัวอย่างของเยาวชนเด็กรุ่นใหม่ที่กำลังดี
นำเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

ผู้ใช้ TikTok รายนี้โพสต์คลิป ขณะที่หนูน้อยกำลังเซ็นชายสูงอายุซึ่งนั่งอยู่บนรถวีลแชร์อยู่
ริมถนนแห่งหนึ่ง ผู้คนที่ผ่านไปมาเมื่อเห็นภาพนี้ต่างสะท้อนใจ และชื่นชมว่าหนูน้อยคนนี้ ช่างเป็นเด็กดี
และกตัญญูเหลือเกิน จนต้องแอบถ่ายคลิปเก็บเอาไว้

เมื่อชาวเน็ตเห็นคลิปนี้แล้วต่างเข้ามาชื่นชมหนูน้อยที่น่ารัก ดูแล้วผู้สูงอายุ เดินเซ็นรถริมถนน
แบบนี้

ผู้โพสต์ระบุข้อความว่า เด็กที่ควรเรียกว่าเน็ตไอดอลและเอาเป็นแบบอย่างในสังคม

ขอบคุณภาพจาก : TikTok aseedin

(Ch7, 23 พฤษภาคม 2565)

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างวีดิทัศน์ประกอบการนำเสนอข่าวของเว็บ Ch7
ที่มา : (Ch7, 2565)

ชื่นชม ! เด็กไทยมารยาทงาม ไหว้รถคันหน้าก่อนข้ามถนน

เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2559 ในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์กต่างมีการแชร์คลิปของคุณ Krittapong Sueasena สมาชิกเว็บไซต์ยูทูบดอทคอม ซึ่งอัปโหลดตั้งแต่วันที่ 18 เมษายน 2559 แต่กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้ง

สำหรับคลิปดังกล่าวนั้น ถ่ายจากกล้องหน้ารถที่กำลังเข้าลานจอดรถของห้างเทสโก้ โลตัส จันทบุรี ก่อนที่จะมีเด็กคนหนึ่ง ยกมือไหว้มาทางรถคันหนึ่ง เพื่อขอข้ามถนน เรียกเสียงชื่นชมเป็นจำนวนมาก (Kapook, 24 พฤศจิกายน 2559)

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างวีดิทัศน์ประกอบการนำเสนอข่าวของเว็บ Kapook
ที่มา : (Kapook, 2559)

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารตามแนวคิดของเดลล์ ไฮม์ (Dell Hymes, 1974) ข้างต้น นำมาสู่ภาพรวมของกระบวนการผลิตและกระจายตัวบท และกระบวนการบริโภค และตีความตัวบท ดังนี้

กระบวนการผลิตและกระจายตัวบท ชาวสังคมออนไลน์เป็นตัวบทที่ผลิตโดยสื่อมวลชน เจ้าของเว็บไซต์นั้น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ของการผลิตคือ เพื่อนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันผ่านกระบวนการคัดเลือกอย่างมีจุดประสงค์ คือ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะของเด็กดีและถ่ายทอดค่านิยมของเด็กดีที่สังคมไทยพึงปรารถนา

การผลิตตัวบทของข่าวออนไลน์ นอกจากจะใช้คำหรือกลุ่มคำที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดีแล้ว ยังเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ทางสังคม เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี เช่น

การเชื่อมโยงกับวันเด็กแห่งชาติ เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กที่มีความกตัญญู ได้แก่

ด.ช.14 ขวบ ยอดกตัญญูที่สุราษฎร์ ช่วยแม่เก็บของเก่าขาย หารายได้เลี้ยงครอบครัว บกพร่องทางสติปัญญา แต่ขยันเรียนและยังเป็นตัวแทนไปแข่งวาดภาพระดับประเทศเผย **วันเด็กคงไม่ได้ไปไหน ต้องช่วยแม่หาเงิน** บอกอยากได้เสื้อใหม่ รวมถึงหนังสือปากกา **ส่วนวันเด็กนี้ ตนไม่ออกไปร่วม** **อยากช่วยแม่เก็บขยะหารายได้มากกว่า** (ไทยรัฐ, 9 มกราคม 2559)

ตัวบทนี้นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี เพื่อประกอบสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดีผ่านวันเด็กแห่งชาติ

การเชื่อมโยงกับวันพ่อแห่งชาติ เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดีที่มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้แก่

วันที่ 11 ธันวาคม 2558 มีการจัดกิจกรรมปั่นเพื่อพ่อ Bike for Dad เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งในงานนี้มีเด็กชายคนหนึ่งมาร่วมกิจกรรมด้วย ตัวบทนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดีด้วยการใช้คำเรียกและชุดคำแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ คือ เด็กชายผู้มีความจงรักภักดีในหัวใจ เช่น

คุณ Monthon Komolvadhin ได้เผยแพร่ภาพของเด็กชายคนหนึ่ง **ที่มาร่วมงานปั่นเพื่อพ่อ Bike for dad** เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558 โดยที่เด็กชายคนดังกล่าว สวมเสื้อผัดไซส์ และมาพร้อมกับการจักรยานคันเก่า ที่ล้อหน้าเล็กกว่าล้อหลัง กำลังเดินขบวนร่วมกับผู้ปั่นจักรยานคนอื่น ๆ จนทำให้ชาวเน็ตได้ร่วมกันแชร์ภาพดังกล่าวไปอย่างมากมาย เพื่อตามหาและต้องการที่จะมอบจักรยานคันใหม่ให้กับเด็กชายคนดังกล่าว ด้านชาวเน็ตหลายคน ได้ออกมาแสดงความยินดีกับเรื่องที่เกิดขึ้น บางคนถึงกับบอกว่า ดีใจน้ำตาไหล ที่วันนี้ ได้เห็นน้องเขี้ยว **เด็กชายผู้มีความจงรักภักดีในหัวใจ** ได้จักรยานใหม่แล้ว (Kapook, 14 ธันวาคม 2558)

ตัวบทนี้นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี เพื่อประกอบสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดีผ่านวันพ่อแห่งชาติ

การเชื่อมโยงกับงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร เช่น

วันที่ 25 ตุลาคม 2560 ที่พระเมรุมาศจำลองที่วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี อันเป็นสถานที่ที่ใช้ในพิธีวางดอกไม้จันทน์เพื่อถวายแด่ในหลวง รัชกาลที่ 9 ได้มีจิตอาสาเฉพาะกิจงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ทั้งผู้สูงอายุ ข้าราชการที่เกษียณแล้ว หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทุกเพศทุกวัย ได้ช่วยกันประดับตกแต่ง ปรับภูมิทัศน์โดยรอบ และหนึ่งในนั้นก็ยังมีจิตอาสาตัวน้อยที่ร่วมทำความดีในโอกาสนี้ด้วย น้องกะทิ หรือ ด.ญ.ฐิติรัตน์ ศรีศัศตมาตย์ อายุ 7 ขวบ ใช้เวลาช่วงปิดเทอมขอตามผู้ปกครองมาร่วมเป็นจิตอาสาทำความดี ด้วยการยกต้นดาวเรือง นำกรรไกรมาตัดดอกดาวเรืองที่ไม่สวยออก เก็บขยะ บริการน้ำดื่ม ทำหน้าที่ตามกำลังที่ตัวเองทำไหว เรียกได้ว่าเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานให้แก่จิตอาสาคนอื่น ๆ ด้วย สำหรับการปรับภูมิทัศน์ในครั้งนี้เป็นการเก็บรายละเอียดของต้นดาวเรือง ซ่อมแซม เปลี่ยนต้นใหม่ เก็บกวาดกิ่งไม้ ใบไม้ ที่ร่วงหล่นจากฝนที่ตก โดยเหล่าจิตอาสาต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่ามีความภาคภูมิใจ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของในหลวง รัชกาลที่ 9 ขอทำหน้าที่อย่างสุดความสามารถ เพื่อให้งานพระราชพิธีฯ เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ (Kapook, 25 ตุลาคม 2560)

ตัวบทนี้นำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี เพื่อประกอบสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดีผ่านงานงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ

ด้านการกระจายตัวบท ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อถ่ายทอดภาพตัวแทนของเด็กดีผ่านทางเว็บไซต์ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาอย่างไม่ซ้ำจำกัด และยังเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงคนจำนวนมากด้วยเวลาอันรวดเร็ว โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนที่ได้รับการซึมซับความเป็นเด็กดีผ่านกลวิธีการใช้ภาษาและการนำเสนอข่าว

กระบวนการบริโภคและตีความตัวบท ข่าวสังคมออนไลน์มีกระบวนการบริโภคและตีความตัวบท โดยเจ้าของเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้แก่ tnews.com, thairath.co.th, kapook.com, amarintv.com, sanook.com, mthai.com และ news.ch7.com ซึ่งเว็บไซต์เหล่านี้สื่อความในทิศทางเดียวกัน คือ ภาพตัวแทนของเด็กดีในลักษณะต่าง ๆ ผ่านการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ ซึ่งผู้รับสารรับรู้ได้ว่าเป็นข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งจะบริโภค ซึมซับ และปฏิบัติตามภาพตัวแทนนั้น ทั้งยังสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมไทยในหลายลักษณะ เช่น การนำเสนอเรื่องราวของเด็กกตัญญูที่ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ดูแลพ่อแม่ยามเจ็บไข้ได้ป่วย ซึ่งสังคมไทยมองว่าเป็นสิ่งที่ลูกพึงกระทำต่อพ่อแม่ เช่น

เมื่อผู้สื่อข่าวถามว่า น้องนานา มีความรู้สึกอย่างไรที่เป็นแค่ลูกแม่ค้าขายโรตี่ บัณฑิตสาวจากรั้ว ม.ราชภัฏสกลนคร ก็ได้เปิดเผยว่า แรก ๆ ก็รู้สึกน้อยใจ ที่ไม่มีเหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ หลังจากเลิกเรียนต้องมาช่วยพ่อแม่ติโรตี่ ขายโรตี่ แต่เมื่อโตขึ้นก็รู้ว่า นี่เป็นหน้าที่ของลูกคนหนึ่ง ที่ต้องช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว และไม่รู้สึกลายหรือขวยเขิน ในการที่จะต้องสวมชุดนักศึกษา มาช่วยพ่อแม่ขายโรตี่จนตึกลงทุกวัน แต่กลับกลายเป็นความภาคภูมิใจเสียด้วยซ้ำ (ไทยรัฐ, 10 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่าง พบว่า น้องนานารับรู้ว่าการช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัวเป็นหน้าที่ของลูก และเป็นสิ่งที่ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจอีกด้วย

นอกจากความกตัญญูแล้ว ความซื่อสัตย์สุจริต การมีมารยาทมารยาทที่ดี การมีจิตสาธารณะ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ฯลฯ ก็เป็นสิ่งที่เด็กไทยได้รับการปลูกฝังมาโดยตลอด เช่น

น้องกะทิ หรือ ด.ญ.ฐิติรัตน์ ศรีศัศตมาตย์ อายุ 7 ขวบ ใช้เวลาช่วงปิดเทอมขอตามผู้ปกครอง มาร่วมเป็นจิตอาสาทำความดี...โดยเหล่าจิตอาสาต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่ามีความภาคภูมิใจ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของในหลวง รัชกาลที่ 9 ขอทำหน้าที่อย่างสุดความสามารถ เพื่อใ้งานพระราชพิธีฯ เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ (Kapook, 25 ตุลาคม 2560)

จากตัวอย่าง มีการใช้คำหรือชุดคำเพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ คือ การทำหน้าที่จิตอาสาในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของคนไทย และทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

สิ่งเหล่านี้ย่อมสะท้อนให้เห็นค่านิยมที่ฝังแน่นอยู่ในความคิดของเด็กไทย และถูกต่อยอดด้วย ภาพตัวแทนเด็กดีที่ได้รับการนำเสนอผ่านข่าวสังคมออนไลน์

3. วิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี

3.1 ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์

3.2 ผลของการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ที่มีต่อสังคม

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์

แฟร์คลอฟ (Fairclough, 1995 อ้างถึงใน วิสันต์ สุขวิสิทธิ์, 2554 : 363) กล่าวว่า สังคมและวัฒนธรรม มีผลอย่างยิ่งต่อการสื่ออุดมการณ์ต่าง ๆ ในวาทกรรม

ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี มีดังนี้

3.1.1 ค่านิยมเรื่องความอาวุโส สังคมไทยให้ความสำคัญกับผู้อาวุโสเป็นอย่างมาก ดังที่ มาลินี วงษ์สิทธิ์ (2535) อ้างถึงใน วิสันต์ สุขวิสิทธิ์ (2554: 364) กล่าวว่า ค่านิยมความอาวุโส นั้น เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากระบบเจ้าขุนมูลนายที่มีอยู่ในสังคมไทยมาช้านาน ระบบดังกล่าวได้สร้างค่านิยมให้เห็นว่า ผู้น้อยต้องเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ การตัดสินใจ รวมถึงความคิดริเริ่มที่จะดำเนินการสิ่งใหม่ เป็นเรื่องที่ยุใหญ่เป็นผู้คิด และตัดสินใจทั้งนั้น และเมื่อความคิดดังกล่าวได้ถือปฏิบัติกันในครอบครัว เยาวชนในครอบครัวถึงได้รับ การเลี้ยงดูให้เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ พี่ ป้า น้า อา รวมถึงญาติผู้ใหญ่ทุกคนด้วย ค่านิยมเกี่ยวกับความอาวุโส จึงกลายเป็นสิ่งที่สังคมไทยยึดถือและปฏิบัติกันโดยทั่วไป

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สังคมไทยมีสถานภาพระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ภาพตัวแทนเด็กดีที่ นำเสนอผ่านข่าวสังคมออนไลน์ จึงสะท้อนให้เห็นผ่านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ การเชื่อฟัง คำสั่งสอน การแบ่งเบาภาระหน้าที่ การกตัญญูรู้คุณต่อพ่อแม่และครูบาอาจารย์ และการช่วยเหลือผู้ใหญ่ ท่านอื่น ๆ ที่มีโอกาสพบเจอในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าวเด็กดีเลี้ยงดูพ่อแม่ที่แก่ชราหรือพิการ ข่าวเด็กดี

ทำงานหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว ชาวเด็กดีพาผู้สูงอายุข้ามถนน ชาวเด็กดีเก็บกระเป๋าสตางค์ของผู้ใหญ่ ได้แล้วส่งคืน ซึ่งเมื่อเด็กเหล่านี้กระทำพฤติกรรมอันพึงประสงค์ก็จะได้รับการนิยามว่าเป็นเด็กดี ได้รับ คำชื่นชม ได้รับรางวัล ได้รับทุนการศึกษา เป็นต้น

3.1.2 ค่านิยมเรื่องความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ สังคมไทยให้ความสำคัญกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการสะท้อนผ่านหน้าที่ของเด็กไทย ซึ่งได้รับการปลูกฝังผ่านค่านิยมหลัก 12 ประการ (ตามนโยบาย คสช.) คือ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นค่านิยมข้อแรกที่เด็กไทยควรมียึดถือ ซึ่งตรงกับช่วงเวลาของการนำเสนอข่าวในปี พ.ศ. 2559 จึงถูกหยิบยกมาเพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทน เด็กดีผ่านข่าวสังคมออนไลน์

การนำเสนอข่าวเด็กดี เพื่อประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีผ่านข่าวสังคมออนไลน์ ได้แก่ ข่าวเด็กชายประทีปเก็บธงชาติที่ตกพื้นขึ้นมา เนื่องจากธงชาติถือเป็นของสูงและเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) ข่าวเด็กชายยากจน ใส่เสื้อผัดไฮสปีนจักรยานเก่า มาร่วมงานปิ่นเพื่อพ่อ (Kapook, 2558) โดยได้รับการนำเสนอควบคู่กับคำหรือชุดคำที่แสดงถึงความ จงรักภักดี คือ เด็กชายผู้มีความจงรักภักดีในหัวใจ หรือข่าวเด็กน้องกะทิ ด.ญ.ฐิติรัตน์ ศรีคัตถมาตย์ อายุ 7 ขวบ ช่วยเก็บขยะตกแต่งต้นดาวเรืองรอบพระเมรุมาศจำลอง วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดราชบุรี (Kapook, 2560) โดยได้รับการนำเสนอควบคู่กับคำหรือชุดคำที่แสดงความจงรักภักดี คือ เหล่าจิตอาสา ต่างบอกเป็นเสียงเดียวกันว่ามีความภาคภูมิใจและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของ ในหลวงรัชกาลที่ 9

3.1.3 ค่านิยมเรื่องการศึกษา สังคมไทยค่อนข้างให้ความสำคัญกับการศึกษา ดังนั้น การนำเสนอข่าวเด็กดี จึงมักปรากฏคำหรือชุดคำที่บ่งบอกสถานภาพของความเป็นนักเรียน หรือเด็ก ที่อยากเรียนหนังสือ ร่วมกับการกระทำที่พึงประสงค์ของเด็กดี ซึ่งพบมากที่สุด จำนวน 87 ข่าว จากจำนวน 100 ข่าว และเน้นย้ำให้เห็นว่าเด็กดีควรตั้งใจศึกษาหาความรู้ แม้จะมีข้อจำกัดบางอย่างก็ตาม เช่น ข่าวเด็ก ม.1 ตื่นเช้ามีด ช่วยแม่ขายพวงมาลัยที่แยกไฟแดงทุกวันก่อนไปเรียน เผยอยากแบ่งเบาภาระ แม่ที่ดูแลน้องอีกคน (ไทยรัฐออนไลน์, 2560) ข่าวครูวอนช่วย! ลูกศิษย์เรียนดีแต่ยากจน หาเงินช่วยพ่อแม่ ดูแลน้อง (ไทยรัฐ, 2559) ข่าวหนุ่มน้อยวัย 15 รับจ้างเย็บ-เข็นกระสอบถั่ว หาเงินเรียนต่อ (ไทยรัฐออนไลน์, 2559) ข่าวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เดินทางไปโรงเรียนไม่เคยขาด แม้ระยะทางจากบ้าน ไปถึงโรงเรียนไกลกว่า 30 กิโลเมตร (Tnews, 2562) ข่าวชื่นชมลูกแม่ค้าโรตี่ สวมครุยก้มกราบแม่ใน ตลาดสด (ไทยรัฐออนไลน์, 2558) ข่าวน้องวิ หนูมรปภ. วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ว่าที่นิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขยันหาเงินส่งตัวเองเรียนตั้งแต่เรียนชั้น ม.ปลาย และยังหาเงินส่งเสียที่บ้านอีกด้วย (Tnews, 2562) เป็นต้น

นอกจากนี้แนวคิดหรือนโยบายของรัฐ ยังอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต ตัวบท กล่าวคือ เมื่อพิจารณาจากช่วงเวลาของการนำเสนอข่าวเด็กดีจากทั้ง 5 แหล่ง ในช่วงปี พ.ศ. 2555-2563 ตรงกับช่วงเวลาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559, แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีรายละเอียดดังนี้

1. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545 : 36-92)

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 มีดังนี้

- 1) พัฒนาคอนอย่างรอบด้าน และสมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา
แนวนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 มีดังนี้
นโยบายที่ 1 การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิตให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้
นโยบายที่ 2 การปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และเต็มตาม

ศักยภาพ

นโยบายที่ 3 การปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบอบวิถีชีวิตที่ดีงาม

นโยบายที่ 4 การพัฒนากำลังคน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพึ่งพาตนเอง
และเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ

- 2) สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 มีดังนี้

- นโยบายที่ 1 การพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความคิด

ความประพฤติ และคุณธรรมของคน

- นโยบายที่ 2 การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเรียนรู้ของ

สังคมไทย

นโยบายที่ 3 การสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ความรู้และการเรียนรู้ เพื่อสร้าง
สังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคม
คุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

แนวนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 มีดังนี้

- นโยบายที่ 1 การส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมบนฐานของศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ไทย

นโยบายที่ 2 การจำกัด ลด ขจัดปัญหาทางโครงสร้างที่ก่อให้เกิดและ/หรือคงไว้ซึ่งความ
ยากจนขัดสน ด้อยทั้งโอกาสและศักดิ์ศรีของคนและสังคมไทย เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

- นโยบายที่ 3 การพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ

นโยบายที่ 4 การจัดระบบทางทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา ศาสนา ศิลปะ
และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทย

จากวัตถุประสงค์และแนวนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2545-2559 ข้างต้น สัมพันธ์กับการผลิตตัวบทข่าว เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี ได้แก่

เป้าหมายของการพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แนวนโยบายที่ 3

การปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ในระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม โดยมีเป้าหมายดังนี้

- 1) มีการบูรณาการด้านการศึกษาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทั้งในเนื้อหา
กระบวนการ และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
- 2) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน
องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นทุกแห่ง
ร่วมคิดและร่วมดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
รวมทั้งค่านิยมเชิงสุนทรียภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม
- 3) คนไทยส่วนใหญ่มีค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสมตามระบบวิถีชีวิตที่ดีงาม
ทั้งนี้ ยังตรงกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา
และการเรียนรู้ แผนนโยบายที่ 1 โดยมีเป้าหมาย ดังนี้
 - 3.1) คนไทยทุกคนมีทักษะและกระบวนการในการคิด การวิเคราะห์ และการ
แก้ปัญหาที่มีความใฝ่รู้ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองได้
อย่างต่อเนื่องเต็มศักยภาพ
 - 3.2) คนไทยทุกคนมีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักผิดชอบชั่วดี มีระเบียบวินัย ประหยัด
อดออม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และมีสุขภาพแข็งแรง
 - 3.3) คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงอายุ
แต่ละวัยจากสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย มีคุณภาพและ
ยืดหยุ่นตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

2. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 (สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 109-128)

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 มีดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา
แผนนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559
มีดังนี้
 - นโยบายที่ 1 พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ในทุกระดับและประเภทการศึกษา
 - นโยบายที่ 2 ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
มีจิตสำนึกและมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม
และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจ
การทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

นโยบายที่ 3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้ประชาชนทุกคน ตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ ยากจน อยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ทุรกันดาร

นโยบายที่ 4 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และร่วมมือกับนานาชาติ

นโยบายที่ 5 พัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

นโยบายที่ 6 ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มีคุณธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2) สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้
แนวนโยบายเพื่อดำเนินการตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559
มีดังนี้

นโยบายที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษา อบรม และเรียนรู้ของสถาบันศาสนา และสถาบันทางสังคม ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

นโยบายที่ 2 ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา เป็นวิถีชีวิตอย่างมีคุณภาพและตลอดชีวิต

3) พัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้

นโยบายที่ 1 พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นโยบายที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยเร่งรัดกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นโยบายที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ประชาชน ประชาสังคม และทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา

นโยบายที่ 4 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตลอดจนบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายที่ 5 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา พัฒนาความเป็นสากลของการศึกษา เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกันสามารถอยู่ร่วมกันกับพลโลกอย่างสันติสุข มีการพึ่งพาอาศัยและเกื้อกูลกัน

จากวัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559
ข้างต้น สัมพันธ์กับการผลิตตัวบ่งชี้ เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ 1
นโยบายที่ 2 ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึก

และมีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และรังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

ทั้งนี้ ยังตรงกับวัตถุประสงค์ที่ 2 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายรวม ได้แก่ สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทรัพยากรเส้นทางปัญญา เพื่อการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืน มีสุขภาวะประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและเอื้ออาทร

3. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 79-140)

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะ

ที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ

- 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

ยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีดังนี้

- 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- 2) การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถ

ในการแข่งขันของประเทศ

- 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
- 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา
- 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

จากยุทธศาสตร์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ข้างต้น สัมพันธ์กับการผลิตตัวบ่งชี้ เพื่อนำเสนอภาพตัวแทนเด็กดี คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัย และสมานฉันท์และปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมือง และคุณธรรม จริยธรรมให้กับคนไทยทุกคน เพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมถึงการใช้การศึกษาในการเสริมสร้างความมั่นคง

ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ รวมทั้งส่งเสริมกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว ให้ได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มี คุณภาพ มาตรฐาน เหมาะสม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการของชุมชนและพื้นที่ เพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 144)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เป็นยุทธศาสตร์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงผู้สูงอายุ โดยการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของคน ทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกช่วงวัย ด้วยหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับที่มีมาตรฐาน ด้วยรูปแบบ และช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการของช่วงวัย สื่อการเรียนรู้ ที่ไม่จำกัดรูปแบบ เวลาและสถานที่ และเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของคนทุกกลุ่มเป้าหมาย แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชนที่มีคุณภาพ สนองความต้องการและความสนใจในการศึกษา เรียนรู้และระบบการวัดและประเมินผลที่ยืดหยุ่น เหมาะสม พร้อมด้วยระบบการผลิตและพัฒนาครู ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพในโลก ศตวรรษที่ 21 และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 156)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สภาวะการณ์ของภูมิภาคและโลกที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ทุกประเทศต้องเร่งศึกษา เรียนรู้และปรับตัวให้พร้อมเผชิญกับสภาพวิกฤตด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ทั้งจากการผันแปรของธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ พร้อมทั้งเร่งปลูกฝังเจตคติ และความตระหนักในการพัฒนาหรือเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของประชาชน ปลูกจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการกระทำ มีคุณธรรม จริยธรรมและน้อมนำแนวคิดตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต โดยในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้ให้ ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับมือกับภัยพิบัติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ และการนำประเทศไทยไปสู่สังคม คาร์บอนต่ำและการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมพร้อมกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการนำ แนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่ ภาคการศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ทักษะ สร้างทัศนคติและความตระหนักแก่ ผู้เรียนและคนทุกช่วงวัยในเรื่องความสำคัญของการพัฒนาและเติบโตในสังคมที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติอย่างรวดเร็วและรุนแรง มีคุณธรรม จริยธรรม และรับผิดชอบต่อตนเอง และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สามารถปรับตัวได้ในสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงและการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 126)

สรุปได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559 ปลุกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียน มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก ความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัย สมานฉันท์ และปลุกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมือง และคุณธรรม จริยธรรมให้กับคนไทยทุกคน พัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรม จริยธรรม ปลอดภัย และสมานฉันท์ ปลุกจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการกระทำ มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นพลเมืองให้กับคนไทยทุกคนเพื่อความมั่นคงในชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม

ดังนั้นแนวคิดหรือนโยบายของรัฐ จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตตัวบท ข้าราชการ ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติเหล่านี้ ให้ความสำคัญกับการปลุกฝัง และเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กไทย โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความมีจิตสาธารณะ โดยกำหนดผ่านแผนการศึกษาแห่งชาติในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน แผนการศึกษาแห่งชาติเหล่านี้ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคน สร้างเด็กดี มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป จึงย่อมส่งผลต่อการกำหนดกรอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทย ผ่านการนำเสนอข่าวเด็กดีในสังคมไทยออนไลน์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนไทย

นอกจากนี้ ค่านิยมหลัก 12 ประการ (Nbtvc, 2559) ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้กำหนดพฤติกรรมอันพึงประสงค์ให้แก่เด็กไทยอีกด้วย ดังที่ปรากฏในแผนปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2558-2564 กำหนดให้ผู้เรียนมีพฤติกรรม ดังนี้

- 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียน ทั้งทางตรง และทางอ้อม
- 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
- 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

- 8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
 - 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
 - 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
 - 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง จะเห็นได้ว่า ค่านิยมหลัก 12 ประการ มีความสอดคล้องกับการนำเสนอคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กดี ได้แก่ ความกตัญญู การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดอดออม การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การหาเลี้ยงชีพ ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีกิริยามารยาทที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เช่นเดียวกับที่นโยบายของรัฐบาลกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยผ่านแผนการศึกษาแห่งชาติ
- ดังนั้นย่อมกล่าวได้ว่า ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ ซึ่งปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดี ได้แก่ ค่านิยมเรื่องความอาวุโส ค่านิยมเรื่องความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ค่านิยมเรื่องการศึกษา แนวคิดหรือนโยบายของรัฐในแผนการศึกษาแห่งชาติ และค่านิยมหลัก 12 ประการ ดังที่กล่าวไปข้างต้น ข่าวสังคมออนไลน์ จึงมิได้มุ่งนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น แต่ยังประกอบสร้างภาพตัวแทนเด็กดีของกลุ่มเด็กและเยาวชนไทยอีกด้วย

3.2 ผลของการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ที่มีต่อสังคม

ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมไทย นอกจากจะมีผลต่อการสร้างภาพตัวแทนเด็กดีแล้ว ภาพตัวแทนเด็กดียังส่งผลต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยด้วย กล่าวคือ ภาพตัวแทนเด็กดีที่ปรากฏผ่านข่าวสังคมออนไลน์ เป็นการกำหนดนิยามของเด็กดี ซึ่งเป็นสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคมไทย และการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การกำหนดนิยามของสมาชิกที่พึงประสงค์ของสังคมไทย การศึกษากรณีศึกษาภาษาเพื่อสื่อภาพตัวแทนเด็กดีนั้น ทำให้เห็นได้ว่า ตัวบทของข่าวสังคมออนไลน์ ล้วนนำเสนอให้เห็นภาพตัวแทนเด็กดีที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความกตัญญู การมีจิตสาธารณะ ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดอดออม การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การหาเลี้ยงชีพ ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีกิริยามารยาทที่ดี และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้เป็นการสื่อภาพผ่านข่าวให้ผู้อ่านเห็นว่า ภาพของสมาชิกที่ดีและเป็นที่ต้องการของสังคมไทยควรปฏิบัติตนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว โดยเฉพาะคุณลักษณะบางอย่างที่เป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์แก่สังคม เช่น การมีจิตสาธารณะและการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อเก็บทรัพย์สิน

มีค่าของผู้อื่นได้ ก็ไม่นำมาเป็นของตน การมีกิริยามารยาทที่ดี แสดงให้เห็นถึงมารยาททางสังคม ความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทำให้รักและหวงแหนสถาบันหลักของประเทศชาติ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ ไม่ได้มุ่งหวังเพื่อประโยชน์ส่วนตน แต่เป็นการให้ประโยชน์แก่สังคมโดยรวม ดังนั้น ภาพตัวแทนเด็กดีที่สะท้อนผ่านข่าวสังคมออนไลน์ จึงสื่อให้เห็นภาพของสมาชิกที่พึงปรารถนาของสังคมไทยด้วยการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ไม่ก่อความเดือดร้อน และทำให้สังคมดำรงอยู่ได้ด้วยความสงบสุข ขณะเดียวกันเมื่อสังคมสงบสุขก็จะช่วยให้รัฐสามารถควบคุมและบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ วิสันต์ สุขวิสิทธิ์ (2554 : 378) กล่าวว่า สมาชิกที่พึงประสงค์ที่อยู่ในระเบียบวินัยและแบบแผนที่รัฐเห็นว่าเหมาะสมนั้น เอื้อให้รัฐสามารถควบคุม บริหาร และปกครองคนในสังคมได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้นเช่นกัน

3.2.2 การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เป็นผลมาจากการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในข่าวสังคมออนไลน์ จากการวิเคราะห์ภาพตัวแทนเด็กดี ภาพตัวแทนของเด็กดีที่มีปรากฏบ่อยครั้ง คือ ภาพของเด็กที่มีความเคารพนบถนอบต่อผู้ใหญ่ ตอบแทนบุญคุณของผู้มีพระคุณ และให้ความช่วยเหลือผู้ใหญ่โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ขณะเดียวกันนอกจากข่าวสังคมออนไลน์จะนำเสนอภาพตัวแทนของเด็กดีแล้ว ยังนำเสนอภาพของผู้ใหญ่ที่พึงประสงค์อีกด้วย โดยผู้ใหญ่จะต้องเป็นที่พึ่งพา มีส่วนร่วมในการกระทำความดีนั้นร่วมกับเด็ก เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก สนับสนุนให้เด็กกระทำความดี กล่าวชื่นชมเมื่อเด็กกระทำความดี หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สังคม

ตัวอย่างที่ 1

คลิปล่าสุด (22 พ.ย.60) ที่ถูกแชร์มาจากผู้ใช้เฟซบุ๊ก NakataShop Sasirut Nakata ที่ได้โพสต์เมื่อวันที่ 20 พ.ย.ที่ผ่านมา ว่า “**เด็กนักเรียนลงจากรถมอเตอร์ไซค์เพื่อน น่าจะเป็นเด็กนักเรียนอยุธยาวิทยาลัย น่ารักมีน้ำใจช่วยยายเข็นรถพาข้ามถนน**” โดยภายในคลิปเผยให้เห็นนักเรียนคนหนึ่งช่วยคุณยายเข็นรถเดินข้ามถนนที่มีการจราจรพลุกพล่าน ซึ่งคาดว่าน้องน่าจะรีบร้อนลงจากรถจักรยานยนต์และรีบวิ่งมาช่วยทันที เห็นได้จากน้องยังใส่หมวกกันน็อก ถือว่าเป็นภาพที่น่าประทับใจที่ทำให้รู้สึกว่าการนี้น่าอยู่มากขึ้นกว่าเดิม (ไทยรัฐออนไลน์, 22 พฤศจิกายน 2560)

จากตัวอย่างข้างต้น ชวนนำเสนอเรื่องราวของเด็กนักเรียนที่กระทำความดี ด้วยการช่วยเหลือผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นคุณยายเข็นรถสามล้อข้ามถนน

ตัวอย่างที่ 2

อัย-เกรียงไกร อุณหะนันท์ ได้โพสต์เฟซบุ๊กแฟนเพจชื่อว่า **เกรียงไกร อุณหะนันท์ : Kriangkrai Unhanandana** เล่าเหตุการณ์หลังจากทำโทรศัพท์มือถือหายโดยไม่รู้ตัว แต่มีเด็กชายคนหนึ่งเก็บได้แล้วส่งคืน โดยระบุว่า ทำโทรศัพท์มือถือตกโดยไม่รู้ตัว ขณะจะขึ้นรถ หลังจากดูบ้านที่มวกเหล็กใน ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี แต่กลับมี เด็กชายเต่ามาเคาะกระຈຈกรแล้วยื่นให้ **ขอชื่นชมและประกาศให้ทราบในความคิดของเด็กชายเต่าแห่งมวกเหล็กใน** (ไทยรัฐออนไลน์, 28 ตุลาคม 2558)

จากตัวอย่างข้างต้น ขาวนำเสนอเรื่องราวของน้องเต่า เด็กชายที่เก็บโทรศัพท์มือถือได้ และรีบส่งคืนเจ้าของ ทำให้เจ้าของโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเป็นผู้ใหญ่กล่าวแสดงความชื่นชมการกระทำของเด็กชายคนดังกล่าว ซึ่งเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์

ตัวอย่างที่ 3

ด.ช.ประทีป เปิดเผยว่า ได้รับการอบรมสั่งสอนมาจากครูโรงเรียนวัดราชปักษี ว่าธงชาติเป็นของสูง ไม่ควรอยู่ที่ต่ำ จึงจำฝังใจตลอดมา และเมื่อวานที่ผ่านมาในขณะที่เลิกเรียน กำลังเดินทางออกนอกโรงเรียน เมื่อเดินผ่านซุ้มประตูโรงเรียนที่มีการประดับธงชาติอยู่ด้านบน และมีพายุพัดกระหน่ำ ทำให้ธงชาติตกลงมา เห็นดังนั้นจึงเดินฝ่าสายฝนไปเก็บธงชาติและนำไปไว้ในที่อันควร เนื่องจากธงชาติควรอยู่ในที่สูง เป็นสัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และไม่ทราบมาก่อนว่ามีรุ่นพี่ถ่ายรูปไปลงในสังคมออนไลน์

จากตัวอย่างข้างต้น ขาวนำเสนอเรื่องราวของเด็กชายประทีป เด็กชายที่เก็บธงชาติที่ตกพื้น โดยเด็กชายกล่าวว่า ตนได้รับการสั่งสอนจากครูที่โรงเรียนวัดราชปักษีว่า ธงชาติเป็นของสูง และเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ตัวอย่างที่ 4

ชาวบ้านที่พบเห็นและที่มารอดักบาตร ต่างเห็นในความน่ารักของทั้ง 2 พี่น้อง พร้อมกับพากันชื่นชมในความน่ารักและความมีน้ำใจที่ออกมาเป็นลูกศิษย์วัด คอยช่วยเหลือพระเวลาออกบิณฑบาต ไม่เหมือนกับเด็กโดยทั่วไป คล้ายกับบรรรยากาศในสมัยก่อน ที่เวลามีพระสงฆ์ออกบิณฑบาต ก็จะมีลูกศิษย์วัดเดินตาม ซึ่งปัจจุบันภาพแบบนี้จะหาได้ยากแล้ว

นายพุฒิพงศ์ ผู้เป็นพ่อ กล่าวว่า ครอบครัวตนเอง มีความผูกพันกับหลวงตาเป็นอย่างมาก ในสมัยที่ตนเองยังเด็ก บ้านฐานะยากจนมาก ก็ได้หลวงตาคอยช่วยเหลือมาโดยตลอด จึงรู้สึกเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เมื่อหลวงตาอาพาธจึงสนับสนุนให้ลูกทั้ง 2 อาสามาเป็นลูกศิษย์วัด คอยดูแลเวลาหลวงตาออกบิณฑบาต (ไทยรัฐออนไลน์, 8 มิถุนายน 2559)

จากตัวอย่างข้างต้น เด็กทั้งสองพี่น้องกระทำความดีด้วยการช่วยเหลือหลวงตาที่อาพาธขณะบิณฑบาต การกระทำของสองพี่น้องข้างต้น ทำให้ผู้ใหญ่พากันชื่นชม ขณะเดียวกันพ่อของเด็กชายทั้งสอง ก็ให้การสนับสนุนลูกทั้งสองคนในการเป็นลูกศิษย์วัดและคอยดูแลหลวงตาอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 5

นายสมพร ผู้เป็นพ่อ เปิดเผยว่า เริ่มรู้จักกุ๊กภัยสยามรวมใจจากการมาใช้บริการเปลี่ยนยางที่ร้านบ่อยๆ ตนจึงเสนอล้อแม็กซ์ อย่างดีให้ฟรี เพราะเห็นवारถใช้งานเยอะ ต้องวิ่งช่วยเหลือประชาชน ตนติดตามและเห็นผลงานของกุ๊กภัยมาตลอด เมื่อต้องมาเปลี่ยนยางหรือล้อก็จะดูแลเปลี่ยนให้ฟรีอย่างข่วงเหตุการณ์น้ำท่วมที่ จังหวัดอุบลราชธานี ตนได้นำสิ่งของไปบริจาค ยิ่งเห็นการทำงานของกุ๊กภัยใกล้ชิดมากขึ้น จึงมาช่วยงานเป็นอาสาสมัครกุ๊กภัย พร้อมกับภรรยา ในช่วงเวลาว่างและหลังเลิกงานและได้พาลูกทั้ง 2 คนมาคลุกคลีด้วย ทำให้เด็กๆ ซึมซับการช่วยเหลือ

ส่วนคนที่สอนน้องพลอยแต่งหน้าศพก็คือภรรยาของตน เมื่อลูกสามารถทำเองได้ก็ให้ทำเอง โดยใช้เวลาวางหลังเล็กเรียน ทำให้เด็ก ๆ ห่างจากการเล่นเกม ดิตโทรศัพท์มือถือ ได้ใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ **เมื่อลูกมีเวลาวางจะขอให้มาส่งที่ศูนย์กัญญาตลอด ตนภูมิใจกับลูก ๆ มาก** หลายครั้งที่ลูกมาแล้วว่ารถกัญญาไม่มีแอร์ เวลาเดินทางไปทำงานก็ต้องกังวลว่าเครื่องยนต์จะมีปัญหาใหม่ จึงชวนกลุ่มเพื่อน ๆ ร่วมบริจาคเงินซื้อรถตู้ให้สำนักงานกัญญา นางนารี ผู้เป็นแม่ กล่าวว่า การที่ลูกเป็นเด็กจิตอาสา ทำให้ลูกมีจิตใจดี มีสมาธิ เพราะการแต่งหน้าศพ เด็กจะต้องไม่กลัว คิดถึงแต่งงานที่ทำตรงหน้า ไม่อวกแวกเรื่องอื่น ส่วนผลการเรียนของน้องพลอยอยู่ในเกณฑ์ดี ได้เกรดเฉลี่ย 3 กว่า และได้รับรางวัล เกียรติบัตร การทำความดีสูงสุด เป็นนักเรียนตัวอย่างในโรงเรียน ทำให้ลูกยิ่งอยากทำแต่ความดี

ในขณะที่น้องมาตัง อายุ 4 ขวบ จะซึมซับการช่วยเหลือคนอื่น เห็นพี่ๆ ช่วยเหลือประชาชน ก็อยากทำบ้าง จะรู้ว่าถ้ามีคนเจ็บก็เตรียมถือกระเป๋าพยาบาลส่งให้ รู้ว่ามีคนต้องการความช่วยเหลือ **ตนคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นการสอนลูกให้รู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว** (ไทยรัฐออนไลน์, 10 มกราคม 2563)

จากตัวอย่างข้างต้น พ่อแม่เป็นแบบอย่างของการทำความดี ทำให้ลูกซึมซับพฤติกรรม การกระทำดี และทำความดีด้วยการเป็นอาสาสมัคร ซึ่งพ่อแม่ได้สนับสนุนลูกทั้งสองคนในการทำความดีดังกล่าว และรู้สึกภาคภูมิใจในตัวลูกอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 6

เหตุเกิดเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2560 เวลา 07.00 น. **ขณะที่ ด.ช.เตชินท์ กำลังจะไปโรงเรียน และได้เดินผ่านบริเวณหน้าร้านศิริโรจน์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ได้มองเห็นกระเป๋าเงินตกอยู่ บนถนนหน้าร้าน จึงบอกผู้ปกครองทราบ ผู้ปกครองจึงแจ้งไปยัง 191 ให้ประกาศหาเจ้าของ** ทราบชื่อต่อมาเป็นของ นางปราณี จีหาลี บ้านเลขที่ 138/329 ม.14 ตำบลวัดไทรย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยเจ้าของได้บอกว่าตนเองมารู้ว่ากระเป๋าทกหายก็เวลา 18.00 น. แล้ว และคิดว่าคงไม่ได้คืนแน่ จนมีเจ้าหน้าที่ตำรวจติดต่อกว่ามีเด็กนักเรียนเก็บกระเป๋าไว้ได้ เด็กเป็นคนดีมาก ขนาดจะให้รางวัลยังไม่รับ จึงมอบเป็นของขวัญให้แทน ก็ต้องขอขอบใจเด็กที่เป็นคนดี ขอให้น้องเป็นคนดีของสังคมต่อไป และทางผู้อำนวยการศรีนทิพย์ งามนิล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ ได้ฝากขอบคุณทุกภาคส่วน ที่ได้ช่วยกันสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน (Sanook, 7 มีนาคม 2560)

จากตัวอย่างข้างต้น ชำนาญเสนอเรื่องราวของเด็กชายเตชินท์ ที่ทำความดีด้วยการเก็บกระเป๋าสตางค์ได้ จึงรีบแจ้งผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองก็ได้สนับสนุนการกระทำของเด็กชายดังกล่าว ด้วยการประสานไปยังหน่วยงานตำรวจ เพื่อประกาศตามหาเจ้าของกระเป๋าสตางค์

จะเห็นได้ว่า ชาวสังคมออนไลน์นำเสนอเรื่องราวการกระทำความดีของเด็กและผู้ใหญ่อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นอุดมคติ ผู้ใหญ่จะเป็นแบบอย่างของการกระทำที่ดีให้แก่เด็ก ขณะเดียวกันเด็กจะซึมซับพฤติกรรมกรกระทำดี และมุ่งกระทำความดีด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้ใหญ่ยังสนับสนุนการกระทำความดีของเด็กด้วยการชื่นชม มีส่วนร่วมในการพาเด็กไปทำความดี และยกย่องการกระทำของเด็กดีว่าเป็นสิ่งที่ดี และผู้ใหญ่ยังมีสถานภาพสูงกว่าเด็ก โดยมักเป็นผู้สั่งสอนเด็กซึ่งเป็นผู้น้อย สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ในสังคมไทย ซึ่งผู้ใหญ่จะมีสถานภาพสูงกว่าเด็ก การสื่ออุดมการณ์เช่นนี้จึงเป็นการสื่อความคิดที่จัดลำดับให้ผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าเด็กไปยังผู้อ่าน ดังที่ วิสันต์ สุขวิสิทธิ์ (2554 : 363) กล่าวว่า การสื่ออุดมการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ เด็กถูกเสนอภาพให้เป็นผู้ที่มีสถานภาพและอำนาจน้อยกว่าผู้ใหญ่ เด็กจะต้องให้ความเคารพ เชื่อฟัง และปฏิบัติตามที่ผู้ใหญ่สั่งสอน ผู้ใหญ่มีสิทธิ์ที่จะสั่งให้เด็กปฏิบัติตามสิ่งที่ตนต้องการได้ ในขณะที่เด็กทำได้เพียงขอร้องให้ผู้บูรณาการกระทำตามสิ่งที่ตนเองต้องการ ภาพตัวแทนของเด็กและผู้ใหญ่ข้างต้น จึงเป็นการกำหนดคู่ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ อันเป็นผลมาจากการสื่อภาพตัวแทนเด็กดีในชาวสังคมออนไลน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี